

The New York Pub. Lib.
476 Fil. Ave.

VIENTYBE LIETUVNINKU

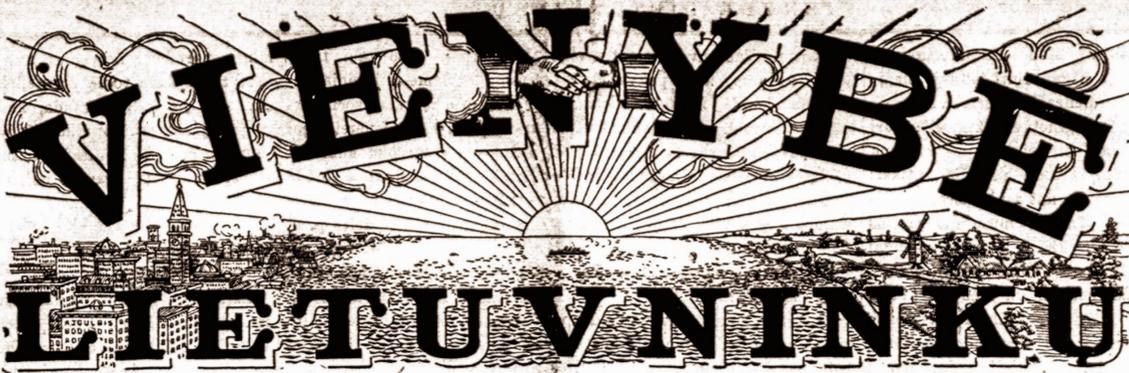
ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.

Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite laišku:

J. J. Pauksztis Ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

VIENTYBE LIETUVNINKU

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.

Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries .. \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

No. 17.

Brooklyn, N. Y. 29 d. Balandžio (April) 1914 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIX

KARĖ SU MEKSIKA IR KAIP JI ATRODO.

Kiekvienai karėi iškilus visuomenė pasidalina į dvi dali — vieni stovi už tuos, kurie karę pradeda, kiti už tuos, kurie turi ginti. Šitame atsitikime Amerika stovi už puolikų padėjimo, o Meksika — atsigynėju. Todel visi supranta, kad prakilnesnieji žmonės ir įvairios idealistų organizacijos Ameriką papeikia, o Meksikai užjaučia. Vienok nieko nėra be priežasties. Taip ir šita karė iškilo su priežastimi. O šita priežastis priverčia ir vienus ir kitus studijuoti prieštikus tarp Amerikos ir Meksikos.

Neįsigilinant į politiškas kombinacijas, reikia pasakyti, jogei Amerika iki šiolie visai bešališkai užsilaike linkui Meksikos vidurinių suiručių. O tos suirutės jau po visą pasaulį pagarsėjo. Revoliucijos Meksikoje žiela pastarąjį aštuonetą metų siautė su pasibaisėtinu šalies išnaikinimu ir suterijimu kaip vietinių žmonių, taip ir tenai gyvenančių svetimtųjų: amerikūnų, anglų, vokiečių, ispanų ir francūzų. Ir tos revoliucijos kildavo ne delei kokių prakilnių principų, bet delei politiškių vadovų ambicijos. Buvo nerastas Diaz'as. Stoję prezidentu Madero. Jam pavydėdami sosto kilo net keturi dideli jam priešai, žėdnas norėdamas likti prezidentu. Partizaniškos karės traukėsi ilgą laiką ir vesdamos su savim tamsių meksikonų burius daugybes žmonių išnaikino. Ant galo tapo nužudytas Madero. Nužudyta daugelis kitų įžymesnių žmonių. Užsėdo ant sosto Huerta. Prasiėjo naujas teroras. Vėl radosi jam priešai, visoki Carranzas, Villas ir kiti. Vėl naujos kovos. Vėl žmonių žudymai, vėl šalies pustyjimai.

Pastaraisiais metais Meksikoje viešpatauja tikra anarchija. Nors iš vardo save skaitėsi valdonu generalas Huerta, vienok beveik visos šalys jo už valdoną nepripažino, tik kentė lig laikui, kaip kokį neišvengiamą piktą. Meksikos liaudis taip dar tamsi, kad jokiū būdu negali orientuotis, kame dalykas. Juk rodos lengva buvo apiešiti Huertą ir pavesiti šalį nau-

jam kokiam valdonui. Bet kam pavesiti? Kai kurie Meksikos šviesesni žmonės matė, kad ši anarchija veda šalį į pražuvimą. Tečiaus nėra kaip geresnio žmogaus prezidentu išrinkti — Huerta prie rinkimų neprileidžia. O jei rinkimai ir įvyktų ir jeigu būtų išrinktas kas kitas, o ne Huerta, kas gali gvarantuoti, kad Huerta nepakels naujos revoliucijos, arba kad kiti kokie generalai nepakels naujos revoliucijos? Juk Meksikoje tas paprasta. Ir kiekvienas naujas pretendentas ant prezidento visuomet randa sau lygią dalį pritarėjų, gatavų su ugne ir kardū stoti už savą „kandidatą“ ir išnaujo pustyti šalį. Viską, mat, veikia karštas meksikonų kraujas, žemas politiškos išminties supratimas liaudyje ir gaidiškas noras gauti šitą minią vadovauti. Žodžiu sakant, Meksika stovėjo ir tebestovi tarpe smėklų Seyllos ir Charibidos. Negerai vienas valdonas, negerai kitas, negerai trečias ir taip toliaus.

Per visus pereinamus metus beveik visos šalys ragino Ameriką, kad pakreiptų savo politiką į Meksikos prietikių nuraminimą. Bet prezidentas Wilsonas tikėjo į žmoniškumą. Nebuvo pagaliaus nei kaip į Meksikos reikalus kištis, nes išmintingų parlamentariškū būdu nebuvo su kuomi Meksikoje tartis. Nebuvo tenai ir dabar nėra tikro valdono. Na, o išikišus kiek biskį smarkiau reiške karę. Karės Wilsonas nenorėjo. Didžiūma Amerikos visuomenės užtai Wilsoną peikė. Ypač šaukte šaukė Texas ir kitos parubė žinės valstijos kurių teritorija dažnai nukentėdavo nuo besivaidijančių meksikonų. Meksikonas taip su šituo apsirato, kad vieni kitus burius įsivydavo per rubežių Amerikon ir beveik kaip namie sau mušdavosi. Suprantama, kad jie tuomi nupustydavo ir vietinių amerikūnų laukus bei gyvenimus. Ir tam visam nesimatė dar galo. Pagaliaus atsitiko šitas garsusis „Tam pico incidentas“, kada Meksikos „valdžia“ areštavo net Amerikos oficerių ir atsiskakė Amerikos laivą pasveikinti, kaip tas yra vi-

sose šalyse priimta. Tuomi Meksika pati pasirodė, kad ji skaito Ameriką už savo priešą, nors tam jokios priežasties dar nebuvo. Vadinasi — Meksika pati davė priežastį karėi su Amerika.

Šita priežastis gal dar nebūtų didelė, jei nesuimti ir daiktų visų tų nuostolių, kuriuos Amerikos žmonės ir Meksikoje gyvenanti amerikūnai nebūtų buvę priversti nukentėti delei tenykštės anarchijos. Ji dabar pasidarė didelė, nes pripildė, taip sakant, amerikūnų nesmagumų taurę. Ji pasidarė didelė dar ir delei to, kad žeidė garbę tokios didelės šalies, kaip Amerika. Praleisti tokį žeidimą ir pasityčiojimą iš Amerikos buvo nebegalima, — taip nusprendė prezidentas Wilson ir kongresas. Ir tapo išsiusta kariuomenė blokuoti Vera Cruz. Bet nebuvo liepta šaudyti, tik reikalauta, kad meksikonai Amerikos laivus pasveikintų. Tečiaus Meksika to nepadarė. Ji padarė dar net štai ką — ji pati pirmutinė pradėjo amerikūnus šaudyti! Tada jau iš Amerikos pusės buvo pradėta formališka karė. Ir tai, prezidentas Wilson ir dabar sako, jogei eina ne su Meksika, kaip su tauta, bet su Huerta, kaip su neramiu uzurpatorium.

Yra sakoma, jogei šiais laikais karės iškiļa dvejos: vienos kaipo kapitalistų jieškiniai užkariauti sau pelno laukus, kitos — iš patriotizmo. Iš to, ką viršuj minėjome, lyg nurodo, kad dabartinė Amerikos karė su Meksika yra kilusi iš patriotizmo. Čia nesimato kapitalistų užmačių, — jei bent kur giliai gludo kokiam vienam-kitam kapitalistui viltis, kad Amerikai užkariavus Meksiką atsikars nauji laukai amerikūniskam kapitalui. Kiti šitoje karėje mato net žmoniškumo uždavinius. Jų nuomones ir Dr. J. Sliupas aną savaitę Brooklyno prakalbose išreiškė šitaip. Sako: Amerikos, kaipo demokratiškos valstijos ir kaimynkos buvo priedermė sutvarkyti Meksikos suirutes, sutremti uzurpatorius bevarginančios liaudį ir beliejančius jos kraują, pagaliaus įvesti pastovią demokratišką valdžią su lygiu žmonių balsu. Todel, sako, nors labai pagailėtinas būtų tas atsitikimas, jeigu Meksikoje bus pralietas žmonių kraujas, bet tas yra neišvengtiną, — nes ši-

toje Meksikos anarchijoje vistiek yra gožiamas žmonių kraujas nuo daugelio metų ir jokios naudos neatneša; priegtam, sako, reikiama neužmiršti, kad kur dar nėra įvykusios demokratijos, visur žmonės savo liuosybę iškovoja tik su brangiomis gyvasių aukomis.

Bet jeigu suimtume kruvon ir patriotizmą, ir žmoniškumą, ir kapitalizmo užmačias, vistiek pamatytume, kad čionai mažai yra skirtumo. Pirmiausia reikiama neužmiršti giliai pramatančių politikos tyrėjų ir istorikų pranašavimo, kad Meksika anksti ar vėlai nustos savo gyvenimo ir turės susilieti su Suvienytomis Valstijomis. Tas pats juk atsitiko su Texas, Cuba, Filipiniais ir kitomis žemai atsilikusiomis tautelėmis. Toliaus, juk įvedimas Meksikon demokratiškos tvarkos nukels nuo žmonių neišpasakytą anarchijos sunkenybę ir bus nemažas nuopelnas akyvaizdoje žmoniškumo. Ant galo Meksika tebėra neišplėtoja šalis, nors nuo prigimties ji yra apdovanota gausiais turtais. Jeigu čia išmintingai įvesdinti net ir amerikūnų kapitalą, čia pakiltų įvairios išdarbijos, kurios pakeltų pačios Meksikos našumą ir turtais, pakeltų tarp meksikonų apšvietą ir demokratišką kultūrą, kuri juk patiems meksikonams išėitų ant naudos.

Karės yra pasibaisėtinasi dalykas. Bet niekur jų neišvengiami, kur dar nėra įvykusi demokratinė tvarka. Todel ir mums, lietuviams, reiktų neišėiti aiškiai šitos karės priešais. Visu-pirmu, kad ir mes kaszinu-kaip turėtume gerą širdį, bet mes nieko nepagelbėsime, nes esame mažytėmažuma. Tai viena. Antara — neturime atsisalinti nuo pačių amerikūnų upo. O jų upas neišpasakytai pakilęs patriotizmu. Tegul taip sau ir stovi. Tiesa, protestuoja prieš karę kai kurios organizacijos. Bet tas buvo ir laike karės su ispanais. Dabar da ypač darbininkus sujudino prie protestų visai skirtas dalykas, butent nežmoniškas kapitalistų elgimasi ir milicijos savivalvimas Trinidade, kur angliakasių streike jau žuvo riaušėse į 50 žmonių. Čia yra valdžios klaidė ir kaltė. Bet tai daugiausia kalta lokalinė-vietinė valdžia. O čia einasi visos Amerikos politika. Pagaliaus mums, lietuviams,

reiktų atsiminti, kad ir mūsų šalį Lietuvą Maskolijai užgriebus niekas už mus neprotestavo, ir mes patįs jau susitaikėme prie didesnės šalies prigulėti. Nelaimė tik tame, kad ta šalis (Rusija) tebėra despotiška. Ir jei tenai įvyktų demokratinė valdžia, ir mums būtų suteikta autonomija su seimu Vilniuje, tai ir mes atsistotume į Meksikos padėjimą. Padėjimas būtų niekuo neskirtinas, jei bent tuo, kad čia Amerika įvesdins demokratišką tvarką, o mes tą pačią tvarką turėtume iškovoję sykiu su pačios Rusijos steniančia po despotizmą liaudžia. Čia eina karė su uzurpatoriu despotizmu ir anarchija, o Rusijoje su kitonišku despotizmu.

Dar sykį atkartojame, kad nebutume klaidngai suprastais, jogei mes esame visokių karių priešais. Bet čia buvo išsautas karė per pačią Meksiką ir per jos pagailėtiną anarchiją. Mes manome, kad per šitą karę, bus sykį ant visados paliauta gožimas nekaltų žmonių kraujo per jų uzurpatorius.

atsibuna teismas. Keletas dolarių teisėjeliui, o teisybė — Dievas žin kur. Minėtas straipsnelis sako, kad valdžia labai mažai rūpinasi apie ateivius. Sako: „Mes kaipo valdžia nieko neveikiame, kad supažindinti ateivį su jo pilietinėmis tiesomis nei jam pagelbstime, kad jis pramoktų angliskai. Ir vienok mes reikalaujame, kad jis pildytų įstatymus ir parėdymus, apie kuriuos jis net nežino, kad jie beesą!“ Toliaus straipsnelis kalba, kad ir išgavime plietustės poperių ateiviai yra gerokai išnaudojami. Tulose valstijose net yra išleista įstatymai, kurie leidžia tam tikroms ypatoms užsiimti prirengimu ateivių į pilietystę, ir jie net iš to puikų gyvenimą daro. O jie taip daro, kad ateivys ištuština visą savo kišenę iki gauna pilietystės teises. Sako: „Kada tapimas piliečių yra sujungtas su tokiais augštais kalbais, tai jau negalima kitaip ir buti, kad ten atsiranda prigavystės ir apskumas įstatymų.“

Gražiai pasakytas: Bet šitų sunkenybių negali patįs ateiviai pataisyti. Tą gali tik pati valdžia pataisyti. Viskas, ką dabar ateiviai gali sau pasigelbėti, tai sutverdami savo pilietiskus klubus, kurie lengvai pagelbsti ateiviams piliečias pasilikti.

Peržvalga.

/// Kalta valdžia, o ne ateiviai.

Neseniai laikraščiams išsiuntinėta straipsnelius nuo North American Civic League, kuri stengiasi ateivius apginti. Visų-pirmu minėta gerasirdžių amerikūnų liiga kalba, kaip ateivių mažesniuose miestuose daug nukentėję delei negeros teismų sistemos. Pirmutinis teismų atstovas, kurį ateivis žino, tai yra taip vadinamas Justice of the Peace. Tasai, pagal dabartinės teismų sistemos, yra paskiriamas kokis raštininkėlis, advokantėlis o jei ne, tai nors raštą mokantis... kalvis. Jisai į ateivius žiuri kaip į melžiamą karvutę. Iš ateivių jisai daro pelną. Jei-gu ateiviai tarp savęs susibarėtuoj ir grąsinasi: „Aš tau išpirksiu varantą!“ Ir eina pirkti. Už varantą užmoka 25 centus, už išrašymą — 75 c. Vadinasi — visas dolaris. Juo daugiau tų dolarių, tuo smagiau tokiam teisėjeliui. Ateina skundikas ir kaltininkas. Abu nemoka angliškai. Pasiima vertiką kokį salininką, kuris užvakar kaltininką ir skundiką išmetė iš savo saliuo. Pats vertikas išverčia taip kaip jam geriau atrodo, o ne kaip žmogeliai pasakoja. Ir

/// „Kninga apie Ameriką.“

Daug sykų buvo kalbėta apie reikalingumą amerikiečių lietuvių statistikos ir kad lietuviams apskritai reiktų turėti tokį kaip ir almanachą. Buvo ta sumanūsi ir Lietuvių Spaudos Drangija. Nežinia, ar ji išleis, ar ne. Užtai dabar „Tėvynės“ 16 nr. p. V. K. Račkauskas praneša, kad jisai tokia „Kninga apie Ameriką“ mėgisi išleisti. Bet prie to kviečia prisidėti su žiniomis ir visus lietuvius. Kaip prisidėti, tai bus aišku iš žemiau padėtos ištraukos, kurią iš minėto pranešimo perspausdiname ir, labai budami prielankūs šitokiam sumanymui, kviečiame ir savo skaitytojus atėiti p-ui Račkauskui į taip garbingą talką. Štai ką rašo:

„Kad Amerikos lietuvių dalis būtų kiek galima pilna ir indomi, neužtenka to, ką turiu surinkęs; čia būtina yra gerų žmonių pagalba. Taigi šituo savo straipsniu atsiliepiu į visus, kas tik aprašytam mano darbui simpatizuoja, kad teiktųsi iki 1 d. liepos šių metų (apie tą laiką visą veikalą atiduosiu spaudon) prisijusti man žinias iš lietuvių gyvenimo savo miestelyje ir apielinkėje. Labai pageidaujama šitokių žinių: 1 — kiek lietuvių gyvena; kiek šeimynų ir kiek pavienių? 2 — kiek ir kokie yra lietuvių rankose bizniai; 3 — kiek lietuvių turi nejudinamąją nuosavybę; koki, maž-daug, jos vertė;

4 — Ar yra parapija ir kada ji susiorganizavo? Kas yra kunin-
gu, jo adresas; 5 — ar yra kokie
profesijos žmonės-lietuviai ir kas
(ty, daktaras, advokatas, ar pa-
našiai), jų adresas; 6 — kokios
yra draugijos, kiek jos turi na-
rių ir kiek turi turto? 7 — ko-
kie žinomesni tos vietos veikė-
jai? 8 — kokius darbus daugiau-
siai dirba lietuviai? — 9 kokie
jų uždabariai? — 10 kiek atsiei-
na pragyvenimas? — 11 — ar
yra kokios darbininkškos orga-
nizacijos ir ar lietuviai prie jų
priklaušo? Prie tos eilės klaui-
simų galima pridėti ir kitą tiek,
bet busiu dėkingas, jei gerb. skai-
tytojai nors į šiuos teiks atsaky-
ti ir prisidės prie pagaminimo
reikalingos lietuviams informaci-
jų knygoms. Jei kas panorėtų kad-
ir trumpai aprašyt savo miestelio
lietuvių istoriją — būtų labai
gerai.

„Tokios knygos išleidimas ne-
užsibaigs pirmąja laida, bet reiks
ją kas pora-trejeta metų leisti
išnauju, papildant trūkumus; per-
mainant pasenusias žinias naujo-
mis.“

Adresas:

V. K. Račkanskas,
Madison Sq. Station, Box 204,
New York, N. Y.

// Musų

„revoliucionieriai.“

Ar musų katras laikraštis yra
revoliucioniškas, ar ne? Šitas
klauskimas dar niekam neparėjo
galva, apart „Laisvės“, kuri a-
nuo sykiu išrado aparatą kaip
galima pasverti musų redakcijos
smegenis, o vienam iš vėlesnių
numerų jau pasvėrė ir musų pa-
linkimus. Pasvėrė ir atrado, kad
mes esą nei anarchistai, nei re-
voliucionieriai. O tai delto, kad
viename iš įžengiamųjų straip-
snelių parašėme, kaip New Yorko
anarchistams nepasisekė re-
voliuciją išsaugoti. Tie svėrikai
dabar nusidūoda esą ir socialis-
tais, ir revoliucionieriais, ir anar-
chistais — viskuom, kuo tik no-
ri. Tik bėda, kad jų svarstyklėse
tikra anarchija. Čia kartais,
atsiprasant, špygomis badosi su
anarchistais; čia vėl šaukia, kad
reikia revoliucijos, — nors Ame-
rikos socialistai (amerikonai) sa-
ko, kad revoliucija čia visai ne-
reikalinga: reikia tik pilnai su-
koncentruoti kapitalą ir jį per-
imti į visos tautos nuosavybę.
Bet musų svėrikai matyt šaunesni
„socialistai“ ir už pačius ame-
rikonus socialistus, nes jie buti-
nai tiki, kad Amerikoje reikia
revoliucijos ir gana. Toksai smar-
kumas būtų pagirtinas, jeigu tik
jie savo galutėse sutvarkytų a-
narchiją ir viską pametę važiuo-
tų sukelti revoliuciją Rusijoje,
kur ir socialistai pripažįsta re-
voliucijos reikalingumą. Musų
„revoliucionieriumams“ visai ne-
išpuola čia eikvoti savo spēkas,
kur jų balso niekas negirdi. Men-
ka čia revoliucija tupėti laisvos
Amerikos užkampyje ir da po sve-
timomis pavardėmis pasislėpus
pypiotis prieš despotizmą, kurio
čia visai nėra, o Rusijos despo-
tizmas ant tokių balselių trupū-
čiuką prikurčias. Revoliucijos
mat ten yra reikalingos, kur vie-
špatauja despotizmas. Čionai gi
viešpatauja žmonių balsas ir de-
mokratija. O kur yra demokrati-
ja, tenai reikia viskas tvarkyti
žmonių balsais, o ne musų „re-
voliucionierinkų“ kuolais ar py-
pėjimais.

// Kritikoja
musų dienraščių.

Kaip sanlutės užtektant laukėm
savo dienraščių. Pasirodė ant sy-
kio net du: „Lietuvos Žinios“ ir

„Viltis.“ Rodos tie lukuriavimai
turėjo užganėdinti lietuvių širdį;
nori dienraščio pirmėiško —
skaityk „Lietuvos Žinios“; nori
mažiau pirmėiško — skaityk
„Viltį.“ Bet kur čia intiksi!
Žmonės ir ant saulės išranda plė-
mus. Taip ir musų dienraščius
ėmė smarkiai ir iš dalies teisingai
kritikuoti Prūsų „Savaitraštis.“
Jisai net per du numeriu (14 ir
15) išrituliuoja ilgoką straipsnį.
Eseneija to straipsnio maždaug
šitokia. „Viltis“ nukrypusi į
siaurųjį klerikalizmą. Todel pa-
virto nebe į visos visuomenės or-
ganą, bet tik kleriškosios arba
kuniginės. „Lietuvos Žinios“ ir-
gi visuomenę apvylė. Tiesa, jos
eina „pirmėiškoje“ dvasioje;
bet tas „pirmėiškumas“ esąs
ypatingas — 1) jos esą nedės
straipsnio, kur bus nurodoma,
kaip žydai kliudo lietuvių ekono-
miniam gyvenimui išsiplėtoti;
kaip jie stengiasi visur lietu-
viams pakisti koją: kenkia lietu-
vių varotojų draugijoms ir ki-
tokiais kooperacijoms. Toliaus,
2) „Liet. Žin.“ esą nedės straip-
snio ir apie lenkus, kurie sten-
giasi iš visur lietuvius išstumti.
Ir daugybė tokių straipsnių į mu-
sų dabartinius dienraščius neįtil-
pstą, nors tai būtų rašoma apie
svarbius musų gyvenimo klausim-
mus.

Kaip iš to nelemto padėjimo
išeiti? „Savaitraštis“ atranda,
kad „Viltį“ reikia palikti kleri-
kalams o „Lietuvos Žinias“ taip
pasivadinsiuems „pirmėiškiams.“
Reikia dabar dienraščio lietu-
viams pažangiesiems. Toks dien-
raštis esą būtų geriausiai įsteigti
Mažojoje Lietuvoje, butent Prus-
suose.

// Balsas iš Argentinos
lietuvių.

Nesenai mums rašė iš Argenti-
nos, kad tenykščiams lietuviams
irgi prisiėjo striukai su darbais.
Daugelis rengiasi važiuoti Lietu-
von, nes bedarbė ir tenai iškilo.
Apie tą liudija ir „Viltyje“ ži-
nutė, kuri čia išsiai perspausdi-
name. Rašo:

„Buenos Aires. Lietuvių čia
yra daugiau, kaip tukstantis, bet
savo tautinę gyvybę vos mažą
jų dalėlė teparodo. „Jau ketvir-
ti metai kaip gyvuoja čia lietu-
vių „Diego“ draugija, bet narių
turi ji vos apie 50; ir tai jau ge-
rai, pirmiau ši draugija visai
menkai gyvavo. „Diegas“ turi
ir savo knygyną, kurin pareina
nemažai liet. laikraščių, vos trijuose
veik visi socialistų ir vadinamų
jų „pirmėiškių.“ Per tai gal dau-
gelis žmonių ir nenori prisidėti
prie „Diego“, kad dárbuojasi to-
kioje mums lietuviams, negeisti-
noje pakraipoje. Susitvėrė dar
čia nepersenai „Tėvynės Mylėto-
jų“ draugijos kuopa iš tų pačių
„Diego“ narių. Ji neseniai buvo
sutaitsiusi lietuvių vakarą. Vai-
dino Vyduo „Nesau žmonės“,
beto buvo prakalbu, eilių ir mo-
nologų. Per vakarą buvo renka-
mos aukos. Visas vakaro pelnas
ir aukos bus nusiųstos Tautos
Namams statyti Vilniuje. „Die-
go“ draugijai taip-pat paduotas
sumanymas paruošti vakarą tam
tikslui, bet kol kas nieko negir-
dėti.

„Taip Buenos Aires mieste taip
visoje Argentinoje visi darbai
beveik visai sustoję. Žmonės šim-
tais traukia Europon.“

// Balsas prieš
„geltonąją spaudą.“

Garsus New Yorko advokatas
Mr. Malone anadien advokatų
susirinkime nudėjo žmogžudysčių
priežastį ant „geltonosios spau-
dos“ ir rėksmingų sensacijinių

laikraščių. Tas buvo tik ant ry-
tojaus po tam, kaip pakvaišėlis
žmogelis bandė nušauti miesto
majorą Mitchel. Jisai sako, kad
labai pavojinga yra ta laikraščių
agitacija ir užsipuldinėjimai ant
viršininkų. Kartais, sako, buna
klaidos ir pas viršininkus, bet jų
negalima pataisyti tokiems žmo-
nių pjūdymais ant valdžios. To-
liaus jis sako:

„Šiandien mes stovime indo-
miose sąlygose. Daugelis meta
kalte ant socialistų ir anarchištų.
Tačiau mes nei socializmo nei
anarchizmo nenukovosime juos
keikdami. Reikia pirma praša-
linti tas sąlygas, kurios gamina
socializmą ir anarchizmą. Pasi-
kėsiniams ant Mr. Mitchel yra
tiesioginis vaisius laikraščių, ku-
rie vieni prieš socializmą, kiti
už socializmą bekovodami sumai-
šo žmonių protus ir silpnapročiai
žmogeliai pasiskubina griebtis už
ginklo, kad nuždyti žmogų, vi-
suomenės išrinktą į valdininkus.
Jeigu tuli musų laikraščių redak-
toriai nesustos ir neapsidairys,
kur jie eina, tai neužlgo jie tu-
rės atsakyti už rusčias pasekmes.
Jie nedoriausiu budu pjudo žmo-
nes ant prezidento Wilsono. Už-
tiesa, tie laikraščiai, kurie drįsta
viešai prezidentą vadinti „šalies
pardaviku“, jeigu kas blogo pre-
zidentui atsiktis, jie bus kalti
už žmonių sukurtumą prie žmog
žudysčių.“

Lenkai socialistai
apie lietuvius.

New Yorke einantis lenkų so-
cialistų laikraštis „Robotnik Pol-
ski“ nr. 16 pasirupino savo skai-
tytojus apšviesti apie lietuvių
skaičių Lietuvoje. Tiesa, jisai
nežymiai, bet visgi žymiai lietu-
vių skaičių nesympatizuoja ir
kur gali, ten ji mažina. Jam pa-
rupę lietuvius suskaiityti delto,
kad dabar esą kalbama Suvalkų
gubernija nuo Lenkijos atskirti
ir pridalinti prie tikrosios Lietu-
vos. Matyt „Robotnikui“ tasai
atskirimas nelabai patinka, delto
jis stengiasi savo skaiitytojus per-
tikrinti, kad lietuvių labai mažą
esą. Taip, pavietuose Vilkmer-
gės, Panevėžio ir Šiaulių lietuvių
tik esą vos 72 žmonės ant šimto.
O Kauno pav. — vos 45 ant šim-
to. Zarasų pav. besa tik 40 lie-
tuvių ant šimto! Suprantama,
kad Vilniaus gub. besą tik... 13
lietuvių ant šimto. Pačiame Vil-
niuje vos pora tukstančių. Gar-
dino gub. vos 2 lietuviai ant šim-
to. Gi Suvalkų gub. vos trijuose
vietuose dar jis radęs nuo 77
iki 68 lietuvių ant šimto. Kiti
gi pavietai esą — gryna Lenkija.
Iš kur „Robotnikas“ tokias
nuogandžias del musų žinias pa-
sėmė, sunku sužinoti. Gana yra
pažymėti, kad lenkai ir socialistai
budami pasilieka lietuviams
neprielankūs. Ir šitomis skait-
linėmis jie rodydami lenkams
darbininkams lietuvių mažumą,
stengiasi juos kurstyti prie tau-
tiško savinizmo, prieš kurį šiaip
jie kalnus verčia.

// Kaip partijos šelpia
revoliucionierius.

Iš šito ataso, kurį musų so-
cialistai pakėlė delei Dr. Šliupo
rinktųjų aukų politiškam nuken-
tėjimui J. L. Kukučiai, dabar pa-
kilo naujas klausimas. Laikraš-
čiuose jau buvo minėtas laiškas
kokie tenai S. Šiliuno, kuriame
buvo pasakyta, jog tasai nuken-
tėjėlis buvęs ne socialistas, bet
demokratas. Socialistai matyt
žinojo, kad jis revoliucijoje daly-
vavo ir už Lietuvos reikalus nu-
kentėjo, bet kaipo nesavo parti-
jos žmogui pašalpos nedavė. De-
lei šito dabar „Ateities“ nr. 15

p. J. Baniulis rašo tam tikrą
straipsnį, kuriame atkreipia vi-
suomenės atidžią, kad social-de-
mokratų partija labai neteisingai
elgiasi, — nes surenka aukas iš
visokių žmonių, o pašalpą duoda
tik tiems, kurie esti prisidėję
prie šios partijos. Ir delto p. J.
Baniulis išsireiškia, kad būtų ge-
rai mums turėti visuomeniška-
bepartyvišką komitetą, kuris šel-
ptų žmones nukentėjusius politi-
škose kovose, nežiurint į kokias
jie partijas priklauso.

Patėmijimas padaryta labai ge-
ras, nors šitokių apsiereikimų jau
daug buvo musų laikraščiuose at-
likti savo žmones. Bet naujo komi-
teto tvėrti nebeprisiesis, nes mes
turime seną įstaigą ir visiems
žinomą — Kankinių Šelpimo Ka-
są. Rods dabar apie ją mažai
begirdėti: vienok nebuvo girdė-
tis, kad ši kasa jau būtų buvusi
panaikinta. Jeigu ji neveikia,
tai gal delto, kad dabar nebėra
Lietuvoje aktyviškos kovos. Ge-
rai bent tas, kad dar sykį patįs
socialistai pasisakė, jogei jie šel-
pia tik savo draugus.

Ne universitetas,
bet popams akademija.

Kad rusų valdžiai rupi ne Lie-
tuvos mokslo pakilimas, bet lie-
tuvių agitavimas ir pravoslaviją
ir musų krašte „abrusevijos“
darbai, tas ir po šiai dienai ma-
tos. Čia indedame iš „Liet. U-
kininko“ (nr. 13) pranešimą, ku-
ris aiškiai tekią rusų valdžios
politiką pabrėžia. Štai ką rašo:

„Lietuvos universitetas ir šven-
tikų (popų) akademija. Jau nuo
senai musų šalies visuomenės ru-
pinamasi įsteigti universitetas
Vilnių ar kokią kitam Lietuvos
ar netolimame Lietuvai mieste:
jau ir pinigų, ir žemės, ir kitų
aukų tam reikalui nemaža skiria-
ma, bet valdžia vis neleidžia.
Valdžia mano, kad esant mūsų
šalyj universitetui rusų intėkmė
Lietuvoj sumažėtų. 67 Dumos
nariai buvo padavę ministeriams
pranešimą, kad reikalingas esąs
Lietuvoj universitetas, bet mini-
steriai tą jų pranešimą atmėtė:
sako jie, esą negalima Lietuvoj
universiteto steigti. Puriškievi-
čius, Zamislovos ir kiti dešinieji
veikėjai pradėjo rupintis įsteig-
ti Vilniuje pravoslavų šventikų
(popų) akademiją (augštesnė mo-
kyklą). Jų rupesniui pritarė pra-
voslavų bažnyčios valdyba (sino-
das) ir jau išdirbo įstatus, pagal
kurių bus steigama Vilnių pra-
voslavų akademija. Valdžia ir-
gi tam pritaria. Bet visa tai tu-
rės dar Duma apsvarstyti.“

Vėl apie ateivius,
kad daug paliegėlių
atvažiuoja.

Imigracijos valdyba ant El-
lis Island skundžiasi per laik-
raščius, kad šiemet nuo sausio
mėnesio taip pasididinęs atkeli-
vimas paliegėlių ir nesveikų, jo-
gei nesą kur jų nei dėti. Jau
esą persipildę ligonimis ateiviais
ant salos visas tam tikslui paskir-
tas budinkas. Valdyba kaltė me-
ta ant laivų kompanijų, kurios
skubinasi visokius ateivius pri-
imti ant laivų iki ineis kokie nors
stipresni ateivystės suvaržymai.
Vienas iš urėdninkų ant salos
sakęs:

„Gėd turėtų kompanijos siūda
mos čionai paliegusius žmones,
vien tik, kad vėl grąžint atgal. Pa-
galiaus jeigu kokie ateiviai va-
žiuoja net iš gilumos Europos,
kompanijos privalėtų turėti sa-
vo patyrusių gydytojų, kurie per-
spėtų tokius paliegėlius, kad jie
nevažiuotų į New Yorką. Dau-
gybė iš jų išsiūnia iš namų gi-

minės, norėdami nesveikus nusi-
kratyti; ir kada tokių čia nelei-
džia, tai jie sėdi ir rauda, kad
jų padėjimas net sujūdina žėdno
jausmus gailėsčiu. Jie čia netu-
ri nei namų, nei draugų, nei pi-
nigų.“

// Mokins ateivius

„amerikonškos gyvenimo.“

Laikraščiuose jau praskambėjo
milionierius Henry Ford, kuris
Detroito, Mich., savo automobi-
lių dirbtuvėse įvedė naują už-
darbių sistemą, ir kurioje darbi-
ninkai galį ant dienos uždirbti
nuo \$5 iki \$9. Sistema gerai
veikianti, bet visa bėda, kad dar-
bininkai ateiviai nemoką „ame-
rikoniškai gyventi“. Jie gyveną
lušnelėse ir kraują pinigų. Tas
Fordui nepatinka. Todel jisai
užmanė darbininkus kontroliuoti,
kad eitų į geresnius namus gy-
venti ir kad nelaikytų inamių
(burdingierių). Tada busią šva-
resnis gyvenimas ir darbininkai
išmoksią pavyzdinčiai „ameriko-
niškai“ gyventi. Kitas dalykas,
ką Fordas padarė, tai įsteigimas
mokyklos, kurioji jisai darbinin-
kus svetimtaučius varu versiąs,
kad eitų mokintis rašto ir angli-
škos kalbos. Pereitame panedė-
lyje šitokią mokyklą jisai jau
atidarė ir pirmutinėn klasės su-
rašė 200 darbininkų iš 11-kos tau-
tų, tarpe kurių, be abejonės, yra
ir lietuvių.

// Literatūros naujienos.

„Pakopa.“ Šitokiu antrašu iš-
ėjo Biržuose M. Yčo spaustuvėje
spausdintas L. Tolstojaus veika-
las, verstas d-ro Kuprusevičiaus.

// Ragina net pinigus
amerikeičiams iš Lietuvos
pasiųsti!

Lietuvos laikraščiai matomai
labai inbaidyti dabartinėmis A-
merikos bedarbėmis. Taip inbai-
dyti, kad tulas p. M-lis rašo „Šal-
tinin“ griaudingą straipsnį, pri-
grumdamas, kad dabar tik ne-
išnameliai Amerikonai važiuoja.
Amerikeičiams lietuviams taip e-
są jau bloga, kad tuli gal nebe-
turį už ką ir Lietuvon sugrįžti.
Todel esą būtų gerai, kad tėvai,
kurie turi vaikus Amerikoje, pa-
klausinėtų jų, ar turi pinigų. Jei-
gu neturi, tai lai esą tėvai to-
kiems pasiūnia pinigų ant kelio.

// Duonelaičio
sukaktuvių vakarėliai.

Ikišiolei dar mažai buvo girdė-
tis, ar rengia kur amerikeičiai
lietuviai vakarėlius paminėjimui
musų poeto, Kristijono Duonelai-
čio gimtinės, nuo kurios sukako
200 metų. Tik mums praneša iš
New Haven, Conn., jog tenai su-
sitvėrė tam tikras „Kristijono
Duonelaičio Progresiaviškas Rate-
lis“, kuris 26 d. balandžio, kaip
pereitą nedėldienį, surengė jo su-
kaktuvių paminėjimui viešą va-
karienę, ir jon kvietė svečius net
iš tolimesnių miestų.

// M. Yčas važiuoja
Anglijon.

Iš „Vilties“ atsižinome, jo-
gei Dumos atstovas, M. Yčas su
kitu atstovu, Velichovu (rusu)
važiuoja Londonon, kur abudu tē
nyktėjė rusų kolonijoje laikysią
paskaitas rusiškai. Potam gi p.
M. Yčas parengsiąs ir lietuvišką
paskaitą „ondoniečiams lietu-
viams. Iš Londono p. Yčas grį-
šias Rusijon, pakeliui aplankyda-
mas Daniją, Švediją ir Suomiją.

// „Kovą“
patraukė teisman.

Tarpe kai-kurių laikraščių ir
daktaro Ig. Stankaus iš Philadel-
phijos pradėjo vis dažniau bėgi-

nėti juodas katinas. Minėtas da-
ktaras pirmiaus grumojo teismu
„Vienybei Lietuvninkų“ ir „Tė-
vynėi“; paskiaus apskundė „Dil-
geles.“ Dabar apskundęs „Ko-
vą.“ Arestavęs redaktorių Vi-
diką užtai, kad buvę rašyta ko-
kie ten įžeidžianti straipsniai.

Politikos savaitė

SUV. VALST. IR MEKSIKA.

Balandžio 21 d. prasidėjo karė
tarp Suvienytų Valstijų ir Mek-
sikos. Tą dieną admirolas Flet-
cher išsodino ant Meksikos krant-
to, Vera Cruz mieste, SUV. Valst.
jureivius nuo kar. laivų Utah,
Florida ir transp. Prairie.

Mat, balandžia 19 d., 6 v. va-
kare, pasibaigė terminas ultima-
tum'o, kurį prez. Wilson buvo
pastatęs prez. Huerta — atlygi-
nimui už įžeidimą SUV. Valst. vē-
liavos suareštavimu amerikonų
kareivių Tampico mieste, pager-
bti SUV. Valst. vēliavą 21 šuviu
iš kanolių. Prez. Huerta galop
pareikalavo, kad salirtas but duo-
tas vienu laiku ir nuo Suvien.
Valst. kariško laivo; net buvo
pareikalauta raštiškai patvirtinti,
kad SUV. Valst. išsaus 21
kan. šuvi. Paskutinėj valandoj
prez. Huerta pranešė SUV. Valst.
pasiuntiniui, kad jis nematys rei-
kalo atiduoti pagarbą SUV. Valst.
vēliavai, nes jokio jos įžeidimo
neatsitikė.

Jei SUV. Valst. but sutikę su
prez. Huertos reikalavimu atsi-
liepti 21 šuviu, tai tuom pačiu
but pripažinta prez. Huertos val-
džia.

Prez. Wilson kelis kartus tarės
su ministėrių kabinetu bei žymes-
niais Kongreso nariais. — Galop
jis pasiryžo pertraukti tarybas
su Meksikos valdžia ir pradėti
karė.

Balandžio 20 d. atstovų butas
po ilgų tarybų 337 balsais prieš
37 (jų tarpe 5 demokr.) parėmė
prez. Wilsono karės propoziciją.
Tą pačią dieną (naktį) senatas
irgi patvirtino tą prezidento pa-
siryžimą.

Tada admir. Fletcher'ui bu-
vo palepta užimti svarbiausią
Meksikos portą Vera Cruz, o pa-
skui Tampico ir kitus. Čia rei-
kia priminti, kad prez. Wilson
ir senatas pažymėjo, kad SUV.
Vals. kariaus ne prieš meksiko-
nus, bet prieš prez. Huertą.

Kaip žinoma, kariški laivai bu-
vo jau pirmiau išplaukę į Meksi-
kos vandenius.

Tokiuo budu prasidėjo karė su
Meksika. SUV. Valst. jureiviai
be jokio trukdymo išsėdo Vera
Cruz'e ir tuoj užėmė muitinyčią
ir kitus valdiškus namus. Tik
užėmus muitinyčią pradėjo meks-
ikonai šaudyti į S. V. jureivius.
Meksikonai šaudė nuo sto-
gų, per langus, iš užkampių. Tuo
met amerikoni pradėjo šaudyti
iš kanolių nuo transporto „Prai-
rie.“ Šaudymas iš abiejų pu-
sių tęsėsi iki naktėiai. — Pirmas
šūvis nuo „Prairie“ buvo palei-
stas 1 val. po pietų.

Dar pirm išsėiant adm. Flet-
cher patarė komand. Vera Cruz,
gen. Gust. Maas'ui pasiduoti, i-
dant tuomi išvengtį kraujo pro-
lijėjimo. Gen. Maas kategoriskai
nuo to atsisakė ir tuoj su šeimi-
na apiečo miestą.

Pirmą dieną kariško veikimo
buvo užmušta 4, o sužeista 20 S.
Valst. kareivių. Kiek užmušta
ir sužeista meksikonų, tikrų ži-
nių nėra; pranešama, kad jų žu-
vė apie 200.

Balandžio 22 d. tapo užimtas visas Vera Cruz miestas. Žuvo 2 ir sužeisti tapo 10 amerikonių. Adm. Fletcher pareikalavo, kad meksikonai perstotų šaudyti, nes priešingai pradėsiąs bombarduoti miestą iš 14 colinių kanuolių. — Tą pačią dieną S. Valst. ju reiviai išsėdo Tampico porte ir užėmė žymią miesto dalį. Vienok paskutiniai žinia nepatvirtinta.

Balandžio 23 d. Vera Cruz'e žuvo dar keli amerikonių jureiviai ir sužeista tapo 25.

Išviso, sulig pranešimų nuo balandžio 23 d., Vera Cruz'e esą išsėdinta 6,000 Suv. Valst. jureivių; laukiama daugiau kareivių.

Gen. Maas su 24,000 stovi arti miesto ir laukia dar sudrutinimo (iš Pueblo) skaitliu 4,000 kar., idant visu smarkumu užpulti ant amerikonių; ataką vešias karės ministeris gen. Blanquet.

Suv. Valst. laivynas prieš Meksiką susideda iš 52 laivų su 18—20,000 jureivių.

Tuom pačiu laiku traukiami kareiviai iš visų valstijų prie Meksikos rubežiaus. Tuli laikraščiai praneša, kad parubežyje esą apie 60,000 kareivių, kurie laukia tik paliepmo patraukti Meksikon. — Iš Washingtono pranešama, kad esą išskaitliuota, jog trumpu laiku galima sutelkti 250—300,000 liuosnorių. Tuli senatoriai tvirtina, kad liuosnorių atsirastų net virš 400,000.

Prez. Wilson, karės min. Garison, jur. minist. Daniels esą išdirbę planą apie veikimą Meksikoje. Jie pasitiki, kad kareivių nestokuos ir kad lengvai pasiseks suvaldyti meksikonus.

Žinoma, reikia atminti, kad dabar, siaučiant Suv. Valst. bedarbei, kuomet šimtai tuskantčių darbininkų kenčia vargą, liuosnorių rasis užtektinai — gal pasisekt jų surinkti nors ir 500,000. Tul laikraščiai praneša, kad Chicagoje, New Yorke ir tulose miestuose Colorados ir Pensylvanijos valst. bedarbiai stačiai šturmoja ofisus, kur primami liuosnoriai-kareiviai. Vargiai tuos liuosnorius galima paskaityti „karštais“ Amerikos „patriotais.“

MEKSIKA.

Meksikos valdžia tvirtina, kad S. Valst. pasielgimas netiesotas, kad užpuolimas ant Meksikos — tai peržengimas tarptautinių tiesų ir tt. Užsienio ministeris Lopez P. y Rojas pranešė, kad prez. Huerta teisingai pasielgė atsakydamas pagerbti Suv. Valst. vėliavą, nes ant luotelio nuo laivo „Dolphin“ laike suareštavimo amerikonių-jureivių vėliavos visai nesimatė. — Delei to prez. Huerta atsišaukė su protestu ir visas valstijas prieš netiesingą S. Valstijų pasielgimą užimant Vera Cruz. Galop, jis kreipėsi į Pietų Amerikos respublikas kviesdamas jas padėti apginti latiniškų tautų tiesas nuo užpuolikų-amerikonų.

Brazilija, Argentina ir Čili dabar stengiasi sutaukinti Meksiką su Suv. Valstijomis.

Chihuahuos mieste atsibuvo konferencija, kurioje dalyvavo gen. Villa, gen. Carranza ir oficiališkas prez. Huertos atstovas. Tartasi apie sujungimą spėkų revoliucionierių ir federalistų prieš S. Valstijas. Prez. Huerta patarė šiame atvežyje eiti išvien; pasibaigus karė, jis pasižadėjo atsitraukti nuo prez. vietos ir nęstauti daugiau savo kandidatūnos.

Balandžio 22 d. vyriausias konstitucionalistų vadas gen. V. Carranza aštriai papeikė Suv. Valst.

pasielgimą užimant Vera Cruz ir pareikalavo tuoj išsikrauti, nes, priešingame karte, revoliucionieriai irgi turėsią atkreipti savo spēkas prieš amerikonus kaip visų meksikonų neprietelius.

Gen. Villa nesutinka su gen. Carranzos nuomone kaslink Suv. Valst. Pribuvęs bal. 23 d. į Juarezą, jis paskelbė, kad jis nenori kariuoti prieš S. Valst. ir pasmerkia prez. Huertos taktiką.

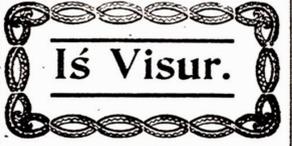
Balandžio 23 d. pasklydo žinia, kad gen. Carranza sujungias savo spēkas, t.y. revoliucionierius su prez. Huertos kareiviais, idant išvien eit prieš amerikonus.

Prez. Huerta paskelbė, kad laike 20 dienų jis surinksias apie 400,000 kareivių. Sudrutinimui susijungimo federalistų su revoliucionieriais prez. Huerta paskelbė visuotiną amnistiją.

Gen. Maas, apleisdamas Vera Cruz, paliuosavo iš kalėjimų visus prasikaltėlius.

Prez. Huerta ir gen. Carranza pasitiki, kad meksikonams pesiseks pergalėti amerikonus.

Dabar gi federalistų kareivių priskaitoma apie 85—95,000, o revoliucionierių — apie 45,000.

Iš Visur.

SERGA AUSTRIJOS IMPERATORIUS.

Viena, Austrija. Siomis dienomis smarkiai apsirgo Austro-Vengrijos imperatorius, senelis Fran. ciskus-Juozapas. Buvo net pasklydusi žinia apie jo staigų mirimą. Paskiausios gi žinios praneša, kad sergantis šiek-tiek pagerėjęs.

SUPRAGISČIŲ DARBAI.

Great Yarmouth, Anglija. Sprogus bombai, čia sudėgė gan didelį teatrą. Bomba padėjo sufragistėms.

ANGLŲ KAPITALISTAI ČINIJŲ.

Pekin, Činija. Visuom. darbų ministerija patvirtino anglų-činių sindikato sutartį kaslink pravedimo 900 varstų geležinkelio tarp Nankin-Nančan-Binčian. Šita koncesija dikčiai sudrutino anglų intekmę Jang-tse-Kiang'o upės lygumoje.

Manoma suteikti anglams koncesijas tiesti dar dvi gelžk. linijas: Chan-kau-Sanchai ir Nančan-Učan.

GYVULIŲ MOKYKLOS.

Berlinas, Vokietija. Susitvėrė „dviasiško gyvulių auklėjimo lyga“. Bus įsteigtos speciališkos mokyklos, kuriose bus mokinami gyvuliai. Draugijos perdetiniu yra veterinaras.

KATALEPSIJOS PRIEPUOLIS.

Barcelona, Ispanija. Staigu nuo širdies ligos mirė žinomas operėčių autorius Per. Kabrero. Viskas buvo prirengta laidotuviems, ir tarnai rengėsi uždaryti karstą, kaip tuoj ten buvę pamatė, kad lavonas pradėjo kelti galvą ir judinti rankas. Gydytojai tikisi, kad Kabrero pasveiks. Tai buvęs katalepsijos priepuolis.

JAPONAI APIE MEKSIKĄ.

Tokio. Labai daug dabar kalbama ir rašoma Japonijoje apie karę tarpe Suv. Valst. ir Meksikos. Randasi daug balsų, pilnai prijuočančių Meksikai ir net partizanų suteikti jai pagalbą.

KONFISKAVO GINKLUS.

Vera Cruz, Meksika. Išsėdus čia Amerikos jureiviams uostan pribuvo Hamburgo linijos transportinis laivas „Ypirnaga“. Buvę pristatyta prez. Huertai 10,000 šautuvų ir 15,900 šuvių. Visas transportas amerikonių tapo sukonfiskuotas.

ROOSEVELTAS RENGIAI KARĖN.

Berlinas, Vokietija. Buvęs prez. Rooseveltas, kuris dabar užsiima moksliskais tyrinėjimais Brazilijos gilumoje, esąs pasiryžęs eiti su savo pulku karėn prieš Meksiką.

KIEK KAINAVO UŽĖMMAS VERA CRUZ.

Vera Cruz, Meksika. Užimant didžiausią Meksikos portą žuvo 12 jureivių, o sužeista apie 50. Iš meksikonų pusės esą apie 200-uzmuštų ir daug sužeistų.

ANGLIJOS KARALIUS FRANCIJŲ.

Paryžius. Paminėjimui 10 metų sukaktuvių nuo užmezgimo sutarties tarp Francijos ir Anglijos Paryžiuje atsilankė Anglijos karalius Jurgis su savo žmona Marija. Juodu lydėjo užsienio ministeris Edw. Grey. Paryžiuje jie išbuvo tris dienas. Pagerbimui augstų svečių miestas buvo gražiai padabintas; visur apsiereiškė pagarba ir prielankumas.

VOKIEČIAI PRIJAUČIA SUV. VALST.

Berlinas. Miesto gyventojai ir kareiviai prielankiai sutiko žinią apie Suv. Valst. pasiryžimą įvesti tvarką Meksikoj. Daugelis buvusių oficerių ir šiaip žmonių (buv. kareivių) išreiškė pageidavimą stovti su amerikonais kovon prieš Meksiką.

ARGENTINOS LAIKRAŠČIAI PRIEŠ SUV. VALST.

Buenos Aires. Tuli Argentinos laikraščiai aštriai papeikia Suv. Valst. valdžios pasielgimą Meksikoje ir portų užgriebimą vadina netiesotu veiksmu sulig tarptautiškų tiesų. Priminama, kad prez. Wilsono pasielgimas gali užgauti visą latinišką Ameriką.

NORI APSAUGOTI KU-BIEČIUS.

Havana, Kuba. Prez. Menocal pasiuntė Kongresan prašymą suteikti \$20,000 padavimui Kubos gyventojams Meksikoj pagalbos.

O'SHAUGHNESSY PERSI-KĖLĖ Į VERA CRUZ.

Vera Cruz, Meksika. S. Valst. reprezentantas O'Shaughnessy gavęs nuo valdžios pasportą, apleido Meksikos sostainę ir pervažiavo į Vera Cruz, kurį dabar yra užėmė amerikoni. Prez. Huerta suteikė jam specialią trukį ir tinkamai pagerbė. Kartu su juom pribuvo į Vera Cruz apie 150 amerikonių.

Iš Amerikos.

TAFTO NUOMONĖ APIE KARĖ.

New Haven, Conn. Buvęs prezidentas Taftas išreiškė nuomonę, kad karė Suv. Valst. su Meksika, jei ji prasidės pilnoj to žodžio prasmė, bus aštri, ilga ir kruvina. Reikėsią pastatyti Meksikoje ne mažiau 500,000 kareivių, nes meksikonai kariaus partizanų būdu, delei ko reikės pastatyti garnizonus visose

Meksikos miestuose. Bet svarbiausia, — tai tos karės pasekmės. Žodžiu, ta karė, anot Tafto, labai daug kainuotų Suvien. Valst. ir blogai atsilieptų ant visų gyventojų gerovės.

W. HAYWOOD'O KALBA.

New York. Laike mitingo Carnegie Hall (bal. 19 d.) I. W. W. įsteigėjas bei organizatorius William D. Haywood pasakė karštą kalbą prieš karę su Meksika. Jis išsireiškė, kad prasidėjus karėi taptų apsauktas generališkas įvairių rūšių darbininkų streikas, o tada karė bus negalima. Kadangi, anot Sherman'o karė esanti pekla, tai tegul pirmiausiai jon einą bankieriai, o toliau žmonės, gyvenę iš pelno, ir įvairūs parazitai. Haywood paskelbė, kad angliakasiai esą jau nutarę, karėi ištikus, apsaukti generališką streiką.

Nežiurint ant protestų, tapo priimta protesto rezoliucija prieš karę su Meksika.

Iš Washingtono pranešama, kad tiesų ministeris McReynolds paskaitęs tą Haywood'o kalbą „maištiška“ ir pasiryžęs pasielgti su I. W. W. vadu sulig šio krašto tiesų.

SOCIALIŠKOS REVOLIUCIJOS BAŽNYČIA.

New York. Radikalų grupė Berkeley teatre ant 44 gt. suorganizavo taip vadinamą Soc. Revoliuc. Bažnyčią. Įstojantis ton organizacijon pasižada stengties suardyti dabartinę tvarką, kur turtooliai baisiai išnaudoja darbininkus. Ton „bažnyčion“ primami visų tautų tikybų žmonės. Susirinkimuose giedama komunistiški himnai ir sakoma pamokslai. Dievu naujoji „bažnyčia“ skaito spēką (ne mummyse), pagaminusią laisvę, o vėliava — „kruvinai raudoną vėliavą.“

RUSŲ BALETO ATSIŠVEIKINIMAS.

New York. Atsišveikinimas rusų baleto trupa su Pavlova prišakyje pasibaigė muštynė kumščiomis. Vyriausias Pavlovos partneris Lavr. Novikov susimušė su vienu teatro impresorio, M. Rabinovu. Muštynė iškilo ant scenos, prieš-pat uždangos pakėlimą. Priežastis — nesuitaikymas piniginiame klausime. L. Novikov delei to atsišveikindamas neseko. Trupa išvažiavo Vo kietijon.

LIUOSNORIAI EINA KARĖN.

Washington, D. C. Iš visų valstijų pranešama apie stebėtinai didelius skaitlius liuosnorių ir karę su Meksika. Ypač daug liuosnorių randasi Pensylvanijos, New Yorke ir Illinois valst.

STUDENTAI EINA KARĖN.

New Haven, Conn. Tuli laikraščiai praneša, kad į liuosnorių skaitlių karėn su Meksika užsitarė apie 300 Yale universiteto studentų.

VEIKIANČIOS ARMIJOS VADAS.

Washington, D. C. Veikiančios prieš Meksiką armijos vadu karės ministeris Garrison paskyrė gen.-majorą Leonardą Woodą. Jis dabar randasi Texas'o valst., Meksikos parubežyje.

PIEŠ KARĖ.

Chicago, Ill. Unijų vadų taryba išnešė protesto rezoliuciją prieš karę su Meksika, kadangi ta „karė atsako kapitalistų reikalams ir sunkiai atsiliepia ant darbininkų klasės.“

Metiniame quakerių mitinge, Philadelphia, Pa., tapo nutarta

prašyti prezidento Wilsono sustabdyti karę su Meksika.

KARĖS ATBALSIAI.

Tucson, Ariz. Meksikonų burys surengė ant gatvių demonstraciją; girdėjosi šauksmai: „Lai gyvuoja Huerta!“ Galop ant jų užpuolė amerikoni ir dikčiai juos sumušė; keli sužeisti meksikonai nuvežti ligonbutin.

FEDERALIŠKA KRIKŠČ. BAŽNYČIŲ TARYBA.

New York. Fed. taryba krikšč. bažnyčių Amerikoje pasiuntė prezidentui Wilsonui telegramą su išreiškimu pasitikėjimo, kad Meksikos klausimas bus išrištas be kraujo praliejimo. Federališka taryba atstovauja 17,000,000 krikščionių Suv. Valst.

RESPUBLIKONAI PRIEŠ WILSONĄ.

Washington, D. C. Daugelis respublikonų pasmerkia netikusią prez. Wilsono taktiką Meksikos klausime bei karės pradėjimą. Jie reikalauja, kad prez. Wilsonas stengtųsi inkunyti Meksikoje taiką, o ne kariautų prieš gen. Huertos upatą.

VIDURINĖ KARĖ.

Trinidad, Col. Baisi kova eina tarp streikierių-angliakasių ir milicijos Colorado valstijoje. Tuli laikraščiai praneša, kad laike kelių dienų mušio žuvę apie 45 darbininkai ir daug tapę sužeista; du trečdaliu iš nukentėjusių — moteris ir vaikai. Didžiausi susirėmimai atsibuvo Ludlow distrikte, kur randasi Colorado Fuel and Iron Co.

Darbininkai, apsiginklavę šautuvais ir revolveriais, su stebėtinu inirtimu eina prieš skaitlingą miliciją, kuri panaudoja prieš juos kanuales ir kulkosvaidžius. Ginklus kovojuantiems darbininkams priduoda apielinkės darbininkai. Padaryta daug nuostolių.

Italijonai, graikai ir austrijokai kreipėsi į savo konsulus prašydami apgynimo. — Tapo pasiųsta telegrama prez. Wilsonui, kurioje reikalaujama, kad Suv. Valst. valdžia, vieton siųsti kareivius į Meksiką, apgintų Amerikos darbininkus, kuriuos šauda valstijinė milicija.

Paskiausios žinios praneša apie baisias scenas visame streiku apimtame distrikte. Streikieriai degina ir naikina kompanijų savaštvi, o milicija „veikia“ lyg ant karės lauko.

SKIRIA KARĖS REIKALAMS PINIGUS.

Washington, D. C. Atstovų rumas karės reikalams paskyrė \$5,300,000, iš kurių \$3,000,000 skiriama artil. amunicijai, 2,100,000 artilerijai ir \$200,000 ingijimui kaval. arklų.

MEKSIKOS REPREZEN. TANTUI INTEIKTAS PASPORTAS.

Washington, D. C. Faktiškas petraukimas ryšių tarp Suv. Valstijų ir Meksikos atsibuvo balandžio 23 d., kuomet Meksikos reprezentantui L. Algarai valst. departamentas intėikė jo pasportą. — Taippat pasielgta su Suv. Valst. reprezentantu Nelson'u O'Shaughnessy Meksiko mieste.

Iš Lietuvos.

Bereikalingas užsipildinėjimas. Šileikių sodžiu (Ukm. apskr.) pas vieną ukininką dar tuojaus po Kalėdų susirinko jaunimas pasilinksinti. Matyt, koks tamsuolis ar niekšas įskundė, kad tai kas nors neleisto daroma, nes tuo laiku ir policija atsidėdė. Žinoma, policija, nieko neradus, tik susirinkusį jaunimą, irgi po keletos valandų išsikraustė. Paskui po kelių dienų policija ten vėl atsilankė, klausinėjo, viską norėjo žinoti, dargi ir tai, ko nebuvo, ir vėl, nieko nesužinojus išvažiavo. Klausinėjo apie tą susirinkimą dargi apylinkės sodžiuje, viską užrašinėjo.

Uodas besparnis.

Šilgaliai,

(Naumiesčio apskr.)

Kovo 3 (16) d. Šilgalių raštinėje buvo geros išvartų pardavinėjimas (licitacija). Žmonių susirinko gerokai, tik labai negražiai pasirodė. Štai palei raštinės tvartuką kuopelė vyrų sustojus tuštino vieną bonkutę paskui kitos, o paskui pašūrėje šokinėjo vienas prieš kitą su lazdomis. Gėda šilgaliečiams! Taigi reikia per busiančią sveigą uždaryti visas smukles ir monopolį, kad keli susirinkę girtuokliai nedarytų gėdos visam valstėiui.

Adata.

Papilis,

(Zarasų ap.)

Papiliečiai jau ketvirtą kartą nutarė uždaryti visus monopolius bei karčiamas. Nežinia ar bent kartą išpildys musų norą. Kasmet iš Papilio už degtinę išvežama apie 17 tukst. rublių. Kiek gero už tuos pinigus žmonės galėtų padaryti, jei tik savo reikalus tikrai suprastų. Nutarėm steigti dviklasę ministerijos mokyklą. Zem. viršininkas ir vietos mokytojas pasižadėjo mums tame reikale padėti.

M. Paukštis.

Susirinkimas.

Saločių (Pan. ap.) mokykloje vasario 23 d. buvo blaivininkų susirinkimas. Vietos klebonas Štombergis prisakė visiems ten buvusiems neskaityti „Liet. Ukininko“ ir kitų pirmievių laikraščių, o jų kalendorius tuoj parėjus namo sudėginti, kitaip, girdi, išpažintin nepriimsias. Kunigas dažnai peržiurinėja pas žydą pačią ir, matydamas, kam ateina pirmievių laikraščiai, paskui tuos sutikęs bara. Nežiurint tokios netikusios to kunigo agitacijos ir žmonių sąžinės varžymo, laikraščiai ir žmonių susipratimas pas mus platinas.

Stebuklingi saldainiai.

Sausio 30 d. Jurbarkan iš Skirsnemunės apielinkės atėjo vieno ukininko vaikas „stebuklingų saldainių“ nusipirkti, kad mergyčių prisivilioti. Žinoma, tai slapta dalykas. Vaikinas užsukė žydo krautuvelėn. Paklausė, ar nėra tokių saldainių. Žydas, matydamas vaikino tamsybę, atsakė, kad yra, bet 5 rub. svaras. Vaikinas nudžiugęs užmokėjo 5 rub. už svarą paprastų saldainių ir nukeliavo namon, džiugdamasis, kad galėsiąs prisivilioti sau žmoną jauną, gražią ir turtingą.

Pr. Šv.—as.

Parapijų reikalai.

Girkalnio (Ras. ap.) parapijonai apie įsteigimą elgetnamio (u-bagyno) ligšiolei dar nēkiek nesirupina ir ramiai žiūri į savo

parapijos nelaimingus suvargus senelius, kurie dėl gilos senatvės bei ligos badą, šaltį ir baisiausį skurdą kenčia kokioj nors kutėj prisiglaudę, lyg gyvūlėliai, neturėdami šeimynų, nei artimos giminės. Iš tų varguolių lupų girdi: Girkalnyje „ubagyno“ nėra — žmonės nenori įsteigti, o kitų parapijų „ubagynas“ neprima mus, svetimus... Nors gyvas žmogus žemėn lišk. Tik, žinoma, įsteigus elgetnamį, reikėtų prižiūrėti, kad jis nepatektų keno nors bernams, kaip tai dažnai būna. **Lygušonis.** („Liet. Ukin.“)

Užkrečiamos ligos.

Vilniaus mieste pradėjo siausti užkrečiamosios ligos. Labiausiai karštingė. Nutarta laikraščiuose garsinti tų namų numerius, kuriuose bus sergančiųjų užsikrečiamosiomis ligomis.

Vanduo Nemune kyla.

Paskutiniu laiku Nemune žymiai pasidaugino vandens — visos žemesnės vietos apsemtos. Kol kas vanduo nesugusta. Tokį vandens pasidauginimą aiškina buvusiu smarkiu lietumi ir galutiniu ledų tirpimu. Jau reiki pasitaiko kame-nors užtikti ledo. (n.)

Skaitytųjų ratelis.

Pasvalio (Pan. ap.) gyventojai prašė leisti įsteigti skaitytųjų ratelį.

Doveikių sodžiūje (Ukm. ap.) susekta „slapta lietuvių mokykla“, kurioje buvo mokoma poterių ir skaityti lietuvių kalba. Keli tenai buvo nubausti ir turėjo užmokėti po 5 rub. Mokykla uždaryta, vaikai paleisti.

Varniai (Telšių ap.)

Siemes čia žadama inkurti amatų (šaktkalvystės ir kalvystės) mokyklą. Varnių gyventojai ža-

dėjo duoti pašalpos, o Telšių brolija, rodosi, butą, kurių čia užtektinai ir tušti puva. Tai būtų ketvirta Varniuose mokykla. Ligšiol buvo trys pradėdam.: dvi berniukų ir viena mergaičių. **S.**

Paskenduolis.

Ties Pilviškių stotimi neseniai rado prigėrusį korpį J. Zaraną. Jis išsigėręs ėjo per Višakio liepą, inpuolė upėn, ir vanduo jį nunešė apie varstą, kame ir užkliuvo. Ukininkas, tvorą betverdamas, jį surado. Paskenduolis ant rankos turėjo rišulį, kuriame buvo butelis degtinės ir keletas puspadžių. Vandenyje apie 3 mėnesius išbuvo. **Luobikis.**

Dar potvynio aukos.

Pušalotas (Pan. ap.). Neseniai rado Levenyje prigėrusį su dvi-račiu arkli, kurio įieškojo žmogus iš Pakaušų, Pumpėnų parapijos. Mat, arklys išstruko iš miestelio ir pražuvo. Prie Tuliunų maluno kudroje rastas žmogus. Niekas neatsisaukė; spėjama, lavonas iš toliau yra atneštas. **X.**

Nelaimės ir vargai dėl tilto.

Zvingiai (Ras. ap.). Patvine Juros ledai nutraukė 55 sieksnių tiltą. Tą tiltą valdė du perpusę. Tiltas buvo statytas 20 metų tam atgal. Mokestis buvo mokama nuo ukio po 1 r. 50 k. Praveivių pinigais per metus surinkdavo 200 rub. su viršum. Šiandien nei tilto, nie pinigų, net ir valties nėra!... Žmonėms vargas. Dabar žmonės nebežada karvės pirkti ir duoti kitam ją melžti, rengias patįs tiltą valdyti. Išrinktas komitetas rinkti pinigų nuo dešimtinės tilto statymui, kuris kaštuos apie 3000 rub. Bažnyčia ir miestelis vienoje pusėje, kapai antroje — Juros pusėje. **Storžievis.**

Naujas malunas.

Šilvienu maluninkas Micevičius

(lietuvis), susitaręs su p. Klein'o maluninku (vokiečiu), šmet imtaisys Striupuose (prie pačių Šaikių) didelį maluną, motoru varomą, su valcais miltams pikliuoti. Dabar tokis p. Klein'o malunas yra už 5 varstų nuo Šaikių, todėl mūsų kepėjams ne lengva jį pasiekti, ypač keliamas pabjaurus. **J. St.**

Šakiai.

Kovo 5 (18) d. vakare atvyko iš Naumiesčio sargybinių viršininkas įieškoti pas kai-kurias Šaikių ponias kvitų kningelių, su kuriomis buvo renkama Šaikiuose aukos lenkų komercijos mokyklai Suvalkuose. Pasišaukęs kelius sargybinius, pirmiausiai nuėjo pas p. Voit., kuri pasakiusi, kad tokių kningelių niekad neturėjusi, nes aukų nerinkusi, bet turinti 3 kvitas, kurias, pareikalavus, atidavė viršininkui. Iškratęs ir nieko daugiau neradęs, nuėjo pas p. Luk. Pačių ponių neužtikęs, jis pasišaukė motiną ir pareikalavo atiduoti kvitų kningeles; ši atidarė stalčių, kuriame buvo rasta 3 tokios kningelės. Galų-gale nuėjo pas p. Nar. ir taip-pat pareikalavo tų kningelių, bet p. N. atsakė, kad turėjusi vieną tokią kningelę ir rinkusi aukų, bet pinigų ir kningutę atidavusi mokyklos valdžiai. Kalbama, kad valdžios buvo leista rinkti aukos augščiau mišnetosios mokyklos naudai ketveriems metams; bet aukos buvo renkamos ir toliau. Gal but, kad žmonės, rinkusieji aukas, bus valdžios patraukti atsakomybėn. **J. St.**

Viensėdijos auga.

Panevėžio apskr. ukininkų skaičius viensėdžiais besiskirstančių auga kasmet didyn. Panevėžio žemės tvarkomoji komisija 1912 m. išskirstė 297 kiemus su 4128 dešimt. 106 kv. sieks. Užtvirtino 15 bylų prie atidarytų posėdžių; 1913 m. išskirstė 2215 kie-

mų su 19,968 dešimt. 1512 kv. sieks. ir užtvirtino 105 bylas. 1914 m. paskirta išmatuoti 30,925 dešimtinų 2948 kiemuose.

Išduota žmonėms dobių 1913 m. 216 pudų už 2745 r. 74 kap.; įvairių žemdirbystės įrankių ir mineralinių trąšų už 1281 r. 30 k. Žinios semtos iš oficiališkų šaltinių.

Mažai matininkų.

Kauno apskrities žemės tvarkomoje komisijoje mažai matininkų. Delto šiais metais negalės paskirstyti 13 tukst. deš. žemės viename Kauno apskrityje, nes nėra kas galėtų darbuotis.

Gaisras.

Panemunėlis (Zarasų ap.). Kovo 9 d. Vilių sodžiūje kilo gaisras. Sudegė ukininko K. Bučkaus visi tvartai ir gyvuliai: 6 karvės, 10 avių ir arklys. Gaisras kilo dieną apie 11 val.

P. Kunkuzas.

Žagarė.

(Šiaulių apskr.) Iš Biržų į Žagarę atvažiavo lietuvis gydytojas M. Kuprevičia. Gyvenęs čia žydas gydytojas neturėjęs pasisekimo, gal dėl kaltos nežinojimo. Dabar Žagarėje yra 2 gydytoju, 3 felčeriai, (2 „privatinių“), 2 dantų gydytoju, 2 akušerį ir 1 felčerius-veterinarius. Aptiekos 2, aptiekos sandėliai 5. **Št.**

Suėmimas.

Nuo kovo 1 iki 15 d. suimta Panevėžyje 8 vyrukai, bėgusieji nuo tarnavimo kariuom. Daugu ma jųjų priimta kariuomenėn.

Naujas švietimo ministerio aplinkraštis.

Švietimo ministeris šiais laikais išsiuntinėjo į visas mokslo apygardas aplinkraščių, draudžiant vidurinių mokyklų moksliviams lankyti kinematografus. Šis aplinkraštis remiasi pastebė-

jimu, kad kinematografai darą negeistiną intaką mokiniams, papikindami juos.

Videniškės (Vilniaus apskr.)

Kunigui Valiūškiui beklebonaujant, buvo Videniškėse dagi liaudies namai įsteigti. Blaivininkai buvo norėję tuose namuose savo arbatinę įsteigti. Virto tečiaus videniškėiams kitokie laikai. Liaudies namai, kaip žmonėms nereikalingi, stovi šiaudų prikrauti, užrakinti ir laukia geresnių laikų grįžtant.

Slaptos mokyklos.

Zarasuose užtiktos dvi slaptos lenkiškos mokyklos, kuriose mokėsi daugiau kaip 10 vaikų lenkiškų poterių ir lenkiškai skaityti. Viena mokykla buvusi Marrijos Rutulienės namuose ir čia mokė pati Rutulienė; antra mokykla užtikta „Saulės“ mokyklos bute, čia mokė lenkiškai tarnaitė J. Jodinaitė. Abiem mokytojom uždėta bausmė užmokėti po 50 rub. Zarasų gi „Saulės“ skyriaus pirmininkas, Tumėnas, nubaustas 100 rub. Jei nubaustieji negalėtų užsimokėti, bus 3 mėnesiais kalėjimo prie policijos baudžiami. Besimokinančių vaikų tėvai nubausti kiekvienas 5 rubliais.

Gaisras.

Joniškėlio miestelyje (Panėv. apskr.) buvo didelis gaisras: sudegė Kvedaro, Gurvičo, Chaito, Gorko, Bartoševičiaus ir Aleliu-no namai. Gaisro prieštatis kol kas nesusekta.

Kinematografas — žemės ukio mokytojas.

Nuolatinė komisija, veikianti prie žemės ukio departamente, besirūpinanti ukininkų švietimu, nutarė varžoti kinematografą, kaip žemės ukio mokytoją. Šioji komisija jau tariasi su įvairiomis kinematografų firmomis

ir tos pristatė jai jau nemažą filmų, rodančių, kaip kai-kurius žemės ukio darbus reikalinga atlikti. Geriausios filmos bus tos komisijos išrinktos ir rodomos publiškai. Vietos agronomai ir kiti žem. ukio specialistai turėsia organizuoti paskaitas ir pasikalbėjimus, kuriuose bus prie tų pasikaitų pritaikinti kinematografų paveikslai.

Kitas gaisras.

Kelmučių sodžiūje (Skrobatiškių val. Pan. ap.) sudegė Kazimiero ir Petro Skudų vsos trobos. Iš ugnies nieko neišnešta.

Palanga.

Vietinėje aptiekoje pardavinėja kažin-kokių lašų buteliukų ir pridėda prie jų tokius spausdintus lapelius. Štai perspausdiname raidė į raidė toki lapelį:

„Essentia Cordialis.

Po uvozeima par 20 metu pri wysokiu liguonu, to lekarstes pasirodi uz dydey derlingi. Pri skaudejama Szyrdis, Paskyriaus pirmininkas, Tumėnas, nubaustas 100 rub. Jei nubaustieji negalėtų užsimokėti, bus 3 mėnesiais kalėjimo prie policijos baudžiami. Besimokinančių vaikų tėvai nubausti kiekvienas 5 rubliais.

Pri skaudejama Pylwa ir ben-gunczes wyduris.

Pri wysas lygos kurey kelas iz macieos.

Pri Klina, Gumbia ir Klingumbia, kaip ir pri Chaleras, ana pasirodi, uz labej geras lekarstes.

Lekerstes tos dodas kieterus sikius ont denos po 30 laszelius ont cukraus, bet pri didė skau-dejama gal adinu buwant doti po kawos szaukstelį lig absistojima. Wakams dodas ont metu senuma po tris laszus.

Negana to, kad tokie pelnautajai, pardavinėdami nei šokių, nei tokių vaistus „prie visokių ligų derlingus“, monija svetui akis, bet jie lyg tyčiojasi nesu-prantamu žargonu iš mūsų kalbos. Pri šios progos paminėsiu dar vieną Šuv. gub. aptiekos sandė-

FELJETONAS
MOKYTAS KALĖNAS.

Vieną gražų nedėdienį turėjau laimę sutikti mokyto Kalėnas. Pasisveikinus, mokyto Kalėnas užklauso mane: — Rodos girdėjau, kad Tamsta turi pažintį su „Feljetonu“ Amerikoje? — Taip, tai mano geras pažįstamas draugas. Smagus, jaunas vaikinys. Daug rašo į laikraščius apie visokius mokslo vyrius... — Ar taip? — kasžin apie mane ar jis žino? — Apie Tamstą turbūt nežino, nes ligšiol da nieko nerašė. — Ar Tamsta galėtum pranešti „Feljetonui“ apie mane ir mano mokslą? — Kodėl ne, galiu. — Na, tai imk šmotą popieriaus, plunksną ir rašyk žodis-į-žodį — ką tik sakysiu. Aš tuojaus pasidėjau kelius lakštus popieriaus ant stalo, pasiėmiau rankon plunksną ir pasirengiau rašyti. Mokytas Kalėnas pradėda pasakot sekančiai: — Matai, mokslais, matai, — tai didelis daiktas, tai retas kas žino, ką reiskia mokytas žmogus... Oho... mokytas žmogus... Ot, kaip ir aš pats, nelabai kokią (gal menką) mokyklą lankiau, bet kiek aš išsimokinau, kiek dabar žinau, oho!... Žinau

tikrai, kad tiek nežino ir nuni-versiteto profesorius. Man gi-tagafija, fizika ir tulalogija — tai tik nusispjaut... O kaip man ritmetika sekasi! — taip greit skaitliuoju, lyg kad rastus raičioju. Duok, Dieve, sveikatą kunigėliams, kurie išimtinai beveik mano mokslą pragarsino. Mat, kaip tik nustoju lankyti mokyklą, tuojaus man kunigėliai pavėlijo rašyti korespondencijas į „Temsta“. Na, aš ir dui rašyt, žinoma, iškart nekaip sekės, bet dabar jau kas kita — ir užsimer-kęs korespondenciją parašau. Dabar korespondencijas ne paėta siunčiu, ale per vežėją, kas savaitė siunčiu į „Temsta“ gerą pluokštą. Tą matai, kaip mokytas žmogus darbuojasi del civilizacijos! Ar aš namie esmu, ar kur einu, tai vis rašau ir rašau korespondencijas: lietus lieta — rašau, graži pagada — rašau, vėjas užia — rašau, gaidžiai susikapoja — rašau, jautis smarkiai subaibia — rašau, žmonės susibara — rašau, atėjęs bažnyčion ir pamatęs šventnamyje žvirblį — rašau, pamatan kur langą išmuštą — rašau; ale kur čia viską išpasakosi, nes aš apie viską rašau ir rašau; kas tik su juda-sukruta, tai aš rašau,

rašau ir rašau... Stai mūsų kaime mano mokslas augščiausiai stovi. — mat, nei vienas kaimynas nemoka skaityti. Kada parnešu „Temsta“, kaip pradėdu skaityti ir aiškinti savo kaimynams, tai jie nosis užriete, ausis pastatė klausosi. Žiuri į mane kai žydai į Talmudą. Galų-gale šnekasi, kad mane reikiama mokint „ant kunigo“, nes, girdi, vyrukas turi galvą nemažą... Ir ištiesiu, mano galva, tai galva, oho!... Kada prisena pirkit kepturę, tai pas kepturinką niekaip negaliu pririnkti savo galvai kepturės, vis mažos ir mažos, — oho, mano galva, tai galva!... Vasaros laike sužinojau, kad „Rygos Šnipas“ reikalauja redaktorius. Na, misliu sau, čia tai jau man vieta. Sakau savo tėvui: „vežk mane Rygon, aš ten busiu redaktorium“. Tėvas su džiaugsmu išbučiavo mane, davė dvidešimt rublių; aš, sudieu pasakės, išvažiavau Rygon. Rygoje pribūvau į „Rygos Šnip“ redakciją ir klausiu: „rodos reikalaujate redaktorius?“ — Taip, reikalaujame, — atsakė. — O gal Tamsta malonėtumėt užimti redaktorius vietą? — užkalusė mane. — Kodėl ne, — sakau, — galiu. Mums bešnekant, atėjo koks tai susiraukęs senelis ir pradėjo mane klausinėti: — Kokį Tamsta mokslą esi baigęs? Kur mokinais lietuvių kalbos? Ar esi gerai apipažinęs su gramatika ir etimologija?

O kad jį vilkai tą senelį! Lyg ant nelaimės klausė tą, ko aš nežinau. Atsakiau, kad tokių mokslų esu visai negirdėjęs. — Gaila. Tamsta negalėsi but redaktorium, — atsakė. Vaje, lyg kad perkunas trenkė į mane... Iš pykties spjoviau seniui į akis ir keikdamas išdumiau iš redakcijos, — jie atsimins mane ilgai, kad aš buvau... Ant rytojaus, manau sau, jau vistiek redaktorius vietos negau-siu, reikia kitokio darbo įieškoti. Įieškau darbo šen ir ten — niekur negalima gauti; mat, mieste yra daug „pišorių“ — tai mokytas žmogus nors peklon lysk, nēr darbo ir gana. Jau ir pinigai baigias, baimė ima, kaip čia bus... Galų-gale gannu darbą fabrike—dirbu dieną, kitą, bet darbas pradėjo nepatikt ir jis taip man inkirėjo, kad jau ilgiau negalėjau trivot; sukeikęs metu darbą ir sakau, tegul velniai čia dirba! Argi nei geriau namie žąsis ganyt. Tegul skradžiai miestas eina! Rašau tėvui laišką: „Tėveli! Sergu, jei-gu hori matyt mane gyvą, tai atvažiuok“... Apsimečiau sergančiu, sergu. Atvažiuo tėvas. Pamatęs mane, net išsigando... Nuliudė važiuojame manon; nors ne smagu, ale ką daryt, bevažiudamas pradėjan mąstyti, kad gal dar man peranksti but redaktorium, nes jei dabar redaktorium, paskiaus kuo didesniu, paskiaus da didesniu, o ant galo žmogus ir tarnystos negautum... Pas tėvą žąsis ganau, išsiuo-

Kas dieną skaitau „Temsta“, korespondencijas rašau. Vieną nedėdienį, budamas miestelyje „Turmeičiuose“, sužinojau, kad tulas Juozas parvažia-vęs iš Amerikos, organizuoja vartotojų draugiją. Visą sužinojęs, pasirūpinau, kad mane išrinktų į valdybą; nekuriems pažadėjau papierosų ir degtinės, bet laike rinkimų niekas nei žodžio apie mane nepasakė. Bet kur galva — ten ir protas. Sumaniau sutvert „traicę“ — tuojaus aš, Ožys ir Kaleiša, — na ir „traicė“. „Traicės“ susirinkime nutarėme vargonininką pavaryt šalin iš valdybos, nuo pildymo sekretoriaus priedermių, o mane, kaip mokyto vyrą, išrinkt sekretorium. Prieš vartotojų draugijos susirinkimą, užėjęs pas Ožį kambariuose ant sienų ir ant durų prirašiau ant „vargonininko nereikia“. Sueigoj, nieko nelaukęs, pradėjau šaukt: „vargonininko nereikia!“ Na gi arti manęs stovintis diktas vyras „nemaloningai“ mane iško-liuoja, — sako, pajaus nepirkai, o jau rėki. Taip bjauriai sugėdintas, turėjau išsinešt iš susirinkimo. Bet tai nebuvo galas. Atsidengė vartotojų draugijos krautuvė. Aš nubėgęs klebonui išbučiavau rankas ir kojas, prašydamas vietos vartotojų draugijos krautuvėje; klebonas suteikė man vedėjo-pagelbininko vietą. Pradėjau krautuvėje dirbti. Pirmą dieną labai nesisekė, o vedėjas vis žvaizromis žiūrėjo į mane, bet, lyg ant mano laimės, vedėjas apsirgo. Pirkė-

jai nerimauja, vis klausia, kas atsitiko su vedėju. Hm, sakau, jis turi mažą galvą, užtai ir serga... Vedėjui besergant, aš užėmiau vedėjo vietą, — rodos viskas gerai... Bet štai klebonas prisiuo-čiai vargonininką prie kasos — jis pradėjo daryt man užmetimus, kad negerai skaitliuoju. Ir kas gi gali liginties su manim skaitliavime? Kai-kada, skubindamas svert ant svarstyklių, vietoj keturių svarų cukraus — paduodu šešis, vietoj dešimts svarų miltų — paduodu penkioliką, bet tai menkniekiai, o vargonininkas loja, lyg šuva... Vieną vakarą krautuvėje buvome tik mes trys, — aš, Kaleiša ir vargonininkas; vargonininkas paėmė 30 svarų miltų, pasisakė, kad šiandien neturįs pinigų ir išėjo. Palauk, manau, aš tau atkeršysiu! — Tuojaus atėjo Ožys, padarėme „traicės“ mitingą ir nutarėme — saktv visiems, kad vargonininkas pavogė miltų maišą. Ožys iš džiaugsmo šokinėjo šaukdamas: „Ot, gehai, gehai, dabah vahgonininką išvahisme, kuh pipihai auga!“ Kaleiša trimgalvais bėgiojo po miestelį, visiems sakydamas, — kad vargonininkas pavogė miltų maišą. Ant rytojaus buvo nedėdienis. Miestelyje visi vyrai, moteris ir vaikai šnekučiavo, kad vargonininkas miltus vogė. Kaip bus toliaus, — nežinau. Bet dabar supykęs vargonininkas nebeatina į krautuvę, aš sau vienas karaliauju...

liuką, kuris Amerikos „Lietuvoj“ (dirstelkit nors į N 10 šių metų) garsinasi atsiųsias už 1 dolerį vai sty nuo „galvos sopėjimo, nuo gumbo, nuo priepuolos“ ir nuo kitų negalių.

Išvedimas iš to, kad mes bent akių monijimuose jau pradėdame pavyti kitus ir turime jau savo moderninių monininkų, kuriems visokie keliai yra geri, kad tik vestų prie pinigų.

Bet vis delto reiktų su tuomi kovoti, ypač kad tokiais monais galima didžiausią turta-sveikatą pagadinti. Atsimenu vieną anekdotą, kuris čia pritaikomas.

— Vienam krikščioniui geram daktarui sunkiai susirgus, vietos žydėliai atliko už jo pasveikimą pamaldas. Abejojant to miesto skeptikui, ar gali kiek nors tos pamaldos ligoniui pagelbėti, žydėlis felderis atsakė: „ar tai gelbės — nežinia, bet kad nekenks, tai tikra.“

Tie monininkai neturi nė tokio pasiteisinimo. Net sutikus, kad tie vaistai patįs nekenkia, vis delto jais žmogus besigydydamas gali ligą įsendinti ir su gydymų pasivėlinoti. Pertai niekad nebus perdaug šaukus, kad žmonės tokiems monais nepasiduotų ir tokių vaistų nepirktų.

Naujas kinematografas.

Inžinierius-technol. Ant. Maciejus prašo leidimo įsteigti Šeduvoje (Šiaulių ap.) kinematografą nuosavam bute. Kinematografas bus elektros sukamas

Suimtas arkliaivagis.

Papivėsiu akalioje netoli Pasvalio (Pan. ap.) suimtas arkliaivagis Zvirblis-Grigaliūnas, vedęs pavogtų pas valstietį Petrašauską arklį.

(„Liet. Žin.“)

Iš Latvijos.

RYGA.

Štai įvyko visuotinas „Lietuvių Pašalpos Draugijos“ metinis susirinkimas. Atlikus paprastus dalykus, perkračius visus praieitų 1913 m. draugijos darbus, patvirtinus išlaidas ir pajamas, išrinkus valdybą vieton išstojusių naujus, išrinkus revizijos komisiją, buvo kalbėta kaslink mokyklos dalyku.

Lig šiam laikui draugijos valdybos posėdžiai būdavo vienon vietoj, savo bute, kur ir mokykla, bet dabar, kuomet įsikūrė tau pomai-skolinamoji kasa prie draugijos, jos posėdžiai ir kiti draugijos dalykai atliekami kasos (banko) bute, gi mokykla-pasiliko viena.

Tas butas, kuriame iki šiol randasi mokykla, visai netikęs, nes namas senas, o žiemos metu šaltas; svarbiausia, kad namas drėgnas, delei ko jis visai netinka mokyklai. Susirinkimas, patarus kai kuriems sąnariams, nutarė šią mokyklą butą pakeisti kitu, tinkamesniu butu, nesigailint net ligi tukstančio rublių į metus už butą, kad tik jis būtų geras. Tą dalyką pavedė atlikti draugijos valdybai kartu su mokyklos mokyto-

Ot, tai galva, — mano galva nė „durak“, turbūt ir „mandras“ Šaliamonas tokios galvos neturėjo!

Manau, kad „Feljetonas“ supras, kas aš esu... Toliaus galima bus daugiau parašyt apie mano mokslą...

Sekretorius: J. T. Š...

jam. Tas yra labai pagirtinas darbas, kad draugija tūomi reikalui taip rūpinasi, nes kas gi nežino, kaip svarbią rolę lošia šiuose laikuose mokykla...

Bet atsirado ir tokių valdybos narių, kurie tvirtino, kad mokyklą prie draugijos visiškai panaikinus, nes, girdi, esą didelės išlaidos ir daug su ja rūpesčio. Jei yra išlaidos, tai reikia surasti šaltinius, iš kurių galima būtų semt pinigų ir ne tik jais padengti tas išlaidas, bet ir daug kitų dalykų atlikti.

Ryga, galima sakyti, yra geriausia vieta, kame lietuviai gali pasekmingai atlikti savo kultūrinius siekius, nes čia viskas kitų tautų atliekama pavyzdinčiai, taigi yra iškur ir nuo ko pasimokinti, ką ir kaip reikia atlikti; tik čia reikia pasišventimo.

Nutarata paminėti 20 metų sukaktuvės draugijos gyvenimo šio kiu būdu: užpirti visose trijose Rygos bažnyčiose vienu kartu pamaldas už mirusius narius, surengti susirinkimą-pietus; kas norės tame pokilyje dalyvauti, turės įnešti vieną rublį, o kadangi vyriausybė neleidžia švesti 10 metų jubilėjų nuo atgavimo spaudos Lietuvoje, tai tas dalykas oficiališkai nebus atliktas, bet visgi galima „neoficiališkai“ prisidėti prie „Kanklių“ draugijos ir su ja kartu suruošti vakarą-teatrą. Lošimas bus rusų miesto teatre.

Alfa.

„Vien. Liet.“ koresp.)
Taikraščių vargai. Nubaudė 7 „Vilnieš“ numerį 500 rub.; redaktorius J. Bagdonavičius neužsimokėjęs pinigų — pasodintas 3 mėn. kalėjimui. Baudė „Vilnių“ už korespondencijas: „Komaro dvaruose“ ir „Chemijos pramonės profesijos darbininkų sąjungos.“

Latvių laikraščių sindikatas. „J. Deen. Lapa“ rašo, kad laikraščių sindikatai nori įkurti Latvių Ekonominę Draugiją. Šioje draugijoje žymia intekmę tturi žinomas finansų veikėjas Bisenieks, kurio sumanymai panašūs į amerikiečių darbus. Jau ankščiau draugija savo rankose turėjo kelius nedidelius laikraščius Miantaujeje, o šimet įsigijo vieną didžiausių latvių dienr. „Dzint. Weestn.“ Dabar, kaip pranešama, draugija paime į savo rankas kitą didelį dienraštį „Latvi-ja.“

(„Liet. Žinios“.)

Suėmė žurnalistą. Po ilgos ir atydingos kratos suėmė žurnalistą A. Kroderą.

Už blaivybę latvių laikraščiai paskutiniu laiku labai suėmė agituoti: spausdina plačius straipsnius apie blaivybę, o kai kurie paskelbė alkoholinio klausimo anketą.

Nubaudė latvių laikraščių „A. rodnieks“ redaktorių 300 rub. arba 2 mėn. kalėjimo ir žurnalo „Rytis“ redaktorių 500 rub. arba 3 mėn. kalėjimo už spausdinimą darbininkų straipsnių.

Užgynė profesionalinėms draugijoms daryti susirinkimus savo se butuose, bet gali daryti tik tam tikslui pasamdytuose butuose. Tąd dabar kyla klausimas, kur tokius butus gauti?

„Botagas“. Jau baigiama spausdinti N 1 juokų ir satyros laikraščio vardu „Botagas.“ Prieš Velykas butinai turės pasirodyti.

(„Rygos Nauj.“)

Del prigimtos kalbos prašalini-

mo iš pradinių mokyklų Baltijos krašte bar. Mejendorfo liko įneštas užklausias į V. Dumą. Komisijoje užklausias liko vienbalsiai priimtas ir neužilgo bus svarstomas V. Dumoje.

Atplaukė Rygon iš Šiaurės ju-

ropos garlais „Zapad“ su 5000

puodų sušaldytos ir sudytos žuvis. Parsiduoda nuo garlaivio nebrangiai. Jau trečias garlais su žuvimis atsilankė šią žiemą Rygoje.

Nuo rauų dabar Rygoje daugelis čiepijasi, net suaugę, ir nekuriuose valdiškose įstaigose.

Begaudydama pabėgusi 16 d. kovo iš kalėjimo F. Filipovą policija susekė jį pasislėpusį Anielės Tubelis bute prie Volmero g. Matydamas niekur neišbėgsias, Filip. šovė į smilkinį ir ant vietos krito negyvas.

Rusų-Azijos garlaivių kompanija, vežiojanti išivius Američon, turėjo įeigų pereiniais metais 7,377,937 rub., gryno pelno gavo 723,712 r., iš kurių 360,000 pasidalino akcionieriai, gavę tokiu būdu 12 nuoš. pelno.

Grobimas. Kariškasis teismas 118 Starorusko pulko neseniai nagrinėje bylą Stanislovo Putriaus, kurs šaukiamas kaip I skyriaus atsarginis kareivis neatvyko į kariškuosius mankštinimus. Teismas Putrių pripažino kaltu ir pasmerkė 6 mėn. kalėjimo.

„Nauji gelžkeļiai, manomi vesti nuo Kreicburgo į Košedarus ir nuo Kalkunų į Kauną, žymiai sutrumpins kelią tavorams iš vidurinių ir šiaurinių gubernijų ir Liepojaus uostą. Be to, naujas gelžkelis manomas tiesti iš Lvo vo per Mogilevą į Mintaują, nukreips į Vindavos uostą didžiausius miškų transportus, ėjusius lig šiol per Liepoją. Todel Liepojaus uosto likimas ateityje neperdaug užvydėtinas.

(„Rygos Garsas.“)

Iš Rusijos.

ATSTOVO M. YCO KALBA VALST. DUMOJE

Pasakyta kovo 18 dieną.

Ponai. Valstybės Dumos atstovai. Apie tai, jog reik sustvert arba įsteigti vasaros vakarų krašte augstąjį mokslo įstaigą aš čia nekalbėsiu. Čia jau ir pirmas pasirašiusis po tuo įstatymo sumanymu, ir pranešėjas, ir ministerijos atstovas — visi kalbėjo už tai, kad vasaros vakarų krašte reikalinga specialė ukio mokslo įstaiga. Žinoma, kraštas, kuris yra vyriausiai apgyventas žemdirbių, išimtinai užsiimančių ūkiu, kraštas apimtas 6 gubernijas su 17 milijonų gyventojų negali apsieiti be augstosios mokyklos. Bet čia ginčas eina del ko kito. Kuomet atidaroma telje ar kitoje vietoje mokslo įstaiga, tai visuomet prasideda atskirų miestų varžytinė; vieni miestai nurodo, kad juose turinti buti įsteigta augstoji mokykla, o kiti nori ją pas save atidaryti. Štai tuo žvilgsniu ir reikia svarstyti tasai klausimas. Klausimas šis jau nebe naujas, ponai: jis buvo svarstomas daugelį metų. Kad augstoji mokykla mūsų krašte reikalinga; už tai pasisekė daugelis, administratorių, visa virtinė įstaigų ir draugijų. Štai 1803 m. balandžio 4 d. buvo išleistas . raštas apie įsteigimą Vilniuje Ciesoriškojo universiteto, kuriame tai rašte tarp kitko pasakyta: „išradė reikalingu šiuo Musų aktu patikrinti ant visados gyvavimą senajam Vilniaus universitetui, įsteigiamam 1578 m., ir 1781 m. atnaujintam sulig dabartinio apsviestųjų Europos tautų apsvietimo lai-

psnio.“ Kai 1833 m. šis universitetas buvo uždarytas, tai jo uždarymas buvo pateisinamas politikos žvilgsniais, prie to uždarymas buvo laikinas. Ir štai tasai klausimas buvo keliamas ne kartą ir svarstomas daugelio šokių ar tokių visuomenės ir įvairių administrativių organų, tarp kitko už augstosios mokyklos atidarymą buvo ir gr. Muravjovas, tečiaus, nežiurint į tai, tas klausimas ligšiol nenuspręstas. Ir štai 1901 metais. Vilniaus ukio draugijos sumanymu, Vilniaus, Kauno ir Gardino general-gubernatoriui leidus, buvo sudaryta tuo klausimui visa eilė komisijų, kuriose dalyvavo įvairių įstaigų atstovai ir tarp kitko mokslo apygardos ir gen-gubernatoriaus atstovai. Galia, tarp kitko, remties ir tuo, jog tose tarybose dalyvavo ir mirusis P. A. Stolipinas, ir tuomet buvo pripažinta, kad augstoji mokslo įstaiga reikia atidaryti Vilniuje, ne kitoje vietoje. Yra daugelis išrodymų, kurie verčia žiūrėti ten klausiam šiuo butent žvilgsniu. Pirmas, ir įstatymo sumanymo iniciatoriai remiasi ir nurodo į tai, jog įeigu steigti augstoji mokslo įstaiga, tai reikia jį steigti butinai centre, ir tokiame žymiaime centre, kuris būtų branduoliu, risančiu visas kitas vietas. Jei žiūrėti šiuo žvilgsniu, kuriam pilnai pritariu, atsieina daryti visai kita išvada, ne ta, kurią yra padarę šio sumanymo davejai. Jie sakydami, kad institutas būtų įsteigtas Minske, nurodo į tai, jog čia ministerija einanti išvien ir jog čia labiau tinkama vieta tokiai ukio įstaigai, motivuodami tai tuo, kad ir Minsko visuomenės miesto savyvalda einanti ten pačian tikslan ir skiriamą pusę milijono rublių ir 20 dešimčių žemės. Žinoma, klausime apie suradimą lėšų augstajai mokyklai įsteigti, tasai motivas nusverti negali. Jei gu augstoji mokykla yra kur reikalinga, tai vyriausybė, žinoma, privalo duoti tam lėšų, nes toji nauda, kurią duos šgainiui ši įstaiga, šimteriopai atlygins tas išlaidas, kurios buvo padarytos jį įsteigiant. Nurodo mums, jog Minskas yra butent Vasaros Vakarų krašto centras. Kuokiu pamatu? Tuo pamatu, jog toms pelkėms reikia priuošti specialistų, kurie iširtų šias vietas. Toliau, antras prirodymas, jog ten esą 120,000 gyventojų. Trečias prirodymas, jog esanti Liepojaus. Romnų gelež. valdyba. Ketvirtas prirodymas, jog ten esama vidurinių mokyklų. Ir štai, jei gu pasitenkiname šiais klausimais, tai privalome visų pirma pasižiūrėti į tuos prirodymus. Pamatysime, jog visų pirma Minske niekuomet nebuvo Vasaros Vakarų krašto centru: ligšiol praprasta laikyti tuo centru Vilniaus miestą; antra, Vilniuje daug daugiau gyventojų, kaip Minske. Paskutiniuoju apskaitymu Vilniuje yra 235,000 gyventojų, tuo tarpu Minske, kaip jau aš paminėjau ir kaip tai nurodyta samanyne, 120 tukstančių. Toliau, sako, jog ten (Minske) esanti Liepojaus-Romnų geležinkelio valdyba; kuriam tikslui remiamasi tuo argumentu, aš nežinau. Lygiu būdu galima būtų remties tuo, jog Vilniuje yra Pagirij geležinkelio valdyba. Jei gu paimsimė paskutinįjį argumentą, t. y. viduriniąsias mokyklas, tai reikia pasakyti, kad Vilniuje yra 11 vidurinių vyrų mokyklų ir 6 mergaičių, tuo tarpu kad Minske viso 4 vyrų ir 4 mergaičių vidurinės mokyklos. Tai gi iš šių trumpų žinių matote samistom, kad Vilniaus miestas yra

žymiai didesniu centru, nei Minskas.

Toliau, imant piniginę šio dalyko pusę, turiu pažymėti, jog Vilniaus miesto valdyba jau padarė pirmuosius žingsnius sulig gyventojų norų ir štai Romanovų giminės viešpatavimo 300-metinėms sukaktuvėms paminėti miesto valdyba, norėdama pažymėti šį jubilėjų, nutarė patiems universiteto rumams statyti ir agromonijos skyriaus bandymo laukui paskirti miesto žemės gabalą, 20 dešimčių, gi universiteto rumams statyti paskyrė 1 milijoną rublių, kuriam tai tikslui nutarta reikiamuosius pinigus pasiskolinti. Plačiau visa tai apsvastyti buvo išrinkta komisija ir deputacija, kuri turėjo tą dovaną įteikti Jo Didenybei ir, remianties sutikimu priimti tą dovaną, įsteigti Vilniuje universitete jį agronomijos skyrium. Tai gi matote, jog imant tą klausimą ir iš finansinės pusės, pasirodys, kad Vilnius tam tikslui labiau atitinka, negu Minskas.

Turiu nurodyti dar į vieną smulkmeną, kurios čia nepalietė nei pranešėjas, nei ministerijos atstovas. Nurodydami į tai, jog netoli Minsko randasi Pinsko pelkės, jie nenurodė į tai, jog ten nėra nė gabalėlio izdo žemės. Nejaugi galima manyti, kad ukio institutas su visomis jo pagelbinėmis įstaigomis galėtų patilpti ant 20-ties dešimčių ploto? Man rodos, jog žmonės, nors mažumą susipažinę su tuo reikalu, negali taip manyti. O Vilnius taip pat paskyrė apgštosioms mokslo įstaigoms 20 dešimčių žemės ir be to galima pasakyti, jog čia pat po ranka yra izdo miškų, izdo žemės, kurią dalinai būtų galima sunaudoti tam tikslui. Dabar mums atsako, nurodydami kaip ir į labai rimtą argumentą, kad netoli randasi Pinsko pelkės, tos pelkės gi reikalaujančios buti džiovinamos ir štai tie specialiai paruošti žmonės galės vietoje susipažinti su tuo klausimu. Bet juk, iš to punkto žiurint, negalima sakyti, jog įsteigtas Vilniuje ukio institutas negalėsias lygiai tokio-pat pasisekimu ruošti tokių pat žinovų, kaip kad ir toji mokslo įstaiga būtų buvusi Minsko mieste. Juk net ir vyriausybės atstovai ir pranešėjas, ir pasirašiusieji po tuo pranešimo nemano steigti tą institutą pačiose Pinsko pelkėse.

(„Viltis“.) (Užbaiga seka.)

K.-D. PARTIJOS KONFERENCIJA.

Kovo 23—25 dd. (s. k.) atsi-buvo Peterburge konstitucionali-stų-demokratų (k.-d.) partijos (liaudies laisvės) konferencija, kurion pribuvo stebėtinai daug partijos atstovų iš visų Rusijos kampų. Centralio komiteto vardu V. Dumos atstovas P. N. Miliukov perskaitė platų pranešimą apie taktikos klausimus. Šitas pranešimas sukėlė labai daug ginčų. Kalbėjo geriausiai k.-d. partijos oratoriai. Čia reikia priminti, kad prišios partijos priklauso žymiausiai mokslo vyrui Rusijoje;—part. veikimas atsižymi rimtumu ir plačiu visų dalykų išplanavimu. Šitai partijai prijaučia plačios Rusijos gyventojų minios. — Dabar tos partijos veikimas geriausiai apsiereiškia V. Dumoje. Štai koki tapo šnešta k.-d. konferencijos nutarimai kaslink dabartinio k.-d. frakcijos padėjimo bei veikimo V. Dumoje.

1) Neaiškus dalykų stovis viame krašte ir V. Dumoj, viešpatavęs esant premjeru V. N. Kocovevui, verčia dabartiniu laiku

pasistengti surasti aiškų išėjimą iš tokio stovio vienon ar kiton pusėn.

2) Krašto reikalavimas, nukreiptas prie opozicijos, užsiveria tame, idant opoziciją aiškesniu savo veikimo budu prisidėtų prie galutinio dalykų stovio išaiškinimo.

3) Tos užduoties atlikimui reikalingas suorganizavimas politiška kova visų opozicijos spēkų krašte ir V. Dumoje.

4) Tikslu sujungtų opozicijų pastangų turi buti valdžios izoliocija (atskirimas).

5) Sudrutinimui sąryšio tarp visos šalies ir Dumos opozicijos liaudies laisvės frakcijos, apart nurodymų, duotų pirmesnėmis konferencijomis, laikyti tankiau prakalbas nuo V. Dumos katedros, greičiau atsisaukti ant peržengimo tiesų užklausimų formoje ir, esant reikalui, įnešti įstatų projektus, galinčius užinteresuoti visus demokratiškus gyventojų sluogsnius.

6) Prie frakcijos privalo sustverti biurą išrišimui juridiškių klausimų, galinčių užinteresuoti gyventojus.

NAUJI INSTITUTAI.

Apšvietos komisija prie V. Dumos priėmė įstato projektą apie įsteigimą Jekaterinburge kalnų instituto. Instituto namas (namai) kainuos apie 2,800,000 rublių, iš kurių virš milijono asignuoja viet. žemietija ir miestas. Principališkai komisija išreiškė pageidavimą įsteigti politechnišką institutą Samaroje.

STAMBI AUKA.

Pranešama, kad plačiai žinomas Maskvos labdarys Šelaputin pranešė apšvietos ministerijai apie savo pasiryžimą paaukauti 1,500,000 rublių atidengimui Maskvoje moterų mokytojų seminarijos, kur bus prirengiamos liaudės mokykloms mokytojos. Tas dalykas perduotas ministeriui.

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Balandžio 19 d. „Aido“ choras sulošė keturveiksme komediją „Vagis“, o taipgi buvo atliktas keifos deklamacijos ir sudainuota keletas dainelių.

Lošimas nusisekė vidutiniškai. Geriausiai atliko p. J. Zemaitis Jokubo rolė. Dainos išėjo ne kaip — geistina, kad kitą sykį dainininkai geriau pasimokytų. Įžanga buvo 25c. ir 35c. Vienas „socialistas“, nusipirkęs tikietą už 25c., norėjo sėsties sėdynėse už 35c., bet tas jam nenusisekė — buvo priverstas sėsties ten, kur jam buvo parodyta.

Publikos buvo beveik pilna svetainė; visi užsilaike gerai. Likęs nuo vakaro pelnas skiriamas naujai lietuvių svetainėi.

Geistina ir daugiau tokių vakarų. Scenos Mylėtojas.

ROCHESTER, N. Y.

Balandžio 13 d. atsi-buvo atidarymas D. L. K. G. Dr. naujos svetainės. Svetainė buvo puikiai padabinta amerikoniškomis vėliavomis, o ant pagrindų matėsi gyvų gėlių buketai.

Vakrą atidarė draugystės pirmininkas, p. K. J. Vaivada. Paskiau angliškai kalbėjo draugystės advokatas. Galop prasidėjo šokiai. Gedimintolis.

NEWARK, N. J.

Kovo 13 d. čia buvo perstatymas „Ekspropriatoriai“ ir „Abejotina ypata“.

Apie šio vakaro programą nėra ko daug kalbėti. Aktoriai, kiek iš viso matėsi, nebuvo tinkamai išlavinti. Delei to dingo visas įspūdis. Jie buvo persilpnai užinteresuoti savo veikimu publika. Išties jie perstatė publikai gyvenančiais numirėliais. Jie buvo per daug surambėję. Jų drąsa, gyvumas, vikrumas ir tt. buvo išję iš jų vidurinio gyvenimo. Vietomis jie kalbėjo lyg miegodami. Bet daugiausia tylėjo. Matyt, kad buvo užmirę ar neįsimekę rolių. Reikėjo visiems kalbėti aiškiau, balsingiau.

Vaidinimas labai reikalingas mūsų visuomenei, nes jis ne tik linksmina, bet ir mokina žmones gyventi. Gyvenimas, platioji to žodžio prasmė, yra gražus dalykas. Gyvenimas yra graži dailė. Geras teatras yra augščiausias dailės patobulinimas — tai galutinis apdirbimas, tai gražiausi gėlė.

Bet mes nestatome ant scenos veikalų, kurie tobulintų žmones. Rodos, kad jų nebutų. Tuli žmonės sako, kad gerų veikalų prasti žmonės nesupras — jie pripratę naudotis „šlamštais“. Gal tai ir tiesa. Bet tą galima pataisyti — reikia mažiau plepėti, o daugiau mąstyti ir dar daugiau dirbti. Žemas protas pakakina žemus žmones, bet nepadaro įspūžio ant prakilnaus žmogaus.

Sitokie teatrai yra be vertės, be naudos. Jie tankiai atneša žmogui nesmagumą, pasibjaurėjimą. Jie netinka jaunimo tobulinimui. Reikia statyti geresnius veikalus. Jų, rodos, mes taip pat turime.

Dar turiu kelis žodžius pridurti. Didžiama šio miesto jaunomenės yra visai atbukusi — ji menkai ką išmano o išmanančio neklauso. Ji net drįsta savo nežinojimu stoti prieš žinančio akis ir jam išmetinėti. Aš.

NEWARK, N. J.

Jaunas vaikinai užsidėjo naują biznį — truputį pramoningesnį už karčiamą ir daugias nauđingesnį mūsų visuomenės labui. Kaip visi, taip ir jis nori padaryti sau pragyvenimą, kad užlaikyti savo gyvybę.

Da nespėjo įsodinti savo biznišką šaknis, o jau vietiniai tą vaikiną peikia, bara, keikia. Jie konkuruoja, jie veikia priešingai. Pamatę, kad vaikinai mėgina lengviau pragyventi, pradėjo statyti jam visokias kliūtis — kad tik jam nepavyktų, kad jis nepralobtų!

Labai gaila, kad vietiniai lietuviai taip netikusiai elgiasi! Jie šneka, skaito, bet mažai mąsto. Jiems rodos, kad jie daug žino ir išmano, bet pasirodo, kad jie menkai teturi nuovoką apie tikrą dalyką stovi.

Juk erdvė yra plati visiems. Reikia tik stengtis, norėti ir veikti, o kiekvienas gali surasti patogesnę gyvenimą. Pradėto darbo niekam nereikia kliudyti, jei kas nori skinti nunokusius vaisius, pirmiau tegul įsodina medį gerai jį prižiūri, o paskui jau tegul naudojasi jo vaisiais.

Dar vienas dalykas. „Žiburėlio“ draugija, rodos, pradeda pragresuoti. Jau sutvėrė lietuviškos gramatikos mokyklėlę. Žada mokinti keletą vakarų savaitėje. Tas labai puikus ir visiems reikalingas užmanymas. Vienok tas užmanymas nebus pasekmingas, nes nėra kam mokinti. Tas, kas apsiėmė mokinti, yra persiplinęs. Jam pačiam dar

daug reikia mokintis lietuviškos gramatikos. Tas, kuris mokina, turi būti tikras tame, ką jis mokina. Bet tegul jis neprazūdo vilties — tegul pirmiau pats mokinasi, o paskui tegul mokina kitus. Jis.

HARTFORD, CONN.

Hartfordas, sulyginant su didžiuliais, yra nedidelis miestas. Lietuvių jame priskaitoma apie 800 žmonių. Aplinkui Hartfordo daug lietuvių dirba ant farmų, taip kad nedėdieniais prisirenka lietuvių pilnutėlė bažnyčia. Lietuvių bažnyčia vidutiniškos išžiūros, bet prie jos yra didelis plecius labai puikioji vietovė; čia laikui bėgant, galės lietuviai pasistatyti puikią bažnyčią. Klebonu čionai yra kun. J. Ambota. — kiek girdėjau, dar būstus vyras ir turintis prisirišimą prie savo žmonių.

Balandžio 19 d. iš sakyklos buvo pranešta apie draugysčių susirinkimą ir apie šv. Kazimiero dr. prakalbas.

Prakalbos buvo pamargintos deklamacijomis ir dainomis. Deklamacijos beveik išimtinai išpildė maži vaikai; ant piano keturiomis rankomis paskambino Pli-kunakai. Maišytas choras ir choras mažų mergaičių, vadovaujant viet. vargonininkui, gražiai sudainavo kelias daineles. Labai malonų įspūdį darė mažų vaikučių deklamacijos; viena mergaitė turi vos penkis metus amžiaus.

Pas Norkunas kalbėjo apie jaunomenės suorganizavimą ir palaikymą jos lietuviškoje dvasioje. Jis ragino jaunimą prie mokymosi amatų, kurie paskutiniuo laiku lošia labai svarbią rolę visuomenės gyvenime.

Viet. klebonas savo kalboje trumpai pamincėjo, kaip sena yra mūsų literatūra ir kokie žymesnieji skaitos mūsų rašytojai; labai jautriai ir prielankiai išsireiškė jis apie V. Kudirką ir jo veikimą.

Buvo tapgi parduvinėjama ženklieliai — „Tautiškas išdas“ (S. L. R. K. A.) ir atvirutės.

Svečias.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 13 d. visos vietinės draugijos važiuo į Tamaqua, Pa., kur atsibuvo naujos lietuvių bažnyčios pašventinimas. N. Philadelphijos choras taipgi buvo ton iškilmen užkviestas, nes tamaquiečiai savo choro dar neturi.

New Philadelphijos lietuvių jaunikaiciai pradeda griebtis prie skaitymo, o todėl ir peštybės iš „mados išėina“. Žinoma, dar kartais ir pasitaiko kai-kam gauti kokį samardoką, bet tai labai retai. Girdėties, kad daunguma vaikinių, kaip pradės eiti darbai geriau, užsiskakys sau laikraščius.

Per Velykas čia atsilankė pulkas vaikinių ir merginų iš Hazleton, Pa. Jie, besilinksminami pas savo pažįstamus, labai stebėjosi, kad niekur nepamatė, anot jų kalbos, progresiviškų laikraščių. Pas mus, girdi, visi skaito tik progresiviškus — „Kovą“, „Keleivį“ ir t. p. laikraščius, o tautiškus laikraščius teskaito tik mažai susipratę žmonės.

Apie tų svečių „susipratimą“ ir „progresą“, kurį jie čion parodė, tai štai ką galima pažymėti: namuose, kur jie per tris dienas prisilankė, nuolat buvo bažnytė su alum, o apie ją visi „progresistai“. Bet dar „cnatli-viau“ išrodė, kuomet visi „progresistai“ smuklėje truktelėjo iš „natų“ tra-la-la. Koresp.

PROVIDENCE, E. I.

Nežinau, kiek „V. L.“ skaitytojams yra žinoma Providence, nes da neteko, nors pastarojuo laiku, pamatyti bent žinėlę iš to kampo.

Šis miestas yra didžiausias šioje valstijoje, kuri yra mažiausia už visas S. V. valstijas. Darbų čia yra visokių, kaip tai: audeklinių, geležinių, auksinių išdirbinių ir daug kitokių. Uždarbiai ne prasčiausi, kada darbai eina gerai; bet paskutiniu laiku, kaip visur, irgi darbai blogai eina ir bedarbių yra geras skaitlius.

Lietuvių yra į 2,000, tarpe kurių gyvuoja šios draugijos: D. L. K. Gedimino su 110 narių; Sv. Jono, nežinia kiek narių, bet jau kalbama, buk ji baigianti savo dienas; pastarais metais jau vienas niekuo nepasirodo. Taipgi apie porą metų gyvuoja LSS. 197 kp., kurioje yra apie 20 narių; jų tarpe yra veiklių vyrų, tik labai jie nepastovūs. Jie taipgi vadovauja D. L. K. Gedimino draugystė, tankiausiai rengia balius su teatrais bei prakalbas. SLA. kuopa vos tik tris narius teturi ir taip sunkiai eina; priežastis — nepažinojimas žmonių tos organizacijos.

Paskiausiai čia susitvėrusi draugija — tai „Birutės“, moterų draugija, kuri turi narių irgi apie 20. Ši draugija stovi ant laisvų pamatų ir su laiku tikimasi sulaukti veiklios draugijos, nes ji yra pasiryžus veikti, jei bent nekurię vyrų mėgina kenkt.

Lenkizmas čia tarp lietuvių turi gana augstą vietą. Na, kurie jau yra inpratę lenkiškai kalbėti, tegul sau ir kalbėtų, bet yra ir tų, kurie neikię nesupranta, o ir tai nors bent kuo lenkus remia. Nieko apie prastesnius nekalbėsiu, tik priminsiu D. L. K. Gedimino draugijos pirmininkus, kaip pernykštį, taip ir dabartinį, — nors patįs lietuviai, bet lenkus ir už veikimą giria ir patįs remia jų rengiamus vakarus ir lietuviams sako, kad ką lenkai padaro, tai ne mes... Bet kodėl neremia lietuvių nors savo 25e..

Kada gi lietuvių ka-nors surengia? Juk tokis parėmimas tik ir reikalingas, nes kitaip negalima nieko surengti.

Nepersėnai čia mirė jaunas, 23 metų amžiaus, vaikinai, Al. Motėika. Mirties priežastis — baigiantis perėito meto vasarai, dirbant jam Child's restorane, prasimušė per nosį ir burną kraujas (kas, sakoma, ir pirmiausia su juom atsitikdavo); jis liko painatas į ligonbutį, kur gulėdamas vis da tikėjosi pasveikti ir jis, atlankant LSS. kuopos draugams, kalbėdavo apie viltį pagijimo, nors jau matėsi iš jo nieko nebusi. Taigi mirtis ir prisistartino prie jo ir nors jauną išskyrė iš žmonių tarpo. Prigulejo jis prie Gedimino dr-stės ir LSS. kuopos. Jam mirus, jo darbo vietos prižiūrėtojas prisuntė puikų gėlių vainiką, o taipgi ir kuopa nuo savęs paaukavo, pagal išgalės, gėlių vainiką. Kadangi laidotuvės buvo šiokioje darbo dienoje, tai draugystės išrinko tik 8 draugus dalyvaut laidotuvėse, nors tie rinkimai sukėlė nemažai trukšmo; dabar nekurię draugai gailisi taip prastai nuo savęs prie laidojimo prisidėję. Čia velionis paliko brolių ir seserį, o Lietuvoje tėvus ir, rodos, da seserį ar brolių. Jau prieš miršiant, iš savo sutaupytų bankoje pinigų, \$450, prašė, kad jam ant kapo pastatytų akmenį, kuomi ru pinasi dabar brolis ir sesuo. Laidotuvės atsibuvo laisvos, be bažnytinii apeigų, pagal jo paties noro.

Čionai tarp lietuvių jokių partijinių nesutikimų nėra; veik visi gyvena vienybėje, išskyrus ypatingumus, ir paprastai rengiant balių ar teatarą vienai draugystei, yra kviečiamos visos kitos.

Taip, rengiant „Birutės“ draugai balandžio 18 d. balių, užkviesta buvo tarp kitų ir Gedimino dr-stė. Tapo nutarta atsilankyti, bet kada buvo balius, tai vos į 18 draugų susirinko; pirmininkas iškalno pranešė, jog nebus ir pasakė, kad jei neperdaug narių busi, tai kad ne maršavime nedalyvautų. Bet, nors ir mažai, maršavimas po svetainę atsibuvo; jį sudarė vien Gedimino ir „Birutės“ nariai. Iš vienos pusės sveitė vyrų-gediminiečiai, o iš kitos — „Birutės“ sąnarės, susiima į porą ir eina po svetainę; puiku buvo į tai žiurint. Beje, moteris buvo sutarę baltai pasirengti su mėlinais kaspinais ar šiaip ženkliais. Ką dauguma ir išpildė.

Šiame baliuje nedalyvavo veiklesnieji socialistai, o tik apie 4 iš kuopos buvo atsilankę, o taipgi ir veiklesnieji gediminiečiai, išskyrus p. Bendorių, kuris su ponija Griškevičiene tvarkė visą reikalą ir da pasakė prakalbėję, bet nebuvo galima gerai klausyties, nes tuli „sporteliai“, kurie čia-pat sėdėjo, užė ir kelė lermą. Ką jau su jais padarysi — visur jie tokie.

Balius buvo vedamas ponios Griškevičienės ir viskas užsibaigė gerai. Žmonių buvo į 150, daugiausiai moteris. Daugumos iš veiklesniųjų neatsilankymas — tai neįjautimas ir pavydas, galima sakt, moterų draugijai. Kadangi aš čia gyvenau geroką laiką, tai žinau dalykus, o todėl čia taip ir drįstu sakt. Pelno draugijai liko \$4.87.

Gegužio 30 d. atsibus balius ir teatras Gedimino draugijos, o ant rytojaus prakalbos.

Vasarai artinanties, žmonės ir draugijos čia kalba apie surengimą pikniko, bet gaila, kad čia jiems (tik lietuviams) yra uždrausta laikyti piknikus jau nuo 1910 m. ir tai tik per vieno J. Gudaičio netikusį pasielgimą, kuris viename piknike prisiprašė, kad policija leistų jam nors už „poliemaną“ pabut. Budamas „linksmu“ ir da vyresniu už visus, sukėlė muštynes, per ką daug ir nekaltų liko areštuota, nes tie, kurie jį apkulė,—pabėgo iš piktumo, ką tik sutikęs, pribuvus policijai, liepė areštuoti. Ir nuo to laiko uždraudė lietuviams piknikus laikyti.

Čia paskutiniu laiku mėginama sutvert piliečių klubas. Jau žmonės rašosi. Linkėtina, kad sutvėtų, bet viltis tame menka, nes jau čia tokis buvo, o turta nariai, buvę kasieriai, išsinešiojo, kiek kuris gavo. Prie to da, kadangi veikiančių čia labai stoka, tai palaikyti klubą reikės tikirtuokliavimu, — ne kitaip.

Kunigo lietuviai neturi, nors bažnyčia yra. Juos „vadovauja“ (norinčius) lenkų kunigas. Savo kunigo jie gaut negali, nes lenkas ir Bostono lietuvių kunigas da su koku ten lietuvių išstorojo, t. y. vyskupui prikaltėjo, kad lietuvių „mažai yra“, todėl negalės užlaikyti savo kunigo.

Dabar jau kitame miesto gale lenkai tvėria kitą parapiją ir vėl lietuvius kviečia prisidėti. Naba-gai tie lietuviai, patįs nieko negali, anot draugijos pirmininko. Reikėtų visiems saviems daugiavų veikti (ne kaslink parapijos), remt savo draugijas, o tik tada galės ir lietuviai geriau ir daugiau veikti. Visų Draugas.

WILKES-BARRE, PA.

Balandžio 19 d. B. A. I. salėje tapo sulošta puiki drama — „Keistučio meilė“. Artistai-mėgėjai savo roles atliko vidutiniškai; jie visi yra nariais D. L. K. Keistučio dr.; tuom vardu vadinasi ir teatrališka kuopa.

Lošimas prasidėjo 8 v. vak. Pirmiausiai poni M. Nieniuviene paskambino keletą gražių dalykėlių ant piano. — Pirmame akte Milda ir Onytė lošė visai gerai; Marma mažai turėjo gyvumo, — mat, jis pirmą kartą pasirodė ant scenos. Ožgys irgi gerai atliko savo rolę. Antras aktas buvo atliktas irgi gerai, ypač puikiai sulošė Milda. Trečias aktas išėjo su trukmais; Ožgys praleido daug sakinių, bet tie, kurie nėra skaitę veikalą, to nepatėmijo, nes lošikas nenusimėnėš varė savo rolę toliau. Tas yra labai svarbus dalykas, kad aktorius nenusigąsta savo suklydimu. Užbaigė Ožgys rolę gerai.

Milda ir Liudvisė, Grybiutė ir Nieniuviene paskambino ant piano porą gana ilgų duetų.

Gan gerai atliko monologą Jurgis Ažis; iš viso matyti, kad jis turi gabumą atlikti panašias roles.

Salė buvo tinkama ir gerai pritaikinta scena.

Publika abelnai užsilankė gerai; tik du vyru elgėsi visai netikusiai ir net negražiai. Žinoma, grot sėdintieji galėjo pareikalauti jiedr-prašalinti. Be abejo tokie „ponus“ galėtų patraukti atsakomybėn. Gaila, kad tarpe mūsų randasi tokie trukšmadariai.

Žmonių vakare atsilankė apie 150, bet pusė buvo iš aplinkinių miestelių, — o juk šiame mieste skaitosi apie 1,500 lietuvių.

Geistina butų, kad ta teatrališka kuopelė pasistengtų tankiau pastatyti scenoje gerus veikalus; ji jau perstatė 5-tą veikalą.

Ten buvęs.

WILKES-BARRE, PA.

Visos nelaimės išsyk. Staigu, žiemos laiku, buvo susirgusi A. Grybo dukterė; ji turėjo gerklėje skaudulį, ir sunku buvo tikėti, kad ji galėtų kada išgyti, nes reikėjo daryti pavojingą operaciją. Žinoma, ta mergaitės liga padarė daug nesmagumų seimynai. Dvi savaitės atgal, bedirbant kasyklose, tapo nulaužta vienam dreivėriui, 21 m. amžiaus, kairioji ranka. Tuom pačiu momentu ir ta pati uola dasiekė A. Grybą — perkirsdama vienoj vietoj jo pečius.

Štai balandžio 15 d., benešant 30 pėdų ilgio geležines rėles, puldama rėlė nunešė A. Grybui kojos pirštus.

Kaip matome, p. A. Grybą per daug užklupo nelaimės. O kuomet žmogų išsyk užklumpa kelios nelaimės, tai persunku darosi jas iškęsti.

A. Grybas jau 20 metų dirbo kasyklose ir niekuomet su juom neatsitiko nelaimės.

Žymiai eina gražn gamta — pradeda skleisties medžių pum-purai; oras gražus, visame kame apsiereikia gyvumas. Bet darbininkų buvis stovi ant vietos — darbai eina vidutiniškai; vienok naujam darbo negalima gauti.

J. J. Nienius.

WILKES-BARRE, PA.

Iš draugijų gyvenimo. Štai šiose dienose SLA. 35 kuopa sutvėrė vieną iš trukšmingiausių savo susirinkimų. Mat, buvo renkami delegatai į seimą, gal niekuo taip nėra, kaip čia — kiekvienas nori likti delegatu bei tap-ti viršininku. Kas negali to at-siekti, tas kelia trukšmą.

Taip buvo ir su 35 kp. Tuli kuopos nariai, nors gavo kandidaturą, bet pirmininko tapo at-mesti sulig konstitucijos, kaip buvę patraukti trečiųjų teisman. Pavyzdin K. Demikis negali but prileistu prie rinkimų, o jo šalininkai pakėlė su jo pagalba trukšmą. Bet, prisilankant pir-mininkui konstitucijos, viskas pasibaigė ramiai.

Delegatais nuo SLA. 35 kp. liko išrinkta K. Lucinskas ir J. V. Stankevičius. Į Centro viršininkus daugiausiai balsų gavo pp. Živatkauskas, Širvydas, Strimaitis ir poni Baltrušaitienė.

Taipgi tapo išrinkta komisija sutvėrimui apskričio po Luzernės paviatę. J. J. Nienius.

WILKES-BARRE, PA.

SLA. 35 kuopa jau įsteigė knygyną — paėmė po priežiuros „Kanklių Aido“ knygyną ir daug dapirko naujų knygų. Dabar yra pilnas liet. knygynas, J. Kavaliausko salėje — Stanton ir kampas Bank gt.; ten randasi daug rusiškų, angliskų ir kitokių knygų. Visi lietuviai gali skaityti kningas dovanai.

Taipgi susitvėrė liet. kooperacija; jau paėmė akcijų už \$200 — geros jau kloties. J. J. N.

SO. BOSTON, MASS.

Bažnytinis parap. choras Labdarystės svetainėje buvo surengęs vakarą-šokius. Pelnas buvo skiriamas choro naudai. Publi-kos buvo nedaug, taip kad surinkti už tikietus pinigai vargiai padengė visas išlaidas.

Kaip tai keistai išsirodo, kad choras rengia šokius. Kiti gė-rėjais koncertais, o mes — šokiais... Buvu girdėti, kad tikie-tu, „aiskriimo“ ir tt. parduvinėtojai irgi nekaip pasielgė, — buk viską, kas atliko, keletas alkanesnių patįs ištuštinę, delei ko tarpe choristų kilęs neužganėdinimas; jie liko neužganėdinti, kad tie išdriso „gaspadoriauti“.

Girdėjęs.

SO. BOSTON, MASS.

Balandžio 16 d. pobažnytinė svetainė atsibuvo bertaininis šv. Kazimiero draugystės susirinkimas, kuriame buvo svarstoma daug įvairių reikalų. Buvu paskaityta keletas laiškų nuo sąnarių, kurie prašė pinigines pagalbos, prašė sirgusieji arba sergantieji — beveik visi liko užganėdinti. Delei davimo pašalpos tulum sąnariui U. buvo kilę gin-čai; galop tapo nubalsuota — suteikti jam keliolikos dolarių pašalpą ir išbraukti iš draugystės sąnarių skaitliaus.

Paskiau priėmė prisiegą apie 40 naujų sąnarių. Abelnai imant šv. Kazimiero draugija gyvuoja gana gerai — daug joje sąnarių ir pusėtinai izde pinigų.

Tik gaila, kad susirinkimai neapsieina be trukšmo; bet ypač atsižymėjo šis paskutinis — netikusiai pasielgė keletas sąnarių. Vienok susirinkimas užsibaigė gan gerai.

Galop, tapo nutarta vieton pik-niko, kaip buvo daroma kitais metais, surengti vasaros laike balių, o vieton 150 dol. už vietą piknikui, nutarta pasamdyti baliui vietą už kelioliką dolarių. Neblōgas nutarimas — paliks keletas dolarių izde arba bus su-naudota kitiems reikalams; prieg-tam, gal balius glaiviau bus at-liktas. Dainų Mylėtojas.

E. CAMBRIDGE, MASS.

Pas mus buvo žmonių, kurie nedorai perleido Velykas. Taip balandžio 12 d. keletas lietuvių besilinksmindami ant Lincoln gt. sutarė, kad reikia kam-nors iškir-

OSKAR WILDE. GRANATŲ PAVESYJE. PASAKOS.

Išvertė

KAZYS PUIDA.

ZVEJAS IR JO SIELA.

Kas vakarą išplaukdavo jaunas žvejas jūron ir užmesdavo savo tinklus.

Kuomet vėjas nuo kranto pusdavo, jis nieko nesugaudavo, kartais labai maža te-sugaudavo, nes vėjas budavo stiprus ir šiurpūs ir didelės vilnys ošdavo. Bet kuomet vėjas nuo jūros budavo, žuvis kildavo iš gelmių ir inplaukdavo tinklan. Jaunas žvejas nešdavo žuvį mugėn ir parduodavo.

Kas vakarą išplaukdavo jis jūron, ir vieną kartą jo tinklas toks sunkus buvo, kad vos-vos intraukė jį luotan. Jis susijuokė ir tarė:

— Išties, rodos, kad aš visas žuvis sugavau, kurios juroje nardo, ar gal mano tinklan pateko koksa tinginys siaubunas, kokio dar žmonės nematė, ar gal kokia baisybė, kurios pati didžioji Karalienė pamaučius užsimanytų.

Ir visomis įiegomis traukė jis storas virves, kad net gislos ant jo rankų prityno, tarytum melsvosios malijos bruožai ant bronzinės vazos. Už plonų virvėčių paėmęs, jis traukė tinklą, vis artyn ir artyn plaukė plonos tošės ir, galų-gale, tinklas iškilo vandens paviršium.

Bet tinkle nebuvo nė žuvies, nė siaubumo, nė baisybės, tiktai mažutė užsnudusi Undinė.

Jos plaukai buvo lyg sušlapusios aukso vilnos ir kiekvienas plaukas lyg plonytis aukso siulas stiklo inde. Jos kumas panašus buvo baltan drambliakaulin, o jos uodega buvo iš sidabro ir žemčiugo. Iš sidabro ir žemčiugo buvo jos uodega ir žali jūros augmens apvinioto ją; jos ausis buvo lyg jūros dėžutės, o lupos yt koralai. Šaltos vilnys skalavo šaltas jos krutis ir druska spindėjo ant jos blakstienų.

Tokia buvo daili Undinė, kad pamatęs ją, Jaunas Žvejas, nustebė, ištiesė rankas, arti pritraukė tinklą ir pasilenkęs iš luoto, sugriebė ją savo glėbin. Kuomet jis palytėjo ją, ji sušuko, lyg išgąsdinta žuvėdra, pabudo, nusigandus išmėgė jį melsvo samotisto žvilgsni ir blaškė, norėdama ištrukti laisvėn. Bet jis laikė ją tvirtai ir nenorėjo paleisti.

Kada pamatė, kad jokių būdu nestengs iš jo ištrukti, pradėjo verkti ir tarė:

— Meldžiu tavęs, paleisk mane, aš vienturtė Karaliaus dukterė, ir tėvas mano senas ir vienuli-vienas.

— Aš nepaleisiu tavęs, jeigu tu neprižadėsi man, kad kada aš tave nepašaučiau, tu atvyksi ir dainuosi, nes žuvis maloniai klausos jūros Gyventojų dainos, ir mano tinklas bus tuomet pilnas žuvies.

— Išties tu atleisi mane, jei aš tau tą prižadėsiu? — sušuko Undinė.

— Taip, atleisiu tave, — tarė Jaunas Žvejas.

Undinė pažadėjo, ko Žvejas iš jos reikalavo ir prisiekė jūros Gyventojų prisieka. Jis paleido ją iš savo glėbio ir ji pasinėrė vandenin, virpėdama iš nesuprastos laimės.

Kas vakarą išplaukdavo jūron Jaunas Žvejas ir šaukdavo Undinės. Ji išnerdavo iš vandens ir dainuodavo jam. Aplinkui jos nardė delfinai ir laukinės žuvėdros skraidė viršų jos galvos.

Ir dainavo ji stebuklingą dainą. Ji dainavo apie jūros Gyventojus, kurie gano savo bandas tarpupekiuose ir nešioja mažus eriukus ant savo pečių; apie žalbaržius, plaukakrutinius Tritonus, kurie trimituoja į sulenktas dėzes, kuomet Karalius pro juos pračina; apie Karaliaus gintarorumus, skaidriu izimrudu dengtus ir šviesaus žemčiugo grindimis; apie jūros sodnus, kuriuose dideli koralų medžiai išsomiš dienomis siubuoja, kur žuvis yt sidabro paukščiai nardo, anemonai kibinėjasi ir uolų gvaizdikai žydi tarp geltono smėlio vagų.

(T. b.)

KELIONĖ Į LIETUVĄ.

Suradau savo giminaičius, kurie mane širdingai priėmė ir vaišino. Bet skaitytojai atleis man, kad aplenkiau viską apie mano buvimą pas gimes, kaip neįžengidžią dalį mano buvimo Šiauliuose. Vakare nuėjome į teatrą-kinematografą (moving pictures). Čia pasiputėlių pilna — nuo pasididžiavimo net sienos braška. Kalba skamba beveik visur lenkiška. Šiaulių „ponai“, pasiputę puikybe, sėdėjo rukidami cigarus. Teatras gražus, bet ant paveikslų ir šiaip visame kame matosi žydiška tendencija. Publiką linksmino du smuikoriai ir pianas; muzikantai, kaip man rodėsi, irgi buvo žydai. Teatro savininkas taipgi žydas.

Sale manęs sėdėjo su savo seserimis atkeliavęs iš Amerikos drauge su manim Chicagos „Birutės“ artistas p. Dow, „jei neklystu ant laivo jis su kitu vaiku labai „draugiškai“ ir meiliai praleido laiką su dviem žydekaitėmis. Taigi čia teatre ir jis kalbėjosi su savo seserimis lenkiškai. Kuomet aš paklausiau, kaip jis jaučiasi tėvynėje, nenoromis kažka man burbtelėjo, ko aš nesupratau, o paskui pasakė savo seserims, kad mane pažinęs ant laivo. Supratau ju puikybe — tai buvo lenkbernis, o nuo lenkbernių nieko daugiau ir laukti negalima.

Tik man labai buvo keistai matyti, kaip silpnadvasiai yra tie mūsų „inteligentai“. Skaudu buvo man žiūrėti į lenkystės dvasią mūsų šalyje ir aš užsirdau ant mūsų laikraščių — kodėl jie taip tyli apie tai? Kodėl jie bijo drąsiai išeiti į kovą su taja puikybe ir lenkinimu mūsų krašto? Argi jie yra leidžiami tik dėl biznio, ar kad informuoti liaudį?...

Pagrįžęs iš teatro, įsikalbėjau apie lietuvių kilimą Šiauliuose. Iš viso teko patirti, kad p. Zubovas ir p. Bielskis, p. Zubovo dvarų užveizda, yra didžiausi lietuvių tautystės palaikytojai — šelpia lietuvius moksleivius ir stengiasi pakelti tarpe lietuvių apšvietą ir tautišką dvasią. Tas tai mane labai pradžiugino.

Antrą dieną, vas. 14 d. s. kal., apie 3 val. po piet. išėjau ant stoties važiuoti į Baisogalą, idant prieš vakarą pasiekti Raseinūs. Ant stoties buvo daug gimnazijos mokinių, atleistų ant užgavėnių — visi kalbėjosi lenkiškai; kaip patyriau, daug jų buvo iš Panevėžio. Kaip su Lietuvos moksleiviais man parupo sueiti artimesnėn pažintin — norėjosi pažinūti jų dvasią ir siekius. Užkalbinau. Tuojaus vienas į kitą žiūrėdami pradėjo taip niekšiška atsakinėti, kad net gėda apie tą but ir rašyti, o visi, kaip jie man sakėsi, esą 3-čios, 4-tos ir 5-tos klases mokiniai. Atsakinėjo man lenkiškai: lietuviškai kalbėti nenorėjo — o juk tai kaimiečių vaikai!... Lietuvos busiantieji švietėjai... Man pasidarė pikta ir aš norėjau nurasti ką tokį, ant kurio galėčiau išpilti savo tulžį... Ir suradau... Sėdęs trukin, radau burį bevažiuojančių kaimiečių, iš kurių dvi moteri kalbėjosi lietuviškai, o kiti tylėjo. Tuoj užmezgiau su jais kalbą. Ant mano laimės tame burije važiuo vienas iš Lietuvos „litvomanų“. Jis, išgirdęs mane kalbant lietuviškai, tuojaus sėdo šalies manęs ir mudu pradėjome kalbėtis apie šiandieninį Lietuvos padėjimą. Aš jam pasakiau savo pasibaurėjimą lenkiška puikybe, kuri lyg koks drakonas yra užgules mūsų šalį. Jis giliai atsiduso ir paaiškino man, kad Lietuvos tautininkai netyli, kad jie darbuojas visomis įiegomis, idant taja plėgą prašalinus iš mūsų šalies.

Čia mes taipgi apkalbėjome pasididžiavimą mūsų moksleivių, ką jis priokavo lenkininkų intekmei. Aš jam papasakojau, kaip Amerikoje žmogės nesididžiuoja, nesipūcia vieni prieš kitus ir rankų nebučiuoja bei kepurių nekilnoja prieš viens kitą. Jis vis tvirtino, kad taip daryti moko kunigai ir lenkininkai; lietuvių-pirmeiviai tą paroti kaip įmanydami naikina. Taip besikalbant, prisitartine dar vienas žmogus, kuris žemai man galvą linkerėjęs ir atsiprašydamas, pradėjo pasakoti apie savo du sunu, besimokinančiu Šiaulių gimnazijoje: „Teisybę ponaitis šnieki, teisybę, — pratarė jis, — štai mano du sunu mokinasi gimnazijoje ir kuomet parvažiuoja namop, jau lenkiškai ževernoja, o žemaitiškai visai nekalba. Moku pinigūs, mokinu pasitikėdamas susilaukti paramos senatvėj, o čia dievai žino, kas iš jų išeis. Kaip parvažiuoja, jokio darbo negaliu privaryti dirbti; sako — tegul kvalesni dirba. Bėda mums prasčiokams, kad mes nemokinti; — jeigu butumėm mokinti, tai žinotumėm kaip tą sustabdyti“.

Mums bešnekant, rinkosi vis daugiau ir daugiau žmonių apie mus, ir už kelių minučių užsi-mezgė abelnas pašnekėsis — mes jieškojome būdų naikinimui tos puikybės, tos mūsų šalies plėgos. Visi, kiek tik čia buvo, su piktmu šnekėjo apie tai ir eskė, kad jau ištiesy laikas nustoti garbin-ti visokius guzikuočius ir Lietuvos „ponus“.

(Toliaus bus.)

St. Milianskas.

LOYOLA

(Užbaiga.)

Venecijoje prigelbstint vienam jo tautiečiui, jis šiaip-taip pakliuvo ant galeros (laivo), kuris plaukė Palestinon. Palestinoje, aplankęs šventas vietas, jis galop griebėsi už svarbiausio savo kelionės tikslo — atvertimo krikščionybėn vietinių gyventojų. Tas jo darbas jam nesisekė, bet ir negalėjo sėdėti, nes jis nemokėjo vietinės kalbos ir neturėjo nė mažiausio supratimo apie tą kraštą ir vietinių žmonių gyvenimą bei jų papročius; pagaliao ir religijos klausimuose jis labai menką turėjo nuovoką. Bet kur tau, — Loyola nenusiminė. Jis tuoj kreipėsi prie franciškonu vienuolyno perdėtinio, išguldydamas jam savo planus, bet kuomet tas perdėtinis arčiau susipažino su tais jo „planais“, tai be jokio mandagumo išvijo jį iš Jeruzolimos ir net paliepė išsikraustyti iš Palestinos.

Šiaip-taip jis vėl dasigavo Venecijon ir čion pradėjo sakyti pamokslus; vienck žmonės iš jo pamokslų tik juokdavosi — taip jau jie buvo netikę. Tokis jo pamokslų išjuokimas pagaliau jam atidarė akis ir jis suprato, kad jei geistina šiokiatokią rolę lošt bažnyčios gyvenime, tai reikia dar pasimokyt, o tą geriausiai buvo padaryt tėvynėje, Ispanijoje, ir todėl už tulo laiko mes jau matome Loyolą Barcelonoje.

Pirmiausiai jis pradėjo mokinties latinų kalbą vienoje Barcelonos mokykloje kartu su mažais vaikais. Tie vaikai juokdavosi iš jo, nes jis buvo jau 33 metų amžiaus vyras, o mokinosi dar lyg mažas kudikis, bet jis neatkreipė į tai jokios atidos. Už poros metų jis persikraustė į Alkalade-Genares ir įstojo universitetan. Čia jis vėl pradėjo sakyti pamokslus, kurie jau šiek-tiek geriau sakėsi. Jis net pragarsi, bet kartu sukelią prieš save inkvizitorius, kurie galop net suima jį. Laikė inkvizicijos teismo buvo skaitoma ir jo parašyta kninga, bet teisčiai, neradę jame ir jo parašytoje kningoje nieko gero ar blogo, paleido jį ir patarė jam užsimt mokslu vietoje pamokslų. Loyola šiuomi patarimu dikiškai išsėidė ir atkirto, kad jis neturi ko daugiau Ispanijoje mokinties. Surinkęs nedidelį savo turtą, greit tLoyola leidosi Paryžiun, kuris tuomet buvo garsus savo universitetu, užstojančiu už katalikybę.

Paryžuje jis iškart įstojo Montegiu kolegijon, kur susipažino su humanitariškais mokslais, o už pusantų metų perėjo į filosofiskus šventos Barbaros kursas. Apart mokinosi jis dar sakydavo pamokslus, kurie dabar buvo gana švelnus ir nuoseklesni. Tuli Loyolos biografai sako, kad jis šiuom laiku buvęs pasidavęs intekmei tulos moteriškės, kuri ir pakreipė jį truputį geresnėn pusėn, bet ar tas tikra tiesa — nežinome. Vienok pamokslai buvo sakomi su didele energija ir drasa, kas ir vėl sukėlė prieš jį inkvizicijos tribunala, bet iš to nieko blogo neišėjo. Dar pirmus metus Paryžuje begyvendamas jis stengėsi sutvert iš studentų savo rušies vienuolių ratelį. Iščia slapčia ir nežinia kokiū tikslu jis atlanko Flandriją ir Angliją ir suranda kokį tai turtingą šelpėją, kuris savo turtu gausiai paremia Loyolos ratelį.

Daugiausiai Loyola sakydavo pamokslus, kuriuose gindavo katalikiškos bažnyčios reikalus: jo pamokslų eidavo klausyt daugelis studentų, delei to jis susidurė su vienu profesorium-scholastiku ir ką-tik negavo pliekt (tuomet dar ir universitetu studentus mušdavo už prasižengimus). Toks universiteto valdžios pasielgimas labai užpykino Loyolą; jis tulam laikui nustojo sakęs pamokslus, o vien tik įsigilino į mokslą ir, galop, gavęs iš šventos Barbaros kolegijos mokslišką laipsnį, perėjo dominikonų vienuolynan su tikslu mokinties tenai religijos klausimų.

Šiuomi kartu jis pasekmingai iš šešių ypatų suorganizuoja broliją, kurios nariai pasižada visą gyvenimą pasilikti nekaltais, neturtingais, važiuot išsilinuosot Palestiną ir pasidaryt tikrais popiežiaus tarnais. Jie sutarė išsikirstyt, visur rengt su atskalonais disputus ir už dviejų metų susirinkt Venecijoje. Ištiesy, tas susirinkimas įvyko; Venecijon pribuvo jau ne šeši, bet dešimtis — mat, prisidėjo keli nauji nariai. Čia jie gan plačiai apie viską pasikalbėjo, bet visgi nesirengė keliaut išliuosuot Palestiną. Loyola likosi pripažintas jų brolijos vadu, kuris savo „brolius“ iškirsto po visą Italiją. Jie sako smarkius pamokslus prieš įvairias herezijas ir dvasiškijs pasileidimą. Loyola taippat daro viską, kad tik sustiprint tą broliją, — griebiasi net už visai netikusių priemonių. Pagaliau rudenyje 1538 metų Loyola surenka savo „brolius“ draugus Romoje. Popiežius, žinodamas jau apie jų veikimą, pagyrė Loyolą, kuris padaršintas pradėjo sakyti dar smarkesnius pamokslus. Tuomet jis sukėlė prieš save Romos žemesniąją dvasiškiją, tapo apkaltintas heretiky-stėje, bet dvasiškas teismas pilnai jį išteisino. Tai-

gi čia, Romoje, jų draugija ir pasivadino „Jėzaus Draugija; vėliaus juos paprastai visi vadindavo „Jėzuitas“; — tas vardas dar ir šiandien nėra užmirštas.

Jezuitų atsiradimo laikas supuolė su tuom laiku, kuomet katalikybė pergyveno didžiausią krizį — kuomet milijonai žmonių atsitraukdavo nuo katalikybės, kuomet plėtojosi liuteranizmas ir kitokios įvairios sektos. Popiežius Povilas III nežinojo ką ir daryt; jis net buvo nuskyręs komisiją ištyrimui, kodėl krikščionis apleidžia katalikybę, bet toji komisija nieko gero neuveikė. Taip dalykams stovint, popiežius rugsėjo 27 d. 1540 m. užvirtino jezuitų odreną nežiurint į tai, kad pirmesni bažnytiniai susirinkimai buvo uždraudę tai daryt — mat, juose dabar matė labai didelę parumą.

Išpradžios jezuitų ordenas neturėjo jokių įstatymų ir tik laikui bėgant juos išsidirbo. Jezuitų ordenas — tai katalikybės kariška organizacija, kurios nariams, kaipo geriems karžygiams, viskas buvo leistina. Jėzuitas, reikalui prisiejęs, galėjo dėvėt ne tik oficeriaus, turtuoliaus, sporto, urėdninko, bet ir vyskupo drabužius ir jų roles lošt. Jezuitų pareiga buvo viską sužinot, viską sušnipinėt, — ne tik pas svietiškus žmones, bet ir pačius jezuitus, savo draugus. Svarbiausias jų siekis — tai apgyvenimas ir praplatinimas katalikybės, delei ko, kur reikia, jie panaudodavo papirkimus, pagrumojimus, apgavimus ir, kaip tuli saltiniai nuorodo, net žmogžudystes; anot jų patarlės: tikslas išteisina įrankį. Dasigaut į pačius jezuitus buvo gan sunku — reikėjo pereit per visą bandymų eilę. Jų ordene buvo įvairiausi „činai“, ir tik vyresnieji viską žinodavo, o žemesnieji jezuitai buvo lygiai kaip ir paprasti kareiviai. Tų vyresniųjų niekad nebuvo daugiau 50 ypatų; tik jie laikydavo susivažiavimus ir tvarkydavo visus ordeno reikalus. Vyriausia galva — tai ordeno generolas, kuris naudojosi beveik neaprubėžiuota valdžia.

Norėdami užkariaut pasaulį, jie suprato, kad labai didelę svarbą žmonijos gyvenime turi jaunimo auklėjimas, ir todėl jie pradėjo steigti įvairiausias mokyklas. Ištiesy, reikia pripažinti, kad jų mokyklos tuose laikuose tikrai buvo geros; jie mokyklos mokinties skirstė į klases sulig gabumo ir amžiaus. Taippat jie pirmutinai įvedė mokyklose spektaklius (suprantama, su religiškais lošimais), o žmonėse visuomet jie stengėsi turēt užuojautą.

Laikė Ignoto Loyolos mirimo jezuitai turėjo jau milžinišką spēką; vėliaus gi jų bijodavo ne tik paprasti žmonės, bet karaliai ir popiežiai. Vienok vėlesnieji jezuitų darbeliai neineina mūsų užduotin ir todėl mes apie juos patylėsime.

Ignotas Loyola, kaipo jezuitų ordeno generolas, gyveno Romoje. Jis gerai sugyveno su visa eile popiežių; tiktai popiežius Povilas kasžin dėlko nemylėjo jezuitų, bet jiems popiežius nebuvo baisus, nes jie tada buvo jau turtingi ir galingi. Nesutikimai tarp popiežiaus ir jezuitų padarė Loyolai daug nesmagumų — jis net atsitraukė nuo popiežiaus dvaro. Tuojaus po to atsitikimo jis apsirgo ir liepos 31 d. 1556 metų pasimirė. *)

P. Norkus.

*) Medžiaga imta iš „Velikije Liudi“.

TIK TAU PASAKYSIU.

Ko širdužė liudi,
Akis ašarojas?
Ko sunki krutinė,
Ko ji taip kilnojas?..

Ko veidelis nuolat
Liudnai išsižiuri?
Ko atverta siela
Sąnyje neturi?..

Tą paslaptį mano
Širdyje laikysiu,
Niekam neišreikšiu,
Tik tau pasakysiu...
A. K. L.—s.

Gaspadinė: — Jonai, nuo ko šios gyduolės, ką bonkoje parsinešei?

Burdingierius: — Tai... tai del pagerinimo apetito.

Gaspadinė: — O, tai nuo sekančios subatos mokėsi man pusdolariu daugiau.
K. S. K.

NEPAPRASTA PATI.

Čigonas gyrėsi, kad jo pati nepaprasta: viena akis iš „zerkolo“, kita krikštolo: su viena nemato nei čia pat, o su kita anei ištolo.
P. H. K.

sti špoš. J. T. buvo susipykęs su lenkais, kurie gyveno ant antrų lubų. Taigi visi sutarė, kad reikia tuos lenkus „velykiškai“ pavaišinti, t. y. sumušti.

„Narsuoliai“ su savim pasiėmė A. T., nes, girdi, esant moterei neturės tiesos juos mušti. Užpuolė ant ramių žmonių; prasiėjo muštypė. Dikčiai tapo sumušta ir ponis A. T., nors ji ir šaukė, kad moteries negalima mušti. Žinoma, delei to reikės po teismus taisyti — tai kaip musų žmonės gyvena.

Paskydo žinia, kad balandžio 13 d. tarp kun. J. Krasnickio ir vargon. Ign. Podg. iškilęs kokietis ambaras — vargonininkas net nuo vietos likęs prašalintas. Kame to viso priežastis — nežinau.

Nugirdės.

WORCESTER, MASS.

Balandžio 19 d. Lietuvos Sunų Dr. buvo parengusi prakalbas. Kalbėjo visiems mums gerai žinomas d-ras Jonas Šliupas. Jo kalba — tai trumpa peržvalga Lietuvos istorijos; gan plačiai kalbėjo jis ir apie dabartinį lietuvių stovį.

D-ro J. Šliupa kalba patiko visiems, apat kelių žmonių, kurie pasistengė greit aplieist svetainę. Vakaro pagražinimui griežė orkestras.

Tą pačią dieną, vakare d-ras J. Šliupas kalbėjo laisvamųjų kuopai apie tikybą. Kalba labai visiems patiko.

Aimanuotojas.

ATHOL, MASS.

Balandžio 19 d. Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė turėjo savo bertaininį susirinkimą. Susirinkimui atsidarius ir pradėjus svarstyti įvairus draugijos reikalus, vienas iš narių pakėlė klausimą, kad draugija surengtų kokį nors programą paminėjimui dešimtmėčio jubilėjaus nuo atgavimo mūsų spaudos Lietuvoje. Tas klausimas 39 balsais prieš 6 tapo priimtas. Tam tikslui liko išrinktas komitetas, susidedantis iš 3 narių; komitetas pasirūpins to apvaikšiojimo surengimu.

A. K. L.—s.

BALTIMORE, MD.

Čia nsenai susitvėrė jaunimo „Vyčių“ klubas. „Vyčių“ tarpe, matyti, figuruoja keletas mokleivių — du universitetus lanko, o kiti kolegijas, ir šiaip jau pažangesnė jaunuomenė noriai glaudžiasi prie „Vyčių“.

Balandžio 14 d. „Vyčiai“ surengė vakarėlį — vaidino „Dėdė atvažiavo“; taipgi buvo dainos, monologai, imtynės ir tt.; žmonių buvo apie 500; tvarka pavyzdinga; viskas nusisekė puštinai.

Girdėjau, kad „Vyčiai“ žada toliau statyti scenoje rimtesnius veikalus ir dainas mokities. Žodžiu, musų „Vyčiai“ daug žada ir reikia tikėtis, kad jie savo pažadėjimą ištesės, nes turi užtektinai tam jėgų; greitame laike jie turės užimti musų mieste pirmą vietą.

Geros kloties jauniems „Vyčiams“!.

A. R.

DETROIT, MICH.

Šiuo mtarpu Detroito „džentel. monai“, jaunikaiciai, oratoriai, organizatoriai ir kiti „filosofai“ labai susirgo taip vadinama „karštlige“. Padėjimas labai opus... Jie visi tik ir sekioja paskui skaisnavėdžių lyg... teikiakai paskui savo „mamos“... Jeigu prisieitų matyti „neapšviestus“ vyrūkus, sekiojančius paskui mergelių, tai ir nebut

ko stebėtis. O dabar... matome vyrūkus, pasivadinius „augšto mokslo vyrūkus“, net LSS. kp. organizatoriaus... ir... Bet nerašysiu daug apie tą dalyką, nes tas galėtų socializmo „idėjai“ užkenkti... Blogas pavyzdys, kuomet keletas vyrūkų „inteligentų“ stengiasi turėti kuodaugiausiai mergelių ir visoms joms žadėti širdį, visas jas suvedžioti... Labai negražu suvedžioti geras merginas ir stumti jas prie blogo... Paskiau tokios mergaitės, suėjusios pažintin su rimtesniais vaikais, jų bijosi ir laiko juos neįtikimais, norinčiais jas prigauti. Ypač čia dabar atsižymėjo vienas „smarkus vyrūlis“, kuris melais greit prisartina ir prisimeilina net ir prie gerų merginų — jis jau pusėtinai nesmagumų spėjo pridaryti... Aš manau, kad jo vardą ir pavardę bus savo laiku reikalinga per laikraštį pagarsinti, o dabar tik vieną pavardės raidę padėsiu — S... Merginoms, šiek tiek apšviectiems, kurios savo vardą guodoja, patarčiau apsisaugoti nuo to „sportuko“.

Jauna Mergaitė.

DETROIT, MICH.

Senai laukiamas pavasarielis ir pas mus apsieikšti pradeda... Sveikam žmogui stebėtinai greit bėga laikas o ypač šitos pavasario dienos.

Atėjus pavasariui, kiekvienas žmogus, o labiausiai jaunuomenė, stengiasi nedėdieniškai ir šiaip šventadieniais aplieisti miestą ir išvažiuoti kur ant tyro oro — į parkus, laukus bei miškus, žodžiu, kur galima pakvėpuoti tyru ir sveikesniu oru, maloniai praleisti laiką, gražiai pasiilksminti ir pažaisti.

Tik gaila, kad ne visi tuom pavasario gražumu ir gamtos malonumu moka pasigėrėti ir pasinaudoti. Čionai randasi didelės skaitlius ir tokių „sportų“, kuriems patinka daug geriaus likti dumais paskendusiam mieste, o labiau sutroškusiame pykpių priurukytame kambaryje, prie rudžio bačkutės arba prie taurelės nuodu. O prisigėrę jie, be abejo, neapsieina be riebių ir nepadorių kalbų bei blevizgojimų, o tankiai ir be muštynių.

Balandžio 13 d. LSS. 157 kuopa galutinai nutarė pastatyti scenoje gegužio 2 d. „Paskutinė banga“ („Kuarkia paliepus“ kol-kas atidėta).

Apart perstatymo bus šokiai, skrajojanti krasa su-dviejm dovomis (viena dovana — puikus žiedas, antra dovana — bus užrašytas geras laikraštis); dovanas laimės tas, kas gaus daugiausiai atviručių... Bus naujų deklamatorių ir deklamatorukų... Musų artistai, arba teatralis ratelis, lavinasi iš visų pajėgų; greit manoma sutverti chora.

Balandžio 27 d. LSS. 157 kuopos rengiasi su įvairiais pamarginimais. Kalbama, kad ir LSS. 116 kp. rengiasi prie sceniško veikimo.

A. J. Našalitis.

GEIDŽIA DAUG ŽINOTI.

— Ką gi tu jau taip karštai skaitai? — A-a-a!... Ar aš? Ogi kokią tai francuzišką kningutę „apie labdarybę“ skleidau. — Tu, apie labdarybę?! — Dievaži, juk reikia apie viską turėti nors paviršutinį supratimą!

Iš atsiminimų.

(Paminėjimui 10-metinių sukažtuvių nuo atgavimo spaudos Lietuvoje.)

I. — Keliolika metų atgal.

— Šiąnakt turėtų atnešti „Ukininką“, — kalbėjo jaunas skaisveidis vaikas, pabaigęs arti ir taisydamasis namon arklus vesti. — Juk jau dvi savaitės praslinko, kaip turėjo atnešti laikraštį, — tarė jis toliau.

Naktis. Senai visi miega. Nemiega tik musų jaunuolis — jam skverbias galvon mintys, kaskart juodesnės... — Juk visaip galėjo atsitikti, — galvojo jis, — galėjo žandarai pagauti ir inkišti į kalėjimą... tąsyk... — giliai, giliai atsiduso, — nebut kam atnešti tąjį taip senai laukiamąjį svetį-laikraštį. Už ką gi mus taip baudžia, kad negalima savo prigimta kalba spausdinti žodžio turėti!... Už ką persekioja?!... — galvojo jis toliau, — ir ar ilgai taip bus: nejaugi galop nesupras liaudis ir nepareikalaus savo tiesų!...

Tų jo svajonių siulą pertraukė sunų lojimas. Pačiame vidurnaktyje, nors lietus pylė kaip iš kibiro, iššjęs laukan vaikas pamatė kokį-tai žmogų, kurį, arčiau priėjęs, tuojau pažino... Buvo tai „Ukininko“ platintojas, ko kios 40 metų amžiaus, biskį sulinkęs, mažai kalbą ir prasta sena miline apšvilkęs žmogus. Inčėjo jis grįžion, bet dar vis tylėjo — matyt, buvo labai pailsęs. Tylėjo, lyg sužavėtas, ir musų pažįstamas bernelis: matyt, jis džiaugė sulaukęs tojo brangaus svečio, kuris atnešė šon šviesos spindulėlį, kurio taip troško... Galop keliauninkas prašneko. Musų vaikas, kurio vardas buvo Jonas, paprašęs, idant svečias nusirėdytų, atnešė jam pasistiprinti saldaus pienelio bei juodos duonelės. Pirmą, negu ką kalbėti, Jonukas prikėlė piemenuką, paleido rudį, uždengė langus, — kad, saugok Dieve, kokia „akis“ nepamatytų. — užsirakino duris ir atsargiai, vos tik kvapą atgaudamas, paprašė keliauninko laikraščio. Gavęs laikraštį, atsargiai atrakino duris ir nunešė jį į klauonį pakavoti, nes visgi naktį neatsargu skaityti, kad kas ne užtiktytų!...

Svečias pavalgę atsiėjęs valandėle; Jonukas gi davė jam kitus sausius baltinius ir sernėgą, nes šie buvo šlapi nuo lietaus, o juk jam reikėjo dar lig išauštant nunešti į kelias vietas laikraštį. — Vakaro naktį per rubežių, pernešiau, — kalbėjo keliauninkas, — ir vos tik nepapuoliau tie Kibartai į „objezžikų“ nagus. Sargyba padidinta — tam siausioje naktyje gali pagauti. Kelios dienos atgal sugavo Stanaiti, blogai bus žmogui, — tęsė jis liudnu balsu, — nes, apart maldakningių, rado keletą laikraščių. Aš keles dienas parubėžį tykojau ir laukiau, kol pasitaikins tamsesnė naktis, idant but galima pereiti rubežių. Dėkui, Juonuli, už pavaišinimą, — tęsė svečias toliau, — reikia jau keliauti, nes lig ryto lieka keletas varstų neuiti. Dieve, duok, — atsiduso, — kad musų darbas atneštų vaisių.

Pasikėlęs nuo suolo, tyliai atsisveikino ir išėjo nešinas kelis „Uk—ko“ numerius. Jonukas išleido svečias, dėkavodamas už laikraštį ir džiaugdamašis iš keleivio atsilankymo.

Mielasai skaitytojau! — Per eikime į tuos baises persekiojimo laikus, kada už menkiausį, nekaliausį lietuvišką lapelį baudžiami buvo musų tėvai ištrimu. Atsimeni, mielas skaitytojau, gal ir pats tuos laikus, kada nekaliausia maldakningė buvo iš dievobaimingo kaimiečio rankų plėšiama, kada žandarai šventadienyj pas šventoriaus varstus stovėdavo ir atiminėdavo maldų kningas... Persikeikime į sodžių. Auga vaikelis. Laikas mokinti, kad bent galėtų jis pasimelsti. Tėvas per didelį vargą gauna pirkti „lementorijų“. Kiek džiaugsmo, nors neilgam!... Motina, sukdamą ratelj, mokina kudukėlį skaityti ir laiks nuo laiko žvalgosi per langus, nes bijo, kad, saugok Augščiausias, gali užtikti bemokinant kokis valdžios tarnas, o tąsyk sudiev, tėvyne, ant visados!...

Gal ir tave, brangus skaitytojau, taip mokino, juk kitokių „mokyklų“ pas mus veik nebuvo; Lietuva kitokių mokyklų pirmiau neturėjo!... Ir taip, per kelias dešimtis metų po šiaudų stogu lietuvių dvasią ir kalbą vieni kitiems perdavė-inkvėpė!...

Štai ką vienas vaikas man iš tų laikų papasakojo: — Atsimenu, aš visai mažytis buvau. Motina mokino mane skaityti, — aš jau raides pažinojau. Nejuant išiveržė per duris pora žandarų ir keletas žemargių. Pamatė pas motiną „lementorijų“ tuojaus išplėšė iš jos rankų, o mane gi liepė aprenkti ir nuvedė raštiniū „tyrinėjimui“. Tėvo tada nebuvo namie — buvo išvažiavęs girion malkų, todėl žandarai nutarė jo palaukti, ir tuom laiku padaryt kratą. Kadangi buvo rudens laikas, purvynas, tai aš labai pavargau, nors eiti nebuvo toli ir motina už rankos mane vedė. Buvau dar mažas vaikas.

Ką aš raštiniūki ant klausimų atsakiau, nepamenu; žinau tik, kad aš visą laiką verkiau, nuo ko man galva skaudėjo ir kelias savaites išgulėjau sirgdamas.

Likusieji žemargiai neužlgo atvedė ir tėvą. Pradėjo tėvą klau sinėti, pagrąsino išvaryti už laikymą „nelegališkos“ literatūros, bet tėvas pasisakė nebijas, nes tą darą del savo sunaus t. y. del manęs, — ir paėmęs mane verkiantį pabučiavo.

Nuodugnai klausinėjo tėvo, kur gavęs „lementorijų“. Tėvas pasakė, kad tai senelio palikimas o kad senelių palikimas reikia branginti (tas jį ir išgelbėjo), tai aš, čia, ir turėjau tiesą šį „lementorijų“ (jo buvo apie dešimtis lapų) laikyti. Žinodamas kad tėvas „valdžiai“ ir „valščiaus ponams“ buvo iktol „ištikimas“, po ilgų tyrinėjimų paleido, grąšindami kitą kartą, jeigu užtiksią, išvarysią visus Sibiran.

Aš su mamyte taippat parėjau namon ir apsirgau. Nuolat man sapnavos žandarai, jų keiksmų pravadžiamimai... Kaip šiandien, rodos, tas atsitiko. Mano tėveliai, nors rašyti ir nemokėjo, bet skaitė iš „savųjų“ maldakningių ne tik „mišų maldas“, ale ir „rozančių“, „karunkas“ ir maldas apie „spaviedne“. Tą ir mane išmokino, ką patįs žinojo, nes toliau nebuvo kur mokinti.

Slinko dienos, mėnesiai... Aš paaugau. Siuvėjas iš miesto prisikalbino tėvą leisti mane mokintis miestan. „Nors tėvas išyk ir priešinosi tam, bet galų-gale sutiko ir išvežė mane miestan. Štai aš ant mokyklos suolo. Išpradžių buvo lyg tai nedrašu, bet toliau apsirpatau. Vienas man labai įsidėjo atmintin — tai tas, kad iš lietuviškos kalbos juokės ne tik mokiniai (ant nelaimės buvo keletas ir lietuvių), bet ir mokytojas, nes buvo svetimtautis.

musų kalbos ir budo nepažįstą. Ilgainiui pradėjau užmiršti, ką mokėjau lietuviškai. „Graždan-ka“ užėmė mane, nes reikėjo mokyties, kadangi už nemokėjamą lekcijų baudavo. Labiausiai baudavo už negerą žodžių ištarimą. Tėvas, ar tai ką prijausdamas, ar nesuprasdamas mokslo naudindumo (nebuvo kam paaiškinti), o gal bijodamas, kad aš švėtimtaučių idėjomis nepersimėčiau, už tulo laiko atima mane iš mokyklos, kad padėjus jam ukėje.

Liudnos dienos del manęs prasiėjo, nes aš labai troškau mokinties, bet ką padarysi prieš tėvo valią? Jis savyje giliai užsidavęs, kaip ir jo tėvelis, neša vargo naštą, kurią uždėjo ant jo pečių likimas, ir nežinodamas pilno mokslo sverbos sodžiaus gyvenime, o vien matydamas, kad tuom užkent galima, nes aš, anot jo, pavirsiąs ir rusą, prarasiąs katalikų tikybą, kurią taip brangina ir brangino lietuviui nuo kelių šimtmečių ir kuri yra vienintėliu varguolių su raminiu, priimsiųjų pravoslavią ir tt... — Busi ukininku, — kalbėjo tėvas, — tai nors tarp musų gyvensi, o kaip išmokinsime, tai tiek tave ir matysime. Gyvenk su mumis, nes mes tave auginame del savės, o ne del malkoskoliaus.

Gyvenau. Po keliolika kartų visus mokyklos vadovėlius perskančiau, išmokau visas eiles iš atminties, bet kad nebuvo galima iš niekur jokių kningų gauti, tai turėjau likti tokiu, kokiu tėvas norėjo!...

Taip tai kalbėjo jaunas vyrūkas, ir viena-kita ašara nuriedėjo per jo skaistų veidelį.

O delko, kas atspėsi!...

Antanas Mėgėjas.

(Užbaiga bus.)

Naujas Žemaitijos vyskupas.

Žemaičių vyskupu popiežius Pijus X paskyrė ir valdžia užtvirtino Peterburgo seminarijos profesorių kan. Franciškų Karevičių.

Kan. F. Karevičius gimė 1861 metais Giršiu užkaimyje, Mosėdėje, kur šie gyvena ir dabar.

Baigęs pradedamąją mokyklą Mosėdyje, mokinosi Paurupės miestelyje, Kurše. Bet tėvai norėjo, kad jis, kaip vienturtis sunus, butinai paimtų ukę ir delto pertraukė jo mokslą atimdami iš mokyklos. Kadangi kun. Franciškų jautė pašaukimą į kunigų luomą, delto jam buvo sunku sutikti su tuo tėvų pareikalavimu.

Bet kun. F., budamas paklusnus tėvams, noriai sutiko ir palikęs pas tėvus per ketverius metus sunkiai dirbo visus ukės darbus. Per tą laiką ir pirmiaus jis girdėdavo nuo dievobaimingų žmonių, ypač nuo savo motinos, apie pasišventinimą misijonierių del praplatinimo tikėjimo ir apie gražumą ir augstumą kunigystės luomo. Karšti motinos žodžiai giliai įsmego į jauno Franciškų širdį, ir pasiryžo jis tapti misijonierium. Jo tėvai, kaipo dievoti žmonės, nebesipriešino jo norui. Franciškų tuojaus išvažiavo į Paurupę ir čia dar metus pasimokinęs, įstojo į Liepojaus gimnaziją į šeštą klasę 1880 metais. Čia jis susitiko su kun. Bartkevičium, kuris jam dar pasakėjo apie kunigystę ir Mogilevo archidieceziją, kurios katalikų dvasiški reikalai menkai tėra aprūpinami, ir patarė, kad jis butų tenai kunigu. Po to pa-

sikalbėjimo Franciškui nušvito ateitis, ir jis galutinai nutarė tapti kunigu, delko po trijų mėnesių važiuoja į Petrapilio seminariją. Čia jis atsižymėjo savo gabumu, darbūtu meilumu ir atsidavimu Dievo garbei, per ką ir atkreipė visų domą į save. Seminarijos vyriausybė išsiuntė jį 1886 metais į akademiją, kurią po ketverių metų pabaigęs tapo kunigu ir gauna mokslo laipsnį Sv. Teologijos Magistro. Tuojaus valdžia jį paskyrė seminarijos profesorium, pavesdama išguldinėti moralę teologiją ir liturgiką. Bet nepoilgam laikui del nusilpusios sveikatos aplėdžia kun. Franciškų seminariją ir gauna klebono vietą Samaros mieste. Čia jis pasišvenčia parapajonų reikalams, pastatė kelias bažnyčios, kurių iktol nebuvo beveik nei vienos, ir mokyklas vokiečių kolonijose jų vaikams mokinti. Po ketverių metų uolaus darbo Samaroje kun. F. liko pašauktas vėl į Dvas. Seminariją ir čia tapo paskirtas viceklebonu ir prefektu šv. Kotrinos bažnyčioje. Po vienu metų jis buvo paskirtas dvasiškosios valdžios seminarijos inspektorium ir filosofijos bei liturgikos profesorium. Po šešerių metų kun. Franciškų pasilousuoja nuo inspektoriatavimo, bet profesorium pasilikio iki šiam laikui, dėstydamas klierikams tai šv. Raštą, tai moralę teologiją tai civilę teisę, draug budamas jų dvasišku tėvu per aštunerius metus.

Nuo 1903—1908 m. kun. Franciškų pildė vikaro priedermes prokatedros bažnyčioje, o nuo 1908 m. tampa jos klebonu. Per paskutines keturias vasaras pildė taip-jau ir asesoriaus priedermes vietinėje konsistorijoje.

Kaipo didžios doros ir augšto mokslo kunigą Franciškų a. a. arcivyskupas grafas Sembekas 1905 m. pakėlė pagarbos kanaaninku, o 1910 metais arcivyskupas Kliučinskis įvedė jį į Mogilevo kapitulą tikroju kanaaninku.

Kunigas Franciškų Karevičius visados jautėsi tikru lietuviu (žemaičiu) ir nors toli budamas nuo Lietuvos visados jausdavo ir rupindavos jos reikalais. Jis labai džiaugėsi pagrąžinimu mūsų spaudos, nes jam rupi plauti apšvietą ypač Lietuvoje, delko ir pats išvertė iš svetimų kalbų lietuviškąn kelias kningutes, leidžia, ką gali mokslan ir kur gali veikliai darbuojasi draugijose. Iš to galime spręsti, jog jis, budamas Žemaičių vyskupijos valdytoju ir gyvendamas pačioje Lietuvoje, globos doras draugijas, kurios rupinasi žmonių apšvietai, ir visokiais kitokiais būdais platinas apšvietimą lietuvių tarpe. („Pavasaris“.)

Tev. Myl. Dr-tes reikalauose.

RUOŠKIMĖS Į SEIMĄ.

Seimas jau visai prisiartina ir lai musų kuopos, katros dar savo delegatų neišrinko ir nutarimų nepadarė, pasiskubina susaukti susirinkimus r tą atlikti. Laiko jau visai mažai bėra — vos kokios trys savaitės. Ir tos savaitės bematant pralėks, kaip viskas musų gyvenime nejuocioms pralinksta ir nebegrišta...

Šiame numeryje yra keletas iš kuopų sumanymų. Buvo keletas ir pirmesniųjų numeruose. Butų gerai, kad drangai prieš susirinkimus surinktų organo numerus ir tokius kitų sumanymus peržiūrėtų, ir kurie matytųs geresnį, tuos ir patįs ap-

svarstyti bei į savo įnešimus in-
trauktų. Gerai būtų, kad dar
porą sekancijų organo numerių ir
patį savo sumanymus paskelbtų,
— kaip kitų kuopų pavyzdžiui
ir kaip išrinktųjų delegatų pa-
galvojimui, ką jie seime turės
kalbėti ir kokį geresnį sumany-
mą paturėti.

Seimas atsisub, kaip jau bu-
vo rašyta, tarpe 24 ir 30 dd. ge-
gužės Waterbury, Conn. Mums
rašo tenyksičiai draugai, jogei
jie rengia mūsų Draugijos seimą
padaryti taip lygiai malonum,
kaip ir SLA seimą. Waterburie-
čiai šitokiuose dalykuose dar nie-
kad neatsilikdavo kitų miestų už-
pakaly. Todėl lai tas bus malo-
num ir patraukiančiu mūsų drau-
gams iš kuopų tenai nuvažiuoti
į mūsų Draugijos seimą delega-
tais. Prie to juk čia vienas iš
didžiausių ir gražiausių mūsų
tantai veikalu yra veiklama!

DELEI REFERENDUMO

Nelabai senai mūsų Draugija
paliovė vartoti referendumą,
kurį buvo pirmiausia iš visų
lietuviškų organizacijų pradėjusi
vartoti. Dabar vėl pradeda gir-
dėtis balsai kuopose (girdėjau
net keliose kuopose važinėdamas
reikalaujant referendumo), kad
butų gerai mums referendumas
vėl pagražinus į praktikavimą.

Sunku būtų kas pasakyti, ar
referendumas būtų mums naudin-
gas, ar ne. Bet tie mūsų primėsi
veikėjai, kurie pasirupino refe-
rendumą aplėisti vargiai šiandien
begalėtų priešintis. Pastarieji
metai parodė, kad net ir apšvie-
timo draugijose referendumas ga-
lima pasekmingai vartoti. Ji-
sai rods tulose atžvilgiuose kai-
kurius reikalus ir sutrukdė, bet
į tą nežiurint jis iš kitos pusės
atneša naudą, butent, referen-
dumas priverčia visus narius ru-
pintis savo draugijos reikalais,
nes čia visuomet yra reikalaujama,
kad žėdnas narys ar kuopa
išreiktų savo balsą.

Paliovus vartoti mūsų Drau-
gijoje referendumą mes tartum
tikėjome, kad TMD. reikalai
galės sparčiau eiti. Bet išėjo visai
atžargariai; mūsų reikalai dar
senesnės žėlvės žingsnius pasiga-
vo. Turbut dar niekad nebuvo
tokios apatijos, kaip pareitais
ir užpėreitais metais, ir pas są-
narius ir valdyboje. Turbut nie-
kad taip ilgai nebuvo vilkinta iš-
leidimas raštų, kaip šiaisiais me-
tais. Ir čia negalima kaltinti
nei narių, nei valdybos. Čia la-
biau yra kaltas pačios mūsų
Draugijos susiveržimas. Mat są-
parių balso niekas nebesiklausia,
o valdyba dirbdama už dyką, ne-
turi nei tokio didelio noro nei
gerų patarimų bei paraginimų
ar užvedimų ant mįslies, kad tas
ar tas reikia veikti. Rods yra
seimai. Bet seimai dabar buna
net tarpe dviejų metų, o prie to
seimuose suvažiavę delegatai bu-
na nuvargę jau su SLA. reika-
lais; tad ką jie gero gali benu-
veikti naktimis, kada reikia at-
likti TMD. seimo posėdžius? Juk
naktis yra tai laikas atilsio, o ne
tokio ištempto darbo, kaip mūsų
didelės Draugijos reikalų apsvar-
stymai net šėliams dvejiems me-
tams!

Mums reiktų žiurėti į dvi iš-
eigas. Pirmą — reiktų mūsų sei-
mus atskirti nuo SLA. seimų ir
juos daryti kas metas. Tas rods
susijungs su iškašciais. Bet ką
tai reikšia iškašciai, kada einasi
apie tokį didelį darbą, kaip apie
mūsų liaudies švietimą, apie iš-
leidinėjimą raštų? Bet jeigu jau
negalima būtų seimų perskirti,
tai pasilikta kita ir paskutinė
išeiga — reikia sugražinti refe-
rendumą. Tas rods pridėtų mu-

su valdybai daugiau darbo. Rei-
ktų jai už referendumų tvarky-
mą gerai užmokėti. Bet vis tiek
tas išeitų ant naudos. Tik su re-
ferendumu mes sužadintume vei-
klumą pas kuopas ir atskirus mu-
sų Draugijos veikėjus. Daug mie-
liau žmonės dirba, kada kokiam
reikale jų nuomonės klausiamasi.
Patį save, jogei lietuviai esą

Mes pamename, su kokiu pasi-
šventimu kuopos darbuos, kada
buvo vartojamas referendumas
arba „sumanymų ir nubalsavi-
mų“ budas. Anaisiais metais,
kada mūsų organas, „Vienybė
Lietuvninkų“ dar buvo Pennsyl-
vanijoje, budavo pilna tokių su-
manymų ir nutarimų. Kodel
butų negalima ir dabar liaudies
balsą paleisti valion ir jų su-
manymus bei nutarimus duoti vi-
sam Draugijos nubalsavimui?
Lengvesnį tokie nutarimai butų
įvykinami per kiekvieną nu-
balsavimą, o pinesni — per sei-
mą. Taip juk daro ir SLA.

Todėl ateinant dabar seimui,
butų gerai, kad kuopos ir mūsų
Draugijos veikėjai gerai apie šitą
pagalvotų. Juk reikia mūsų
Draugijai išeiti iš tos apatijos,
kokoje dabar esame. J. M.—kis.

KUOPŲ ĮNESIMAI.

Worcester, Mass. Mūsų kuopa
(nr. 50) balandžio 20 d. susirin-
kime išrinko seimam du delega-
tus: P. A. Dedyną ir J. Ranktį.
Be to padarė seimui šiuos įneši-
mus:

1. — Kad TMD. valdyba būtų
renkama referendumu (perbal-
savimu);

2. — į pirmininkus perstatome
kandidatu Valparaiso universita-
tės studentą Z. Vitkauską;

3. — organu TMD. perstatome
„Pirmyn“;

4. — kad TMD. rupintųsi iš-
leidinėjimu senųjų rašytojų raš-
tus o ne dabartinių, kurie gali
ir patį savo raštus išleisti; ir

5. — kad Draugija kasmetas
duotų sąnariams po naują leidi-
nį raštų. Išleidžiant didesnius
raštus, kad narys gautų po vieną
toma, o ne taip, kaip dabar
yra daroma.

Ant galo mes ir nuo savęs kvie-
čiame visas kuopas, kad pasiru-
pintų kuodžiausiai padaryti
gerų nutarimų seimui, kuris jau
tuoj atsisub, bet dar labai ma-
žai matosi apie jį kalbama. Ypa-
tingai turime apsižiūrėti apie
darbėstę valdybą.

5-tos kuopos valdyba:
Už pirm. — P. A. Dedynas,
Už sekret. — J. K. Karazija,
Už išd. — St. Bacevyčius.
Redakcijos priesašas. Nors ne
mūsų privalumas kištis į kuopų
reikalus, bet kadangi tie įneši-
mai vistiek yra ne oficialis Drau-
gijos kursas, bet tik seimui me-
džiaga, todėl šiton medžiagon ga-
li įnešti savo nuomones ir redak-
cija. Tuo remdamies mes ma-
noma pastebėti vieno įnešimo ne-
nuoseklumą, butent perstatymą
organu „Pirmyn“. Šis laikraštis
yra taip priešingas mūsų tautiš-
kai-pirmėviškam judėjimui, kad
dar visai neseniai jį pavadino...
„supuvusių smegenų išmislis“.
Reiktų sau atvaizdinti, kaip jis
tarnautų tokiai tautiškai-pirmė-
viškai Draugijai, kokia yra
TMD!

APVAIKŠČIOJIMAS SPAUDOS ATGAVIMO SUKAKTUVIŲ.

Brooklyn, N. Y. Balandžio 22
d. čionykštė TMD. 3-čioji kuopa
surengė Taut. Namo salėje prakal-
bas, paminėjimui dešimties
metų sukaktuvių nuo atgavimo
Lietuvoje spaudos. Kalbėjo Dr.
J. Šlipas ir J. O. Širvydas. Pra-
kalbos buvo labai naudingos ir
dailios, tik ant nelaimės, publi-

kos buvo vos į kokį porą šimtų
suviršum.

NAUJOS TMD. KUOPŲ SĄJUNGOS VEIKIMAS.

Chicago TMD. kuopų sąjun-
ga, kaip rašo „Katalikas“, ant
17 d. balandžio šaukusi visos są-
jungos susirinkimą. Tai buvo
kviečiami delegatai nuo kuopų
apkalbėjimui daug svarbių rei-
kalų ir rinkimui naujos valdy-
bos.

KUOPA SUKVIETĖ DRAUGI- JAS PRIE JUBILĖJAUS.

So. Omaha, Nebr. Vietinė 17
TMD. kuopa sumanė apvaikščio-
ti čionai 10-metini jubilėju nuo
atgavimo spaudos Lietuvoje. Su-
manymas buvo labai pasekmin-
gas, nes mielai prisidėjo rengti
apvaikščiojimą veik visos draugi-
jos ir kuopos, kaip va: SLA. 87
kp., Sv. Antano dr. ja, Pasaulio
Girvininkų dr. ja (W. W. 444 kp.),
Motery Rožanė. dr. ja, ir Liet.
Benas. Apvaikščiojimas atsisubuo
26 d. balandžio su prakalbonis,
dainomis ir deklamacijomis.

PRAKALBOS.

Lawrence, Mass. — Balandžio
5 d. čionai TMD. 7-oji kuopa pa-
rengė prakalbas, kuriose kalbė-
jo pp. Vitaitis iš Bostono ir čio-
nai laikinai apsigyvenęs K. Šeš-
tokas. Kalbos labai geros iš-
ėjo, ypač p. Vitaičio, kuris su-
srnkmuose nuodugnai išaškino
mūsų Draugijos istoriją, jos už-
davinius ir naudą, kokią TMD.
lietuviams padarė per savo visą
gyvenimą. — Publikos buvo į
400 žmonių.

RENGIASI

APVAIKŠČIOJIMAN.

Roseland, Ill. Vietinė TMD.
113 kp. sumanė apvaikščioti spau-
dos atgavimo sukaktuves. Prie
to prikvietė visas vietines drau-
gystes ir šios prielankiai atsi-
liepė į pakvietimą. Rods yra dar
kokie čionai nesusipratimai. Ko-
kie tai lengvos dvasios žmogeliai
bando šį apvaikščiojimą suskal-
dyti norėdami katalikai atskirai
surengti tik „katalikišką“ ap-
vaikščiojimą. Bet tas rods jiems
mažai sekasi. Tą rods ir vietini-
niai lietuviai suprato.

RENGĖ EILĖ LEKCIJŲ. BET NEGAVO LEKTORIŲ.

Iš Roseland, Ill. rašo „Atei-
tin“, kad vietinė TMD. 113 kp.,
susidėjusi su Lietuvių Jaunu-
menės Pasilinksmimo Klubu,
L. M. D. „Aidas“ ir Lietuvių
Scenos Mylėtojų Rateliu buvo
sumanę rengti per gavėnią eilę
prelekių, bet sumanymas ne-
įvyko, nes negavo prelektorių.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Centro izdininkas, gerb. A. J.
Povilaika atkreipia mūsų at-
dėją, jogei „V. L.“ 15 nr. izdo
apyskaitose įsiskverbė klaida, bu-
tent, jog nuo naujo nario, p. Pet-
rausko iš Berlin, Ont. Canada
yra gauta \$2.00; turi būti „\$2.
60“.

Vietinės Žinios

Spaudos sukaktuvių paminėji-
mas. Balandžio 22 d. Tautiško
Namo salėje atsisubuo prakalbos,
paminėjimui 10 metų sukaktu-
vių nuo atgavimo Lietuvoje
spaudos. Prakalbas surengė vie-
tinė TMD. 3-čioji kuopa ir už-
kvietė kalbėtojus Dr. J. Šlipas
ir J. O. Širvydas. Dr. Šlipas
čionai užvažiavo pakelimi iš Bo-
stono, kur turėjo irgi prakal-

bas. Pirmiausias jis čionai ir
kalbėjo. Šisai seniausias iš mūsų
publicistas ir istorikas gražiai
nupiešė visą mūsų spaudos his-
toriją. Uždraudimas spaudos, sa-
ko, įvyko 1863 metais, kada tuli-
rusų neišmintingi patriotai užsi-
manė pertikrinti visą pasaulį ir
rusai, tik katalikai kunigai jiems
latiniską alfabetą užmetė. Todėl,
kad lietuvius vėl priglauti prie-
rusų, buvo uždrausta latinų šrif-
tas ir pradėta spausdinti lie-
tuviams maskolišku šriftu. Bu-
vo net norėję inkurti lietu-
viams rusišką šriftu laikraštį, bet
sako, neatsirado tokių judošių-
lietuvių, kurie būtų apsiėmę tokį
laikraštį redaguoti. Todėl šis
sumanymas nuskuko. Pagaliaus
lietuviams stipriai atsilaukė kovo-
je už latiniską šriftą ir, stojus
Vilniaus general-gubernatorium
Sviatopolk Mirskiui „usų valdžia
galutinai persitikirino, kad lietu-
vių pergalėti negalima. Taip
1904 m. ir tapo lietuvių spauda
vėl sugražinta.

J. O. Širvydas kalbėjo apie
butiną reikalą vietiniams lietu-
viams inkurti kokį savo centrą.
Tasai centras galėtų būti da-
bar sumanytasis Lietuvių Ukėšų
Klubo statyti Brooklyne Liau-
diškas Namas. Šitame name la-
biau susitelktų visos mūsų drau-
gijos ir pavieniai. Čia galima
butų inkurti kursai jaunomė-
ni pramokti metik rašto, bet ir
amatu. Taipgi čia galėtų būti
surasta kokie nors budai, kaip
apšviesti mūsų jaunus lietuvaites,
priruosti jas prie geresnių už-
siėmimų; betu būtų pradėta kaip
nors apšvietimas mūsų moterų
apie kudiškių auklėjimą ir namų
dabą.

Prakalbos buvo gana naudin-
gos. Tik gaila, kad publikos
susirinko vos per porą šimtų
žmonių. O juk tai iš 30,000 lie-
tuvių kolonijos!

Nepamirškite feirų! Jau buvo rašyta, bet ir dar sykį prime- name vietiniams vienuoliams apie didelius feirus, kuriuos ant 9 ir 10 dd. gegužio rengia See- nos Mylėtojų Choras New Plaza Hall. Feirai tęsis per du vakarus. Čia bus ne tik išstatyta ant aukciono visoki daiktai nu- sipirkti, paršimui šio atsižymė- jusio choro, bet taipgi bus dai- nos vadovaujant pačiam gerb. kompozitoriui, M. Petrauskui. Bus taipgi šauni muzika ir vi- soki šokiai. Jeigu kas norėtų šį chorą paremti ir ką nors tiems feirams paaukauti, lai apie tai praneša p-ui M. Zdanauksui, 312 Grand Str.

Dar spaudos sukaktuvių ap-
vaikščiojimas. Ant 29 d. balan-
džio, tai yra šį serodos vakarą
yra rengiama ir kitas lietuvių
spaudos sukaktuvių paminėjimas
New Plaza Hall svetainėje, kam-
pas Havemeyer ir Grand gt. Čia
žada kalbėti kun. J. Misius iš
Ellsworth, Pa. ir kiti kalbėtojai.
Be to bus rodoma krutomieji
paveiksiai, bus dainos ir kiti
pamarginimai, — kaip mums ren-
gėjai praneša. Rengia L. B. S.
(turbut Lietuvių Blaivininkų Są-
junga!)

Dar apie preserių pikniką.
Aname num., taisydami klaidą,
vistiesk nepataisėme. Todėl šio-
ni pažymime, jogei Liet. Pre-
serių 58 sk. piknikas atsisubuo
20 gegužio, Shuetzen Parke, Glen-
dale.

SLA. apkričio vakarėlis. Pa- reita nedėdienį Taut. Name at- sisubuo linksmas ir smagus vaka-

reilis, rengtas SLA. kuopų 5-to
apskričio; publikos buvo mažai.
Darbininkų apsergėjimas. Nuo
liepos mėnesio ineina galėn New
Yorko valstijos įstatymas, ku-
riuomi darbdaviams yra prisau-
kyta savo darbininkus apsergėti,
idant atsitikus darbininko suže-
dimui, būtų kuo jam iš tos ap-
saugos kasos atlyginti nuo-
skaudą.

Retina iš šapų darbininkus.

Dar vienas naujas įstatymas in-
eina galėn, butent nevalia šapo-
se laikyti darbininkų daugiau,
kiek yra įstatymais pažymėta
laikyti ant tiek ir tiek pėdų as-
los platumo. Šitas įstatymas jau
privertė kai kuriuos ir lietuvius
kriaučių šapų savininkus savo
darbininkus praretinti. Taip
girdėjome, kad del šito iš Juš-
kausko šapos paleista apie 50
darbininkų, o kokia tenai lietu-
vių kompanija ant Graham ave.
paleidusi irgi 10.

Laivyne sukurtimas. Be tų laivų, kurie aną savaitę iš vie- tinio laivynkiemio išvažiavo ka- rėn su Meksika, dabar ruošiami išsiųsti laivus mišžimus: Texas, Wyoming ir Washington.

Ateivius pradėjo kratyti. New Yorko ooste pradėjo kratyti ki- šenes iškeliaujančių ir atkeliau- jančių italų. Jei randa revol- verius ar peilius, tai tuos atima ir laivo valdyba išduoda čekį. Ka- da italas pribuna į vietą, tai jam daiktus vėl atiduoda.

Galės dar šiemet upėje maudy- ties. Buvo jau nutarta, kad nuo šių metų bus uždrausta žmonėms, ypač vaikišciais, maudyties East upėje, kurioje labai purvi- nas vanduo ir daugelis ligomis užsikrečia. Bet miesto valdžia kaži-kodėl šitą nutarimą atidėjo ir sako šiemet galės dar upėje turlytis, kas tik nori.

Byla šovėjo į majorą. New Yorko Generalės Sesijos teisme pradėjo tardymą senuko Malo- ney, kuris šovė į miesto majorą Mitchel. Jam buvo priskirta val- diškas advokatas McManus, ku- ris bando nurodyti, jogei Malo- ney buvęs ir esąs beprotis. Bet Maloney ginasi, kad jis esąs sveikas ir kad jis nereikalaujas jokio advokato. Ypač jis advoka- tų nekėnėjas, nes advokatai ir masonai jam visą gyvenimą su- žadė bepersekioti. Tačiau nauji nariai: K. S. Karpavičius, M. Zdanaukas ir J. Jovaiša. A- part to, daug buvo kalbėta apie produktivėsknį draugijos veiki- mą, o galop nutarta parengti va- saros laiku išvažiavimą; to da- lyko sutvarkymui tapo išrinkta komisija, kurion ineina Kl. Vilke- vičius, J. Ginkus ir K. S. Kar- pavičius.

M. Petrauskas dalyvavo Cor- nell universiteto studentų koncer- te. Balandžio 25 d. gerb. mūsų kompozitorius Mikas Petrauskas dalyvavo Cornell universit. stu- dentų surengtame Ithakoj, N. Y., koncerte; jis atstovavo rusų mu- ziką. Programon inėjo: Rim- kij-Korsakov, Grečakinov, Nap- ravnik, Čaikovskij, Musorgskij ir liaudies dainos (rusiškai).

„Mirtų Vainikas.“ Gegužio 2 d. McCaddin Memorial Hall (Ber- ry St.) „Apšvietos Draugija“ loš keturių veiksmų dramą „Mirtų Vainikas.“

Scenos Mylėtojų Choras pra- jusią savaitę apturėjo labai daug aukų, kurios paliudija, kad lie- tuviai gerai supranta, kokią

kančią rezoliuciją: „Nutarta, kad
santaikos ar karės politiką mes
pavedame mūsų visos tautos vy-
rams; jei vyras randa kuomet ka-
rę reikalinga, tai esam gatavos
savo tautai tarnauti, kaip šito-
kiuose atsitikimuose amerikietės
moteris darydavo“.

Spaudos kongresas. Laikra-
tininkų Sąjunga — American
Newspaper Association savo su-
sirinkime Waldorf-Astoria hote-
lyj nutarė surengti pirmutinį ir
visuotiną spaudos kongresą, ku-
ris turės atsitubti San Francisco
mieste, kur bus Panama-Pacific
paroda. Bet kongrese rodos ga-
lėsių dalyvauti tik tie laikraščiai,
kurie kasmet moka į šią sąjun-
gą po \$75 duoklės ir po \$6 ant
metų nuo žėdnos linotype maši-
nos.

Išnikino vėliavą. New Yorke ant Park Row kokia tai moteris Maré Ganz pasilipusi ėmė agituo- ti prieš karę su Meksika ir po- draug ėmė niekinti Amerikos vė- liavą, kad „ji neverta esanti ap- ginti.“ Buris žmonių taip ant agitatorkė iniršo, kad ėmė šau- kti „Nulynčiuot ją!“ Pagaliaus ėmė ant jos mėtyti sugedusiais vaisiais ir nutrukė nuo palaipos Kažin kas but buvę, jei į laiką policija nebutų agitatorkos suė- musi ir nuo įtužios minios ap- gynusi.

Sekspiro jubilėjus. Pereitą sa- vaitę visose literatų įstaigose ir klubuose buvo apvaikščiota pa- minėjimas 350 metų sukaktuvių nuo gimimo didžiausio anglų po- eto William Shakespeare.

Neįvyko prakalbos. Balandžio 26 d. SLA. kuopų 5-to apskričio turėjo atsitubti Maspeth (Brook- lyno priem.) prakalbos, bet de- lei blogo oro labai mažai tesusi- rinko žmonių, o todėl prakalbos neįvyko.

TMD. 3-ios kp. mitingas. Ba- landžio 26 d. p. Draugelio svetai- nėje (73 Grand St.) atsisubuo T. M. D. 3 kp. regul. mitingas. Ta- po perskaitytas ir su mažais pa- taisymais priimtas pereito mitin- go protokolas, o taipgi komisijų raportai kaslink rengimo prakal- bas; toliau kalbėta apie Seimą. Delegatais į 28 ir 29 seimą išrin- kta: A. Ramanaukas, Kl. Vilke- vičius, J. O. Širvydas ir J. Am- braziejus. Kuopon prisirašė trys nauji nariai: K. S. Karpavičius, M. Zdanaukas ir J. Jovaiša. A- part to, daug buvo kalbėta apie produktivėsknį draugijos veiki- mą, o galop nutarta parengti va- saros laiku išvažiavimą; to da- lyko sutvarkymui tapo išrinkta komisija, kurion ineina Kl. Vilke- vičius, J. Ginkus ir K. S. Kar- pavičius.

M. Petrauskas dalyvavo Cor- nell universiteto studentų koncer- te. Balandžio 25 d. gerb. mūsų kompozitorius Mikas Petrauskas dalyvavo Cornell universit. stu- dentų surengtame Ithakoj, N. Y., koncerte; jis atstovavo rusų mu- ziką. Programon inėjo: Rim- kij-Korsakov, Grečakinov, Nap- ravnik, Čaikovskij, Musorgskij ir liaudies dainos (rusiškai).

„Mirtų Vainikas.“ Gegužio 2 d. McCaddin Memorial Hall (Ber- ry St.) „Apšvietos Draugija“ loš keturių veiksmų dramą „Mirtų Vainikas.“

Scenos Mylėtojų Choras pra- jusią savaitę apturėjo labai daug aukų, kurios paliudija, kad lie- tuviai gerai supranta, kokią

kančią rezoliuciją: „Nutarta, kad
santaikos ar karės politiką mes
pavedame mūsų visos tautos vy-
rams; jei vyras randa kuomet ka-
rę reikalinga, tai esam gatavos
savo tautai tarnauti, kaip šito-
kiuose atsitikimuose amerikietės
moteris darydavo“.

Spaudos kongresas. Laikra-
tininkų Sąjunga — American
Newspaper Association savo su-
sirinkime Waldorf-Astoria hote-
lyj nutarė surengti pirmutinį ir
visuotiną spaudos kongresą, ku-
ris turės atsitubti San Francisco
mieste, kur bus Panama-Pacific
paroda. Bet kongrese rodos ga-
lėsių dalyvauti tik tie laikraščiai,
kurie kasmet moka į šią sąjun-
gą po \$75 duoklės ir po \$6 ant
metų nuo žėdnos linotype maši-
nos.

Išnikino vėliavą. New Yorke
ant Park Row kokia tai moteris
Maré Ganz pasilipusi ėmė agituo-
ti prieš karę su Meksika ir po-
draug ėmė niekinti Amerikos vė-
liavą, kad „ji neverta esanti ap-
ginti.“ Buris žmonių taip ant
agitatorkė iniršo, kad ėmė šau-
kti „Nulynčiuot ją!“ Pagaliaus
ėmė ant jos mėtyti sugedusiais
vaisiais ir nutrukė nuo palaipos
Kažin kas but buvę, jei į laiką
policija nebutų agitatorkos suė-
musi ir nuo įtužios minios ap-
gynusi.

Sekspiro jubilėjus. Pereitą sa-
vaitę visose literatų įstaigose ir
klubuose buvo apvaikščiota pa-
minėjimas 350 metų sukaktuvių
nuo gimimo didžiausio anglų po-
eto William Shakespeare.

Neįvyko prakalbos. Balandžio
26 d. SLA. kuopų 5-to apskričio
turėjo atsitubti Maspeth (Brook-
lyno priem.) prakalbos, bet de-
lei blogo oro labai mažai tesusi-
rinko žmonių, o todėl prakalbos
neįvyko.

TMD. 3-ios kp. mitingas. Ba-
landžio 26 d. p. Draugelio svetai-
nėje (73 Grand St.) atsisubuo T.
M. D. 3 kp. regul. mitingas. Ta-
po perskaitytas ir su mažais pa-
taisymais priimtas pereito mitin-
go protokolas, o taipgi komisijų
raportai kaslink rengimo prakal-
bas; toliau kalbėta apie Seimą.
Delegatais į 28 ir 29 seimą išrin-
kta: A. Ramanaukas, Kl. Vilke-
vičius, J. O. Širvydas ir J. Am-
braziejus. Kuopon prisirašė trys
nauji nariai: K. S. Karpavičius,
M. Zdanaukas ir J. Jovaiša. A-
part to, daug buvo kalbėta apie
produktivėsknį draugijos veiki-
mą, o galop nutarta parengti va-
saros laiku išvažiavimą; to da-
lyko sutvarkymui tapo išrinkta
komisija, kurion ineina Kl. Vilke-
vičius, J. Ginkus ir K. S. Kar-
pavičius.

M. Petrauskas dalyvavo Cor-
nell universiteto studentų koncer-
te. Balandžio 25 d. gerb. mūsų
kompozitorius Mikas Petrauskas
dalyvavo Cornell universit. stu-
dentų surengtame Ithakoj, N. Y.,
koncerte; jis atstovavo rusų mu-
ziką. Programon inėjo: Rim-
kij-Korsakov, Grečakinov, Nap-
ravnik, Čaikovskij, Musorgskij
ir liaudies dainos (rusiškai).

„Mirtų Vainikas.“ Gegužio 2
d. McCaddin Memorial Hall (Ber-
ry St.) „Apšvietos Draugija“ loš
keturių veiksmų dramą „Mirtų
Vainikas.“

Scenos Mylėtojų Choras pra-
jusią savaitę apturėjo labai daug
aukų, kurios paliudija, kad lie-
tuviai gerai supranta, kokią

kančią rezoliuciją: „Nutarta, kad
santaikos ar karės politiką mes
pavedame mūsų visos tautos vy-
rams; jei vyras randa kuomet ka-
rę reikalinga, tai esam gatavos
savo tautai tarnauti, kaip šito-
kiuose atsitikimuose amerikietės
moteris darydavo“.

Spaudos kongresas. Laikra-
tininkų Sąjunga — American
Newspaper Association savo su-
sirinkime Waldorf-Astoria hote-
lyj nutarė surengti pirmutinį ir
visuotiną spaudos kongresą, ku-
ris turės atsitubti San Francisco
mieste, kur bus Panama-Pacific
paroda. Bet kongrese rodos ga-
lėsių dalyvauti tik tie laikraščiai,
kurie kasmet moka į šią sąjun-
gą po \$75 duoklės ir po \$6 ant
metų nuo žėdnos linotype maši-
nos.

Išnikino vėliavą. New Yorke
ant Park Row kokia tai moteris
Maré Ganz pasilipusi ėmė agituo-
ti prieš karę su Meksika ir po-
draug ėmė niekinti Amerikos vė-
liavą, kad „ji neverta esanti ap-
ginti.“ Buris žmonių taip ant
agitatorkė iniršo, kad ėmė šau-
kti „Nulynčiuot ją!“ Pagaliaus
ėmė ant jos mėtyti sugedusiais
vaisiais ir nutrukė nuo palaipos
Kažin kas but buvę, jei į laiką

svarbą turi visuomenės gyvenime Sc. Myl. Choras.

Pribuvo sekančios aukos: P. Litvaitis — \$5; Dr. Jonas Misi...

už \$20; M. Petrauskas — knin...

už \$3; J. Girdis — harmoniką...

už \$2; B. Waxman — skrybelę...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Tačilauskas — gė...

už \$1; H. Jankauskiūtė — gė...

už \$1; M. Balauskas — laikrodį...

už \$1; Dr. Aldona Jankauskienė...

už \$1; Dr. A. Berndštein M. D. — \$1; Dr. Aldona...

už \$1; M. Petrauskas — knin...

už \$15; J. Simonis — gitarą...

už \$10.30; T. Petrauskas pasiuvo...

už \$5; Pr. Bajoras — kningų vertės...

už \$3.00; W. S. Vaidelis — laikrodį...

už \$3.25; F. Klatauskas — kningų...

už \$3; J. Girdis — harmoniką...

už \$3; Harry Wortes — laikrodį...

už \$3; W. Daukantas — knin...

už \$4; J. Garšva — dėžutę...

už \$2.40 ir A. Lepshitz — gėrimų...

už \$2; K. Damaža — cigarų...

už \$1.50; Manhattan Hat Store — skrybelę...

už \$1.50; A. Ots Pharmacy — kvepalų...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

už \$1; A. Puišis — gėri...

NAUJAS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS „ATEITIS“

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ĮSTAIGA „VILIJOS“ BENDROVE

Lietuvių Bankas Vilniuje

Vienintelis lietuvių kalboje kooperacijos laikraštis „BENDRIJA“

LAIVAKORTES ATPIGO!

Pavasario Vaistai Severos Kraujo Valytojas

REIKALAUJAM GABIŲ VYRŲ

Visokios rodos DOVANAI

„Jaunoji Lietuva“

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

LIETUVIS DAKTARAS J. W. ZIGMONTA

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZAS O. ŠIRVYDAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popierai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti - čia yra padaroma: Dovė, notis, pirkimo bilas, liudijimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

NUSIPIRKITE

Tik-ką atspausť Naują Eilių Kniugą

„LAIKO AIDAI“

pas C. M. Lukošį. „Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x5 1/2 col. Kaina 50c. Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, numeriai vertės \$1.10. Tas visas knygmas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ 6 John str. Waterbury, Conn. Reikalaujame agentų.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moteris, norinti išmokti akušerijai, dabar tu legaliską mokyklą Scrantone, Pa. Mokslo pradžios 2 d. Sausio, 1913 m. ir truksis 6 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visose šalyse. Inatoti mokyklon gali moteris, turinti nema žiaus 20 metų amžiaus ir mokandis bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi \$100.00. Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“ DR. J. SZLUPAS, Prezidentas. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius. Išbalsanuojuos ir iadotuojuos Direktorius. Kartotas nauojuoms, veselioms ir kriskitynoms. UGSA ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

FARMOS! FARMOS!

Turiu ant pardavimo visokių farmų gatavy su ariamais laukais, su sodnais ir budinkais prastais ir labai gerais; maži ir dideliu farmu; žemės lygios su moliu ir su juodžemiu ir maišytos su smėliu. Turiu daug geros maišytos žemės parduoti neisdirbtos su kelmais ir su medžiais ir plikų laukų parduodu visokio didumo plotais; visos arti miestu ir geležinkelii. Didžiausia Lietuvių kolonija, kuri randasi Michigano valstijoje, kur jau yra 215 lietuvių fermeriu, tarpe jų ir tas žemes turiu parduoti. Parduodu akėrį po \$9.00 ir brangian ant lengviausių išmokėjimų. Atvažiukit tuoj, ir kaip pribusite ir Peacock, tai telefonukite man ant farmos, o aš gavę žinią, kad pribusote, pribusiu su automobilium ir apvažiuosiu po tas farmas, iš kurių sau tinkamiausią išsirinksite. Rašykite tuoj, o gausite kniugutę apie prekes ir viso krašto aprašymą ir mapą dovanai. Adresas: (IX-30-14) Anton Kleidis, Peacock, Lake County, Michigan.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE? Diena po dienos, savaitė po savaitė, mėnesis po mėnesio metas po metų gydan sergančių lietuviu. Paziūrėkite kiek sergančių juo ikgydžiau, kiek sergančioms pagelbėjan jų ilgametinėje įkijoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirejo nuo mėginimo visokių taip vadinamų išeikravų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus - tada vienatinė pagelba yra be švirkimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodę ką turite daryti, idant gėlėti gyvatį ir išleisti jums ligą. Gydan jau per 30 metų komosmioginiais visokias ligas, kaip: Netekimą spūkos, skindžio kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skindio, širdies pliančių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiukų ir inkstų ligų turu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X-Spindulių, per kuriuos matau juos vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemikali ir mikroskopiniai ištirgu kraujo ir šlapimo. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atėikite pas garų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave. Valdikos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėdieniais nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Atėikite už 2c. markę, o gausite labai šilgaldžią knygelę dovanai!

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškite šios puikios vietos. 253 Wythe Ave. Kampas North 1st Str. BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2048 Morningside.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 W. 117 Str. New York City. Iš N Metų prasideda naujos mūšikos Semestras, pasirupinkit laikui pristot. Direktorius M. PETRAUSKAS.

PADĖKITE STATYTI

TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima mūsų redakcija, arba galite siųsti tiesiog į Vilnių šiuo adresu: LIETUVŲ MOKSLO DRAUGIJA (Litovkos Naujoje Obsčestvo), Lydos gatvelė, 7, Vilnius, Russia-Lithuania.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00 Vaikų Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo. 10c Aritmetika mokiniams ir kundų, su paveikslais (apdaryta). 35c Viso \$1.60 Kas atsiųs iškirps šią apgaršnimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis Box 62 New York City

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus, taip pat ir kur greit išsigdyti, lyglai ta knyga

„DAKTARAS“

perodo, kaip nuo ligų apsigauti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS“ netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigdyti, bet taip pat labai graži, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigauti.

KNYGOJ „KAKTARAS“ labai daug apraso apie vyrų ir moterų dorą bei moraliską lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdėstina, jog kitose knygos to visko negali at-rasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniams ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrasi.

ŠITA KNYGA iliustruota puikiais mokliškais paveikslais ir apie žmogaus kūno subudavimą su visokiomis paslaptimis užaugusiems žmonėms tinkama.

YPATINGAI sergantii, nusilpnėję, sukliurę, pasigindę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šviežiomis teip užsienėjusiomis ligomis, šioje knygoje atrastie tikrą rodą.

Jei sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipiesi prie kokio nors gydytojus, arba vertosi išeikravas, reikia perskaityt knygą „Daktaras“, nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šią knygą, išsigydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANAI, kuris tik atsiųs ketelį stampų už prisintimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIĖ, iškerpant šią apgaršnimą ir adresuok teip: The Philadelphia M. Clinic, 1117 Walnut st., PHILADELPHIA, PA.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERYS! Kad sergi, jautiesi kojį nors nesveikumą ir reikalauj geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigdyti, tai atsiųsk prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk arba atėik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 ir 12 ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3, o utarni-ke ir pėntnyčiuj vakare nuo 6 iki 8.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA

ISTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaiteje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuviu privaluma yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtiniuj pašalpų - \$72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams - \$8.651.82. S.L.A turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52.517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nestranda, klausk informaciją pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr. 367 W. 30-th St. New York, N. Y.

VIENTYBĖ

Atminkite

ŠITA PAKELI!

PAIN-EXPELLER

kuris yra panašus, bet netikras. Reikalaukite su Inkaru (Anchor) ir vardu RICHTER, po 25 ir 50 ct. pas visus teisingus aptiekorius.

F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvi, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiučių, gramofonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų vialų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakniuzių, visokių gražių popierių laiškam rašyti (gramatomos) su puikiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių moku daikų. Taipgi mui kni-gas, kur galima iš jos padaryti visokias mandrytes. Taipgi visokių kazryių turime. Taisom visokius aukšnius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalėtus ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetas, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiaumintus daiktus. Aš svarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės įpigėsnės kaip kitar. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstatus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokie klapato; per tai, kad mėš visados suteiktam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaagot nuo apgavyščių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ - malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos: šioikiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Taipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų. Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurta 1886 mete. Išėina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinuoja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežinose prekinuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškam rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SVEIKATA BRANGIAUSI ŽMOGAUS TURTAS!

Gyvenimo džiaugsmai ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyuoja Vienatinė ir Didžiaus 7 ETUVIŠKA APTEIKRA

PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųbių.

LIETUVIŠKA APTEIKRA savo ilgų metų pritrirum išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekingai gydančių įvairias ligas. Tarne kitų antiekos sandelyje sukrautos ir gaunamos senančios gyduoies:

Table listing various medicines and their prices, including Kraujo Valytojas, Gyvastes Reikiamas, Nerų Strykavimas, Vaistas del Vidurių, Kraujo stiprintojas, Nu kovinio, Nuo gerklės skaudėjimo, Sklavinės prokos, Tyfusko del kepenų, Blakų naikintojas, Del išvaymo soliterio, Anatarinas plovimui, Nuo kojų prakaitavimo, Gydanti mottis, Antiseptikas muilas, Gumbo lašai.

Reikalaukite prisintimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekoras, 329 Bedford Avenue Kampas North 4-toe gatvės, Brooklyn, N. Y.

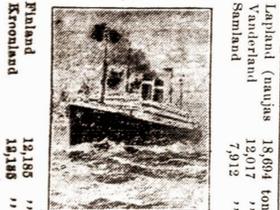
Busija ir Amerika Vienatinė tiesi linija tarp Busija ir Kanada

GREITIAUSI GERIAUSI, DIDŽIAUSI DVI-DRUBINIAI KELEIVIŲ GARLAVIAI TARP LIETUVIŲ-LIBAVOS IR NEW YORKO, IR NĖ JAVO... A. E. JOHNSON & Co. Gen. Pass. Ag. 37 Broadway, New York.

RED STAR LINE

Laivai išplaukia nuo Pier (dokų) 61, North River, New York. Vaderland - May 2 Kronland - May 9 Finland - May 16 Lapland - May 23

KELEIVIŲ OFISAS: BOWLING GREEN BUILDING, 9 Broadway, New York, N. Y.

Bukie Vyras

RUPTURA, VARIKOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS UŽTRUCINTAS KRAUJAS ATIMA JUMS VYRISZKUMA

DR. O'MALLEY BUDAS. Visados išgydo! Išbandyta per 30 metų! Be peilio ir vaistų! Išrasta per mane! Naudojamas tik mano ofise! PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos...

As nedruokuoju jokių gromatų Ligonių kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turite daugybę Gromatų nuo Ligonių iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti.

Dr. Alex O'Malley 158 Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lenčuoplius, šluobinius žiedus, šipkortes, diavarnastis, žaislų pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatomas rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai roškia gerai. Visiem velijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

IN EUROPA Tankus Laivų Išplaukimai. Paiki ir smagi kelionė Trečioje klasoje ir tarplubyje didelių ir greitų garlaivų linijos. NORTH GERMAN LLOYD Vidutinės kainos. Dėlei dieny, kuriose išplaukia laivai, laivakorėjų ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agents, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agentus.

Teisingiausia Lietuviška Agentura PARDODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgandintais. SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu. PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikieši visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavašina. P. J. CHMIELIAUSKAS, 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

Tel. 279 Greenpoint. Geriausia lietuviams užėiga pas JONĄ KULBOKĄ. Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai. 74 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS. Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvi stabelės Pirmutinė dar tokio didumo mapė lietuvių kalboje. Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu. Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu: J. J. PAUKŠTIS & CO. 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA SAULE Du-kart nedėlinis laikraštis žmagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. ŠEŠINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČLĄ Amerikoj Ant viso meto \$3.50 Ant pusės meto \$1.25 Ant ketverčio meto 65c. EURO-Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. POJE Prusose 15 markų. MĖNESINIS RAŠTAS Linksma Valanda ŠEŠINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO. Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t. PRENUMERATA: Amerikoj ant viso meto tik \$1. Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh. Prusose 7 mk. Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, ai abu raštu gauna per visą metų už \$3 Amerikoj, in Rosijoj \$4.50, in Anglijoj 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėjį rašytojai kas metas gauna DOVANĄ, vienkį Kalendorių. W. D. Boczkowski & Co. 520-522 W. South AL. MAHANAY CITY, PA.

Ar Skaitėi Kada Laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašykite adresu: A. OLSZEWSKI, 3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Ar matei kada-nors laikraštį "DRAUGA"? "DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštinkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gvyvusius lietuvių reikalus. "DRAUGAS" atsiolina metams \$2, pusei n. \$1 Užsienese metams \$3, pusei metų \$1.50 Rašydami laiškus adresuokite DRAUGAS PUB. CO. 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Konkursinis Geografijos Vadovėlis Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00 Bennett Typewriter yra tai naujusio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramtuojasi nuo kaspino. Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierę 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokertopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, veria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai. J. J. Paukštis & Co., 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Daktaro Stankaus Sanatorium Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphiajoje. Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas. Dr. Ignatius Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steitaviskame Indianos Universitete, po apurtėjimui diplomos, važiavo mokintis į New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausia medicinos mokslo vietoje pasaulėje. Čion specialiai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ir užkrečiamas ligas. Teipgi, Ignatius Stankus buvo miestavru daktaru mieste Indianapolis, Ind., kur praktikavojo dienos ir naktimis po hospitalų dispensares. Dabar jau kelintais metais kaip daktaras Ignatius Stankus užsėdėjo savo ločną Ilgonbutį an pūkiausios gatvės Philadelphiajoje po numeriu: 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

PADEKAVONĖS UZ ISGYDYMĄ. AS ANTANAS FERGIS, 1117 Brandywine St., Philadelphia, dėkavoju daktarui, savo tauciniui Ignatui Stankui už išgydymą manes nuo taip baisios ligos, karščio, skaudėjimo galvos, justimo šaltio su prakaitavimais, skaudėjimo vidurių ir abino nusilpėjimo. Steponas Baranuskis, 846 So. Front St., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučian negurumą, gerklėje, o prieš atsiminą oro net ir skausmą. Ant galo iš karto pradėjo tinti kaklas, gėlti galva ir pasikėti didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją savo Ilgonbutyje ant gerklės ir dabar jokio negurumo gerklėje nejauciu ir esu sveikas. Francisas Skvernavičia, 12 Reed St., Philadelphia, sako, taip daug daktarų atlikau, bet nė vienas manes negalėjo išgydyti, kuomet atsišaukiau į Dr. Stankaus Ilgonbutį, likaus į trumpą laiką visiškai išgydytas. Konstantinas Mežys, 223 Reed St., Philadelphia, likos išgydytu nuo gėlimo galvos, negirdėjimo ir teikėjimo iš ausų. Ona Kacinskienė, 2636 Madison St. ir Valerija Kacinskienė, 3252 Tilton St., Philadelphia, abidvi likos išgydytos nuo skaudėjimo galvos, nedirimo ir užkietėjimo vidurių, skaudėjimo nugaros is po širdžia. Francisas Szarka, 1531 Wood St., Philadelphia, Pa., turėjau romas ant kairios kojos, kitur negalėjau išgydyti, bet daktaras Ignatius Stankus išgydė tas romas savo Ilgonbutyje į trumpą laiką. M. Belogrievcas, 52 Lancaster St., Montreal, Que., Canada, rašo taip: dėkavoju daktarui Ignatui Stankui už prisilintamą gydymą, katros išgydė mane nuo skaudėjimo pasirdžių, skaudėjimo galvos, gėlimo nugaros, kosulio ir sunkaus kvėpavimo. Tokių padėkavonių yra šimtai ir visų čion sutalpinti yra negalima. Tos padėkavonės yra patalpinatos su pavėjimui pačių pacientų, o kitos yra užlaikomos didžioji slaptlybėje. Daktaras Ignatius Stankus parašė daktarišką knygyką apie džiovą, o neužligo parasyje apie visas ligas ir išieis po vardu Knyga Medicinos. Dabartinė ta knygy yra labai naudinga dėl sergančių kaip tikrai ir teisingai gydymtis, o sveikimas kaip nuo tos pavojingos ligos apsaugoti. Kaina tos knygy 25c. Piliugis galima prisigyti patos šenkliaus (tamponis). Visomnet reik kreiptis tiesiogį Daktaro Stankaus Ilgonbutį ant šito tikro adriso, taip: Dr. Ignatius Stankus 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val, Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

W. SLOMINSKA Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciusko Parodos už rūpestingumą ir artistiską išdirbimą KARUŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS. Turiu už garbę apreiškiti guodintiems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus aukščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais igijau geriausių praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai. Su guodone W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPBA, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS BUKIMO ir DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįeškok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžkocius savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynių ir gydančių vaistų, pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa. garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“ o persitikrinsi, kad neškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sukia uždribto cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kukdikių, vyrų ir moter. „Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantčius padarė sveikais - išgydys ir Tave! Ypatinai SLAPTAS ligas gydymė ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį. Dėlo jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiau ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesi-galėsi. Adresas: Albertas G. Groblevskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol! Erta, daili salė mitingams, vėselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS 101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

PRETELAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu. H. B. ROSENSON, 817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1102 WINSBOROUGH

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS. Davys 9 metus Skryzius Vėlininku. Inspektoriu Saviuogiu Valstijų Imigracijos: turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir C. uncor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visose teismuose ir d partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklei ataskymu. Vedimui svarbių bylių ir reikalų, priimama ypatingai į visas Valstijas ir miestus sulyz pareikalavimo. Adresas: KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima vargmu prory visuose teismuose. Ofisas rmmose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius Geras darbas. Vidutiniska kėnia. G. BENSON, 828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.